

**UCHWAŁA NR LVII/251/2023
RADY GMINY WARLUBIE**

z dnia 21 grudnia 2023 r.

w sprawie przyjęcia Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2024-2028

Na podstawie art. 16b oraz 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 901, 535, 1693 i 1938) w związku z art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 40, 572, 1463 i 1688) uchwała się, co następuje:

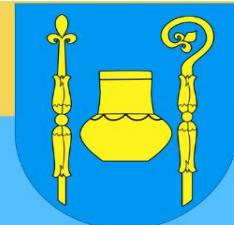
§ 1. Przyjmuje się Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Warlubie na lata 2024-2028 stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Warlubie.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie od 1 stycznia 2024 roku.

Przewodnicząca Rady Gminy

Maria Jankowska

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH **DLA GMINY WARLUBIE** NA LATA **2024 -2028**

Spis treści

Wykaz skrótów.....	4
Wprowadzenie	5
Metodologia opracowania Strategii	7
Podstawy prawne.....	9
Spójność z dokumentami strategicznymi	11
Dokumenty krajowe	11
Dokumenty regionalne.....	12
Metodologia badań społecznych	13
Wybór metod i technik badawczych	13
Dobór próby i narzędzie badawcze	14
Charakterystyka gminy Warlubie	15
Położenie	15
Sytuacja demograficzna.....	16
Rynek pracy i sytuacja gospodarcza.....	18
Edukacja i wychowanie	20
Kultura, sport i rekreacja	20
Opieka zdrowotna	22
Bezpieczeństwo publiczne	23
Uwarunkowania w zakresie ekonomii społecznej	23
Gminny system pomocy społecznej	26
Zasoby instytucjonalne w zakresie rozwiązywania problemów społecznych	31
Analiza wyników badań przeprowadzonych wśród dorosłych mieszkańców Gminy	32
Struktura badanej próby.....	32
Problemy społeczne.....	34
Problem alkoholowy	36
Problem nikotynowy	38
Problem narkotykowy.....	39
Problem przemocy	40
Korzystanie z urzędzeń elektronicznych	44
Uczestnictwo w grach hazardowych	46

Inne uzależnienia behawioralne	47
Rynek pracy	48
Ubóstwo i wykluczenie społeczne	49
Sytuacja osób starszych i osób z niepełnosprawnościami	51
Zdrowie psychiczne.....	53
Analiza wyników badania przeprowadzonego wśród uczniów	55
Struktura badanej próby	55
Problem alkoholowy	57
Problem nikotynowy	58
Problem narkotykowy	59
Problem przemocy	60
Korzystanie z urządzeń elektronicznych	65
Uczestnictwo w grach hazardowych	66
Zdrowie psychiczne.....	67
Zaburzenia odżywiania	68
Sytuacja społeczna Gminy Warlubie	69
Wspieranie rodziny i system pieczy zastępczej	69
Wsparcie osób z niepełnosprawnością	74
Profilaktyka i rozwiązywanie problemów uzależnień	78
Przeciwdziałanie przemocy domowej.....	84
Aktywność i integracja społeczna seniorów	88
Promocja zatrudnienia, reintegracja zawodowa i społeczna osób podlegających wykluczeniu społecznemu.....	92
Wsparcie osób z problemem ubóstwa	96
Zdrowie psychiczne.....	99
Część programowa.....	102
Misja i wizja rozwiązywania problemów społecznych.....	103
Kierunki rozwiązywania problemów społecznych.....	104
Ramy finansowe Strategii	117
System wdrażania Strategii.....	119
System aktualizacji Strategii	120
Komunikacja społeczna i promocja Strategii.....	120
Monitoring i ewaluacja.....	121

Wnioski i podsumowanie.....	127
Bibliografia.....	129
Spis rysunków, tabel, wykresów.....	131
Spis rysunków.....	131
Spis tabel.....	131
Spis wykresów.....	133

Wykaz skrótów

- GBP** – Gminna Biblioteka Publiczna
- GBŻ** – Grudziądzki Bank Żywności
- GKRPA** – Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- GOPS** – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
- GOKSiT** – Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Turystyki
- GUS** – Główny Urząd Statystyczny
- IPiN** – Instytut Psychiatrii i Neurologii
- KCPU** – Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom
- KGW** – Koło Gospodyń Wiejskich
- KS** – kluby seniora
- NGO** (ang. non-government organization) – organizacja pozarządowa
- NK** – procedura „Niebieskie Karty”
- ORE** – Ośrodek Rozwoju Edukacji
- OSP** – Ochotnicza Straż Pożarna
- PCPR** – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
- PFRON** – Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
- PIK** – Punkt Informacyjno-Konsultacyjny
- KP** – Komisariat Policji
- pp.** – punkt procentowy
- PUP** – Powiatowy Urząd Pracy
- ŚŚ** – Świetlica Środowiskowa
- SP ZOZ** – Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej
- UG** – Urząd Gminy
- WTZ** – warsztaty terapii zajęciowej
- ZI** – Zespół Interdyscyplinarny

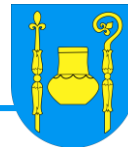

Wprowadzenie

Przemiany technologiczne, ekonomiczne i społeczno-kulturowe, które dokonały się w XX w. były przyczyną przeobrażeń w sferze życia społecznego i doprowadziły do zmiany starych i powstania nowych problemów społecznych. Problem społeczny określany jest jako niekorzystne dla społeczności zjawisko, zagrażające, niebezpieczne i konieczne do wyeliminowania. O problemie społecznym mówimy wówczas, gdy dane zjawisko spełnia kilka kryteriów: dotyczy wielu osób w społeczności, ma charakter powtarzający się, a nie jednorazowy, jest postrzegane i odczuwane przez członków danej społeczności jako istotne dolegliwości w życiu zbiorowym, domaga się rozwiązania i można mu zaradzić poprzez zbiorowe działanie¹. Wśród problemów społecznych występujących w polskiej rzeczywistości wymieniane są: alkoholizm, narkomania, nikotynizm, ubóstwo, bezrobocie, przemoc, hazard, bezradność opiekuńczo-wychowawcza oraz wykluczenie społeczne. Jednym z instrumentów polityki społecznej jest tworzenie lokalnych strategii rozwiązywania problemów społecznych, które są ważnymi dokumentami odnoszącymi się do polityki społecznej, a odpowiednio przygotowane i wdrażane prowadzą do rozwiązania kluczowych problemów społecznych występujących na danym terytorium.

Konsekwencje pojawienia się wirusa SARS-CoV-2 i wywołanej przez niego choroby COVID-19 spowodowały konieczność zredefiniowania zaplanowanych działań. Skutki ekonomiczne, gospodarcze i społeczne pandemii będą dostrzegalne w dłuższej perspektywie czasowej. W związku z tym pojawić się mogą nowe wyzwania dla polityki lokalnej, jak np. bezrobocie, które dotychczas nie stanowiło dotkliwego problemu na poziomie kraju, województwa jak i gminy. W związku z trwającą pandemią uwydatniają się stare i pojawiają nowe ryzyka socjalne. Na poziomie lokalnym można do nich zaliczyć kryzys gospodarczy skutkujący, m.in. poważnymi skutkami dla rynku pracy, rozwarstwienie społeczne pociągające za sobą ryzyko wzrostu liczby osób wykluczonych ze społeczeństwa, zwiększenie skali ubóstwa, ujawnianie się nowych konfliktów społecznych, wzrost zachowań indywidualistycznych w miejsce zachowań wspólnotowych, wpływających negatywnie na jakość kapitału społecznego i więzi społecznych, czy problem organizacji

¹ Kwaśniewski J., Rola diagnozy w rozwiązywaniu problemów społecznych.

i zarządzania czasem osób starszych. To tylko część z wielu negatywnych konsekwencji jakie może za sobą pociągać pandemia koronawirusa².

Obecnie polityka socjalna naszego kraju stoi przed kolejnym wyzwaniem, jakim jest konflikt rosyjsko-ukraiński i związany z nim napływ uchodźców. Migracje wojenne mogą mieć charakter długotrwały, co będzie wpływało bezpośrednio nie tylko na migrantów, ale całe społeczeństwo polskie i wymagało korekt polityk społecznych. Kryzys wywołany przez wojnę w Ukrainie musi skłonić Polskę do modernizacji systemu usług społecznych w sposób adekwatny do nowej sytuacji³.

Polityka społeczna w czasie kryzysu wymaga specjalnej uwagi i planowania, wykorzystując przy tym swoje instrumenty zarówno interwencyjne – w perspektywie krótkoterminowej, jak i w okresie długoterminowym.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Warlubie na lata 2024-2028⁴ jest dokumentem wyznaczającym najważniejsze kierunki działań mające na celu doprowadzenie do zmiany niekorzystnych zjawisk społecznych na terenie Gminy. Wskazuje ona obszary problemowe, priorytetowe zadania służące przeciwdziałaniu tym problemom, a także zakładane rezultaty. Strategia jest wyrazem zintegrowanego planowania społecznego zwiększającego efektywność podejmowanych działań. Jej wdrażanie odbywa się poprzez szereg działań związanych z realizacją planów strategicznych.

Strategia będzie służyć osiągnięciu zaplanowanych celów, wraz ze szczegółowym określeniem sposobów dojścia do poprawy sytuacji społecznej w wybranych obszarach. W związku z tym, że rozwiązywanie problemów społecznych jest procesem długofalowym, lokalna polityka społeczna wymaga od jej realizatorów strategicznego podejścia. Planowanie strategiczne, polegające na podejmowaniu systematycznych działań, podczas których planowana jest przyszłość i wytyczane są najistotniejsze kierunki działań, uwzględnia długi horyzont czasowy.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Warlubie na lata 2024-2028 zawiera kilka części składowych: charakterystykę Gminy, diagnozę sytuacji społecznej oraz część programową obejmującą misję, wizję, cele,

² N. G. Piкуła, M. Grewiński, E. Zdebska, W. Glanc, *Wyzwania dla polityki społecznej w kontekście pandemii koronawirusa*, Kraków 2020, s. 9-16.

³ E. Bendyk, P. Buras, *Polska wobec wojny, Polska w świecie po wojnie Zadania na nowy czas*, Fundacja im. Stefana Batorego, Warszawa, 2022, s. 1-7.

⁴ Na potrzeby niniejszego opracowania dla występujących w tekście sformułowań „Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Warlubie na lata 2024-2028” stosowana będzie skrócona nazwa „Strategia”.

zadania przewidziane do realizacji, ramy finansowe, zakładane rezultaty, system wdrażania, monitoring i ewaluację. W Strategii uwzględniono różnorodny zakres problematyki społecznej. Diagnoza sytuacji społecznej dokonana została w następujących obszarach:

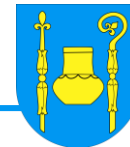
- wspieranie rodziny i system pieczy zastępczej,
- wsparcie osób z niepełnosprawnością,
- zdrowie psychiczne,
- profilaktyka i rozwiązywanie problemów uzależnień od substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych,
- przeciwdziałanie przemocy domowej,
- aktywność i integracja społeczna seniorów,
- promocja zatrudnienia, reintegracja zawodowa i społeczna osób podlegających wykluczeniu społecznemu,
- wsparcie osób z problemem ubóstwa.

Podsumowując, Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Warlubie na lata 2024-2028, określa sposób osiągnięcia wyznaczonych celów oraz pozwala wypracować sprawny i efektywny system pomocy, umożliwiający skuteczne rozwiązywanie problemów społecznych, co pozwoli na zapewnienie mieszkańcom gminy Warlubie dogodnych warunków do rozwoju i przyczyni się do wzrostu poczucia bezpieczeństwa społecznego.

Metodologia opracowania Strategii

Podstawowe elementy Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Warlubie na lata 2024-2028 są tożsame ze strukturą innych dokumentów określających kierunki lokalnej polityki społecznej. Tym co wyróżnia Strategię od innych wiążących dokumentów i programów jest przede wszystkim jej okres obowiązywania oraz nadrzędność wobec nich. Mimo, iż horyzont czasowy nie został wskazany w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, powinien precyzować główne działania Gminy w zakresie zaspokajania społecznych potrzeb mieszkańców i niwelowania nierówności społecznych w długim okresie, tj. 5-10 lat.

Obligatoryjny charakter Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych oraz jej istota i wpływ na kreowanie lokalnej polityki nakłada na jej realizatorów obowiązek tworzenia jej w sposób odpowiedzialny i spójny z zapisami zawartymi w nadrzędnych

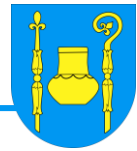
dokumentach strategicznych na poziomie europejskim, krajowym, regionalnym oraz lokalnym.

Nadrzędność Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych nad programami o charakterze taktycznym, takimi jak Program Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi, Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej, Program Wspierania Rodziny czy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, wymusza na podmiotach odpowiedzialnych za opracowanie i wdrażanie Strategii ujęcia w niej określonych elementów. Poniżej zawarte zostały elementy wchodzące w skład Strategii oraz poszczególne etapy jej opracowania.

Tabela 1. Etapy opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych

Lp.	Etap	Charakterystyka
1.	Analiza strategiczna	Analiza bieżącej sytuacji, problemów, barier oraz potencjału umożliwia wskazanie obszarów problemowych występujących w Gminie. Głównym źródłem informacji o sytuacji mieszkańców, ich problemach i potrzebach jest analiza danych zastanych, czyli bieżącej dokumentacji urzędowej, danych demograficzno-gospodarczych oraz trendów społecznych. Na tym etapie ocenie poddaje się również otoczenie jednostki samorządowej. Informacji w tym zakresie dostarczają również przeprowadzone na terenie Gminy badania społeczne.
2.	Sformułowanie Misji i Wizji Strategii	Wizja zawarta w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych jest swoistym obrazem, do którego dąży Gmina za sprawą realizacji celów w niej wskazanych, natomiast misja określa nadrzędny powód opracowania Strategii.
3.	Określenie celów priorytetowych i zadań	W następstwie prawidłowo przeprowadzonej analizy strategicznej możliwe jest wskazanie głównych obszarów problemowych występujących na terenie Gminy. Identyfikacja ich i określenie kompleksowych działań minimalizujących ich skalę zapewnia realizację polityki społecznej zgodnej z oczekiwaniami i potrzebami, a także podniesienie jakości życia lokalnej społeczności.
4.	Wskazanie sposobu wdrażania i kontroli realizacji Strategii	Ostatnim elementem Strategii jest określenie planu, zgodnie z którym ma zostać zrealizowana podczas okresu jej obowiązywania. Zarówno źródła i ramy finansowe, podmioty odpowiedzialne za realizację poszczególnych celów, sposób komunikacji, jak i sprawozdawczość mają niebagatelny wpływ na stopień i jakość jej wdrożenia, dlatego w trakcie i po jej zakończeniu należy przeprowadzić ewaluację, umożliwiającą ocenę działań w odniesieniu do zamierzonych celów.

Źródło: opracowanie własne

Podstawy prawne

Opracowana całościowa, spójna i wieloletnia koncepcja rozwiązywania problemów społecznych gminy lub powiatu, podobnie jak inne dokumenty strategiczne, jest uwarunkowana prawnie. Podstawą jurystyczną do opracowania niniejszej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych jest ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 901 z późn. zm.), która stanowi, iż do zadań własnych gminy o charakterze obligatoryjnym należy „opracowanie oraz realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka”⁵.

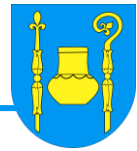
Tworząc niniejszą Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych opierano się na kluczowych dla tej materii aktach prawnych tak, aby była ona kompatybilna oraz komplementarna z założeniami polityki państwa. Najistotniejsze ustawy kompetencyjne, nakładające na administrację rządową i samorządową określone obowiązki to m.in.:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.,
2. ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego,
3. ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego,
4. ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie,
5. ustawa z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej.

Akty prawne dotyczące wsparcia rodziny i dziecka

1. ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
2. ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci,
3. ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,

⁵ Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 901 z późn. zm.).

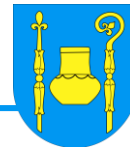
4. ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny,
5. ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych,
6. ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
7. ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy,
8. ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej,
9. ustawa z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3.

Akty prawne dotyczące ochrony zdrowia oraz przeciwdziałaniu uzależnieniom

1. ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
2. ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
3. ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej,
4. ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego.

Akty prawne dotyczące oświaty, zatrudnienia oraz wsparcia socjalnego

1. ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
2. ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
3. ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty,
4. ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym,
5. ustawa z dnia 8 grudnia 2006 r. o finansowym wsparciu niektórych przedsiębiorstw mieszkaniowych,
6. ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych,
7. ustawa z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym,
8. ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych,
9. ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie Gminy i o zmianie Kodeksu Cywilnego,
10. ustawa z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych,
11. ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,

12. uchwała Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023.

Akty prawne normujące aspekty finansowe

1. ustawa z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego,
2. ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych,
3. ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości,
4. ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
5. ustawa z dnia 11 września 2019 r. prawo zamówień publicznych.

Akty prawne normujące pobyt cudzoziemców na terenie kraju

1. ustawa z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach,
2. ustawa z dnia 9 listopada 2000 r. o repatriacji,
3. ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
4. ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

Spójność z dokumentami strategicznymi

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Warlubie na lata 2024-2028 jest zgodna z kierunkami polityk w sferze społecznej zawartymi w dokumentach strategicznych realizowanych na poziomie krajowym, regionalnym oraz lokalnym. Rozdział ten przedstawia opis wyżej wymienionych dokumentów strategicznych.

Dokumenty krajowe

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Warlubie na lata 2024-2028 jest zgodna z poniższymi dokumentami krajowymi:

- **Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)**, będąca aktualizacją średniookresowej strategii rozwoju kraju, stanowi obowiązujący, kluczowy dokument dla Polski,

w zakresie średnio- i długofalowej polityki gospodarczej. Strategia zawiera rekomendacje dla polityk publicznych oraz jest podstawą dla zmian w systemie zarządzania rozwojem.

- **Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030**, której celem jest rozwijanie kapitału ludzkiego poprzez wydobywanie potencjałów osób w taki sposób, by mogły w pełni uczestniczyć w życiu społecznym, politycznym i ekonomicznym na wszystkich etapach życia⁶.
- **Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego (współdziałanie, kultura, kreatywność) 2030** stanowiąca kontynuację Strategii Rozwoju Kapitału Społecznego 2020, a jej głównym celem jest wzrost jakości życia społecznego i kulturalnego Polaków.

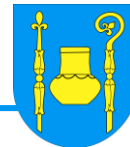
Ponadto wymienić należy również dokumenty mające wpływ na kształtowanie polityki społecznej, takie jak:

- Strategia Demograficzna 2040,
- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030,
- Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu, polityka publiczna z perspektywą do roku 2030,
- Krajowy Program Rozwoju Ekonomii Społecznej do 2023 roku. Ekonomia Solidarności Społecznej,
- Strategia na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami 2021-2030,
- Strategia rozwoju usług społecznych, polityka publiczna na lata 2021-2035.

Dokumenty regionalne

Na poziomie regionalnym najważniejszymi dokumentami strategicznymi dla Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Warlubie jest Strategia Polityki Społecznej Województwa Kujawsko-Pomorskiego do roku 2030 oraz Strategia rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku – Strategia Przyspieszenia 2030+.

⁶ Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030.

Metodologia badań społecznych

Punktem wyjścia wszelkiej interwencji socjalnej jest diagnoza, będąca niezbędnym elementem poprawnie zaplanowanego procesu zmian. Pomaga ona zidentyfikować negatywne, nieakceptowane zjawiska, a także niezaspokojone potrzeby i oczekiwania mieszkańców.

Celem takiej diagnozy jest poznanie problemów, a przedmiotem są różne zjawiska społeczne. O diagnozie społecznej w węższym znaczeniu mówimy, gdy badania dotyczą rozpoznawania zdarzeń i sytuacji społecznych ze względu na ich dotkliwość i potrzebę zmian. Zgodnie z tą definicją, przedmiotem badania są zdarzenia i sytuacje społecznie dotkliwe, celem – zmiana społeczna, efektem zaś – przede wszystkim wnioski i zalecenia dla praktyki⁷.

Niniejsza diagnoza realizowana na zlecenie Gminy Warlubie, ma na celu ukazanie skali różnych problemów społecznych występujących wśród dorosłych mieszkańców oraz uczniów.

Wybór metod i technik badawczych

W celu poznania opinii oraz postaw mieszkańców gminy Warlubie zdecydowano się na przeprowadzenie komplementarnych badań. Przez metodę badawczą rozumie się na ogół system założeń i reguł pozwalających na takie uporządkowanie praktycznej lub teoretycznej działalności, aby można było osiągnąć cel, do jakiego się świadomie zmierza⁸. Wyróżnia się metody ilościowe i jakościowe. Zarówno jedne, jak i drugie są użyteczne w prowadzeniu badań socjologicznych.

Badania wśród dorosłych mieszkańców zostały wykonane zgodnie z metodą ilościową za pomocą techniki **PAPI** (ang. Paper and Pencil Interview), polegającą na przeprowadzeniu wywiadu przez ankietera z wykorzystaniem papierowego kwestionariusza. W przypadku uczniów, badanie przeprowadzono za pomocą techniki **CAWI** (ang. Computer Assisted Web Interviews), zakładającej przeprowadzenie badań za pomocą kwestionariuszy ankiet udostępnianych drogą elektroniczną. Pozwala ona na anonimowość, dzięki czemu osoby biorące udział w badaniu czują się swobodnie.

⁷ Szatur – Jaworska B., *Diagnoza i diagnozowanie w polityce społecznej*, s. 109.

⁸ Sztumski J., *Wstęp do metod i technik badań społecznych*, s. 60.

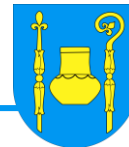
Dobór próby i narzędzie badawcze

Najczęściej badana zbiorowość jest zbyt liczna, aby objąć działaniami jej wszystkich członków, dlatego wybiera się grupę reprezentacyjną. Wykorzystany w diagnozie losowy dobór próby umożliwił pogłębienie badanych zjawisk związanych bezpośrednio z zagrożeniami społecznymi na terenie Gminy oraz uzyskanie informacji i opinii z różnych środowisk.

Badania zostały przeprowadzone we wrześniu 2023 roku i wzięło w nich udział **101 dorosłych mieszkańców** oraz **112 uczniów** z terenu gminy Warlubie.

Kwestionariusz ankiety użyty do zebrania danych, składał się z pytań zamkniętych jednego lub wielokrotnego wyboru.

W niniejszym dokumencie przedstawiono wyniki badań w ujęciu procentowym, które zaokrąglono do wartości dziesiętnych. Z uwagi na to, suma procentowego udziału odpowiedzi w danym pytaniu może odbiegać o +/- 1,0 pp. od 100%.

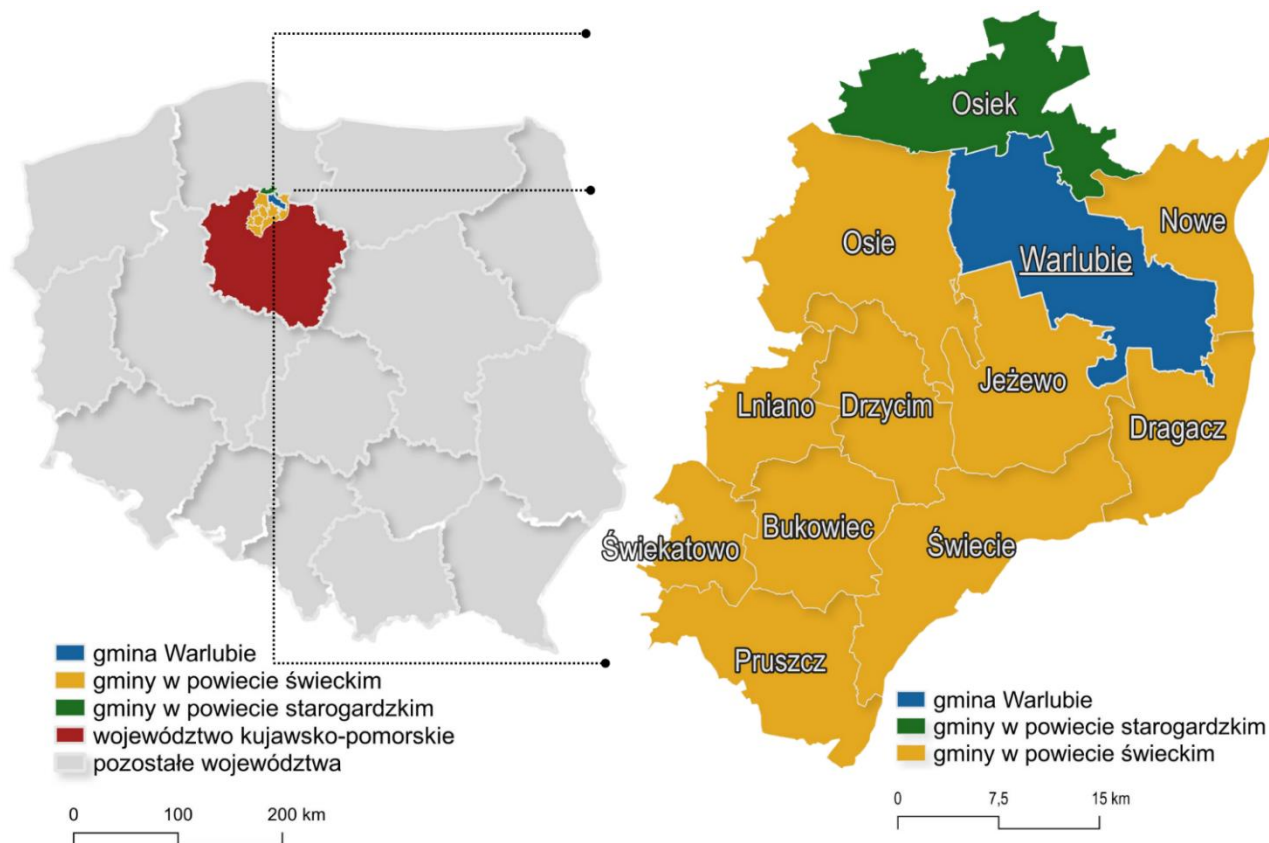

Charakterystyka gminy Warlubie

Położenie

Warlubie to gmina wiejska, która położona jest w powiecie świeckim, w województwie kujawsko-pomorskim. Zajmuje ona powierzchnię 201 km² i graniczy z gminami: Nowe, Dragacz, Jeżewo i Osie w powiecie świeckim oraz gminą Osiek w powiecie starogardzkim (województwo pomorskie). Ponad połowę powierzchni Gminy stanowią kompleksy leśne Borów Tucholskich, co kształtuje jej znaczny potencjał przyrodniczo-turystyczny. Cechuje się również dogodną dostępnością komunikacyjną – główny system drogowy gminy Warlubie opiera się na korytarzach transportowych o znaczeniu krajowym (autostrada A1, droga krajowa nr 91) oraz regionalnym (drogi wojewódzkie 214 i 391).

Rysunek 1. Położenie gminy Warlubie

Źródło: opracowanie własne

Na sieć osadniczą gminy Warlubie składa się 31 miejscowości wiejskich, wchodzących w skład 9 sołectw: Bąkowo, Buśnia, Bzowo, Krusze, Lipinki, Płochocin, Płochocinek, Warlubie oraz Wielki Komorsk.

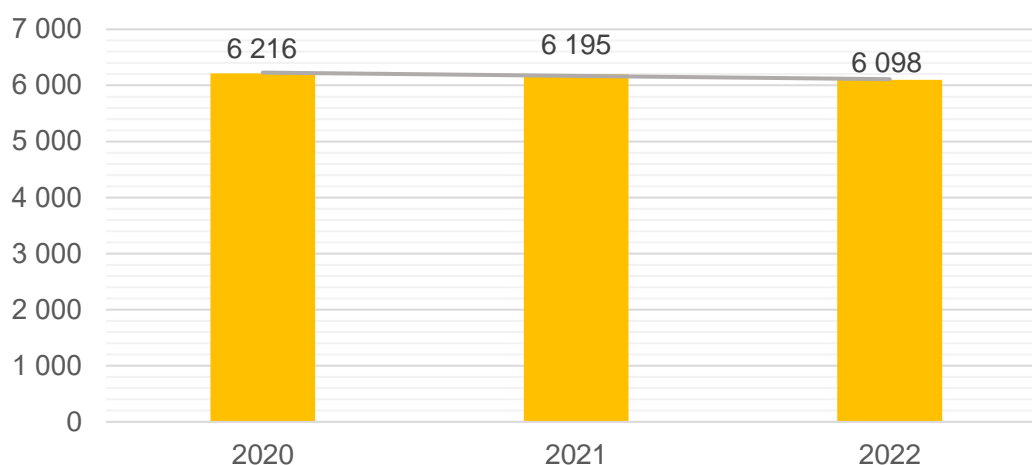

Sytuacja demograficzna

Struktura demograficzna, będąca rezultatem procesów demograficznych w przeszłości, determinuje kształtowanie się zjawisk demograficznych i społecznych w przyszłości. Rozpoznanie istotnych cech, zjawisk i procesów społecznych jest także kontekstem dla weryfikacji kierunków dotychczasowych działań na rzecz rozwiązywania problemów społecznych, a co za tym idzie umożliwia wnioskowanie dotyczące wymaganych w tym zakresie zmian, zarówno w odniesieniu do skali interwencji, jak i jej rodzaju.

Gminę Warlubie zamieszkuje 6 098 osób (stan na 31 grudnia 2022 roku). Na przestrzeni analizowanych trzech lat liczba mieszkańców ulegała nieznacznemu spadkowi. W 2022 roku względem roku bazowego ukształtował się on na poziomie 1,9%.

Wykres 1. Liczba mieszkańców gminy Warlubie w latach 2020-2022

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

Kolejną analizowaną kwestią jest przyrost naturalny, czyli różnica między liczbą urodzeń żywych, a liczbą zgonów. W gminie Warlubie w 2022 roku przyrost naturalny na 1 000 ludności kształtował się na poziomie -9,44 co oznacza, że wskaźnik ten przyjmował blisko dwukrotnie niższą wartość w stosunku do województwa kujawsko-pomorskiego (-4,54). Na przestrzeni lat w gminie Warlubie zauważalny jest trend spadkowy w zakresie przyrostu naturalnego na 1 000 ludności, co świadczy o zachodzących niekorzystnych procesach demograficznych.

Tabela 2. Przyrost naturalny na 1 000 ludności w gminie Warlubie w porównaniu do województwa kujawsko-pomorskiego na przestrzeni lat 2020-2022

wyszczególnienie	2020	2021	2022
gmina Warlubie	-2,72	-8,24	-9,44
województwo kujawsko-pomorskie	-3,65	-5,71	-4,54

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

Struktura ludności w gminie Warlubie według ekonomicznych grup wieku w roku 2022 przedstawiała się następująco:

- 20,2% mieszkańców było w wieku przedprodukcyjnym – do 18 roku życia;
- 59,5% mieszkańców Gminy było w wieku produkcyjnym – dla kobiet jest to między 18-59 rokiem życia, a dla mężczyzn między 18-64 rokiem życia;
- 20,4% mieszkańców było w wieku poprodukcyjnym – dla kobiet 60 lat i więcej, a dla mężczyzn 65 lat i więcej.

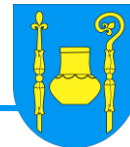
W 2022 roku zauważalny jest spadek udziału osób w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności – w porównaniu do roku 2020 zmniejszył się on o 0,7 pp. Odsetek osób w wieku produkcyjnym ulegał nieznacznym wahaniom, jednakże utrzymywał się na zbliżonym poziomie. Zauważalny jest natomiast systematyczny wzrost udziału osób w wieku poprodukcyjnym, który na przestrzeni analizowanych lat wyniósł 1,1 pp. Udział osób w poszczególnych ekonomicznych grupach wiekowych w Gminie prezentuje się na nieco odmiennym poziomie w odniesieniu do wskaźników w województwie kujawsko-pomorskim i w całym kraju. W województwie jest to 18,3% osób w wieku przedprodukcyjnym, 58,6% w wieku produkcyjnym oraz 23,1% w wieku poprodukcyjnym, natomiast w Polsce – 18,4% osób w wieku przedprodukcyjnym, 58,7% w wieku produkcyjnym oraz 22,9% w wieku poprodukcyjnym⁹.

Tabela 3. Udział ludności według ekonomicznych grup wieku w ogólnej liczbie ludności gminy Warlubie w latach 2020-2022 (w procentach)

wyszczególnienie	2020	2021	2022
wiek przedprodukcyjny	20,9	21,0	20,2
wiek produkcyjny	59,8	59,4	59,5
wiek poprodukcyjny	19,3	19,6	20,4

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

⁹ dane za 2022 rok.

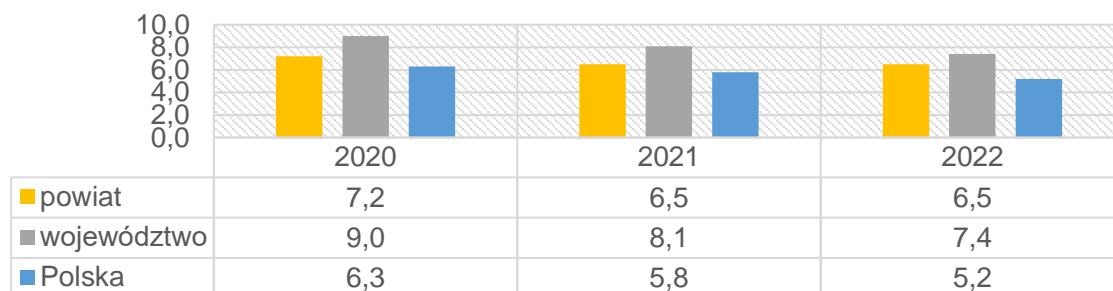

Rynek pracy i sytuacja gospodarcza

Ważnym wskaźnikiem w ocenie rynku pracy jest stopa bezrobocia rejestrowanego, która jest wyrażonym w procentach stosunkiem liczby osób zarejestrowanych jako bezrobotne w urzędach pracy, do liczby ludności aktywnej zawodowo (zasobu siły roboczej danej populacji).

Dane dotyczące stopy bezrobocia na poziomie gmin nie są dostępne, w związku z tym wskaźnik przedstawia dane dla powiatu świeckiego. W 2022 roku stopa bezrobocia w powiecie wynosiła 6,5%, a więc była wyższa niż stopa bezrobocia rejestrowana w kraju, ale niższa niż w przypadku województwa kujawsko-pomorskiego. W powiecie świeckim najwyższą wartość wskaźnika odnotowano w 2020 roku, który kształtował się na poziomie 7,2%, natomiast w kolejnych latach poddanych analizie wynosił on 6,5%, co mogło mieć związek ze stabilizacją na rynku pracy po szczycie pandemii koronawirusa. W przypadku województwa kujawsko-pomorskiego, jak i całego kraju, również zauważalny jest spadek na przestrzeni ostatnich lat. Szczegółowe dane w tym zakresie prezentuje poniższy wykres.

Wykres 2. Stopa bezrobocia rejestrowanego w powiecie świeckim na przestrzeni lat 2020-2022 w porównaniu do województwa kujawsko-pomorskiego i całej Polski (stan na koniec roku, w procentach)

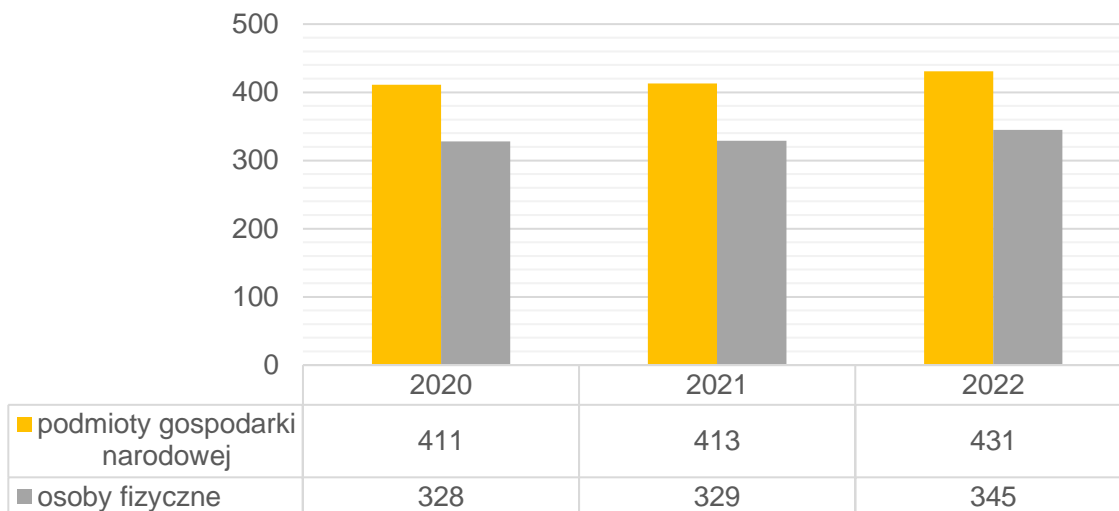

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

Jednym ze wskaźników określających aktywność gospodarczą danej zbiorowości jest liczba podmiotów gospodarczych funkcjonujących na danym terenie. W gminie Warlubie na koniec 2022 roku w rejestrze REGON zarejestrowanych było łącznie 431 podmiotów gospodarki narodowej, w tym większość stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą w liczbie 345 (80,0%). Podobnie sytuacja wyglądała w latach poprzednich. Na przestrzeni lat 2020-2022 liczba podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON w gminie Warlubie ulegała systematycznemu wzrostowi.

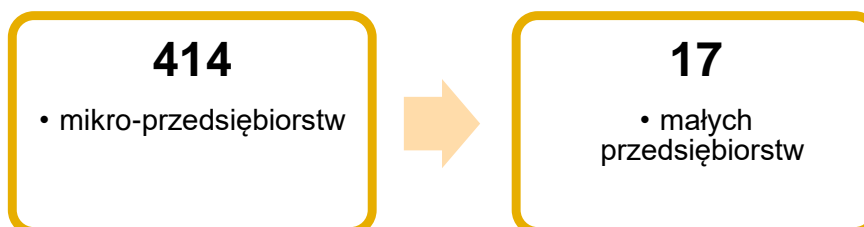
Wykres 3. Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON oraz osoby fizyczne prowadzące działalność w gminie Warlubie w latach 2020-2022

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl>

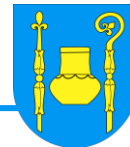
Największa liczba podmiotów gospodarczych działających w gminie Warlubie według klas wielkości to mikro-przedsiębiorstwa zatrudniające 0-9 pracowników – jest ich 414 (stan na koniec 2022 roku). Działalność prowadzi również 17 małych przedsiębiorstw zatrudniających 10-49 pracowników.

Rysunek 2. Liczba podmiotów zarejestrowanych na terenie gminy Warlubie według klas wielkości (stan na koniec 2022 roku)

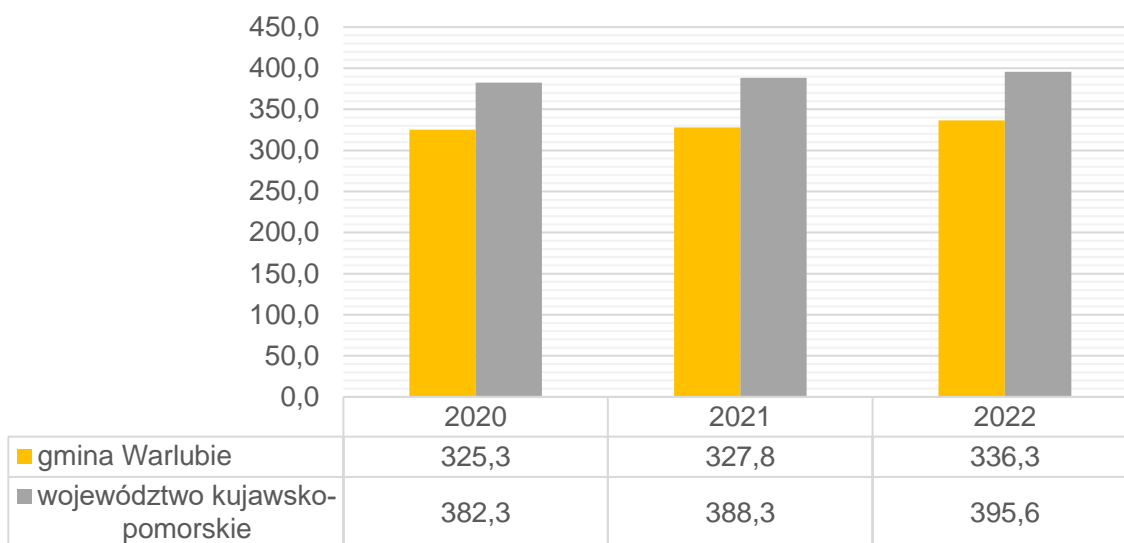

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl>

Zgodnie z dostępnymi danymi, liczba mieszkań przypadająca na każdych 1 000 mieszkańców w gminie Warlubie w 2022 roku wyniosła 336,3 i tym samym była mniejsza w porównaniu z ich liczbą w województwie kujawsko-pomorskim (395,6). Świadczy to o mniej korzystnej sytuacji na rynku mieszkaniowym na terenie Gminy względem województwa. Można zauważyć, że w zarówno w gminie Warlubie, jak i całym województwie kujawsko-pomorskim, liczba mieszkań przypadających na 1 000 mieszkańców ulegała systematycznemu wzrostowi.

Wykres 4. Liczba mieszkań przypadających na 1 000 mieszkańców w gminie Warlubie oraz województwie kujawsko-pomorskim w latach 2020-2022

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl>

Edukacja i wychowanie

W 2022 roku na terenie gminy Warlubie funkcjonowały **3 publiczne placówki oświatowe wraz z oddziałami przedszkolnymi**:

- Szkoła Podstawowa im. Przyjaciół Borów Tucholskich w Lipinkach,
- Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Wielkim Komorsku,
- Publiczna Szkoła Podstawowa im. Bronisława Malinowskiego w Warlubiu.

Ponadto, w gminie działalność prowadzą: Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. Polskich Olimpijczyków oraz Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Dom Dziecka” w Bąkowie.

Na terenie Gminy nie funkcjonuje placówka zapewniająca opiekę nad dziećmi do lat 3.

Kultura, sport i rekreacja

Główną instytucją działającą w zakresie kultury, sportu i rekreacji na terenie gminy Warlubie jest **Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Turystyki w Warlubiu (GOKSiT)**. Jest to samorządowa instytucja, której głównym celem jest tworzenie, prezentacja, upowszechnienie, zaspokajanie i tworzenie warunków dostępu do dóbr

kultury. Stanowi również miejsce aktywności mieszkańców oraz prowadzi działania z zakresu upowszechniania kultury fizycznej i promocji turystycznej. Przy GOKSiT działalność prowadzi Warlubski Chór Kameralny powstały 25 maja 2011 roku, ściśle współpracujący z parafią p.w. Niepokalanego Serca Maryi w Warlubiu. Ośrodek organizuje również wiele wydarzeń zarówno dla dorosłych mieszkańców, jak i dzieci i młodzieży, a do ważniejszych działań zrealizowanych w 2022 roku zaliczyć można:

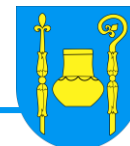
- Dożynki Gminne w Lipinkach,
- Piknik Rodzinny z okazji Dnia Matki i Dnia Dziecka,
- Jarmark Bożonarodzeniowy i Mikołajki dla dzieci,
- przygotowanie darmowej aplikacji mobilnej „Turystyczna Gmina Warlubie”,
- promocja gminy podczas akcji „Lato we Wdeckim Parku Krajobrazowym”,
- otwarcie hali sportowej, a w niej siłowni,
- sportowe eventy z mistrzyniami olimpijskimi: Magdaleną Fularczyk-Ostrowską i Katarzyną Skowrońską (w marcu i listopadzie),
- aktywne uczestnictwo w zbiorce darów dla Ukrainy.

Ponadto odbywały się różnorodne zajęcia cykliczne, w tym m.in.:

- joga dla wszystkich grup wiekowych,
- zajęcia plastyczne,
- kółko fotograficzne,
- Klub Seniora w Warlubiu,
- taniec współczesny,
- zajęcia lekkoatletyczne.

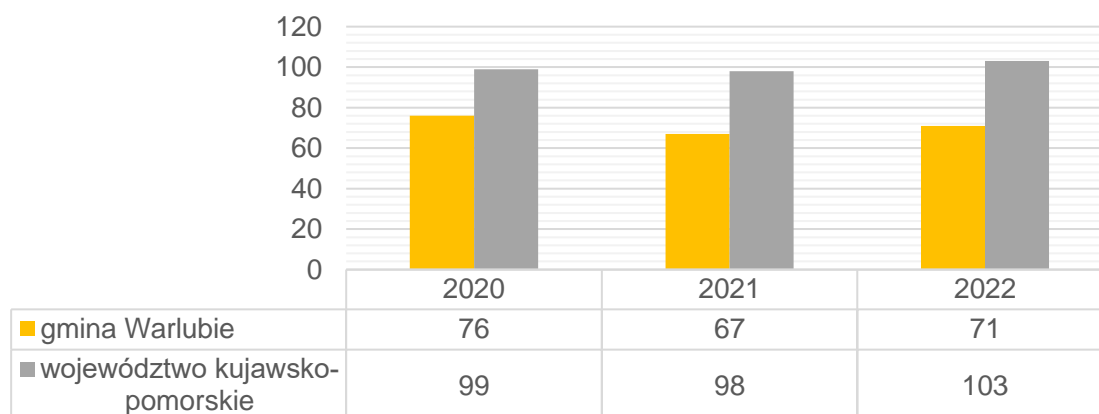
Kolejną jednostką organizacyjną jest **Gminna Biblioteka Publiczna (GBP)**, pełniąca zadania dotyczące rozwoju i zaspokajaniu potrzeb czytelniczych, informacyjnych i kulturalno-oświatowych mieszkańców Gminy. Biblioteka realizuje podstawowe działania statutowe w zakresie gromadzenia, opracowywania i udostępniania zbiorów oraz w zakresie promocji książki, biblioteki i czytelnictwa. Poza swoją statutową działalnością, GBP angażuje się w działalność na rzecz aktywizacji społecznej i szerzenia kultury, m.in. poprzez organizację zajęć i wydarzeń dla dzieci oraz dorosłych mieszkańców.

Poniższy wykres prezentuje dostępne dane w zakresie liczby czytelników bibliotek publicznych na 1 000 ludności w gminie Warlubie oraz województwie

kujawsko-pomorskim w latach 2020-2022. Na podstawie danych statystycznych widać, że liczba czytelników w Gminie jest znacznie niższa niż w przypadku województwa. Na przestrzeni lat dostrzegalne są nieznaczne wahania wskaźnika – w 2022 roku było 71 czytelników, w 2021 roku - 67, natomiast w roku bazowym - 76.

Wykres 5. Czytelnicy bibliotek publicznych na 1 000 ludności w gminie Warlubie oraz województwie kujawsko-pomorskim w latach 2020-2022

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl>

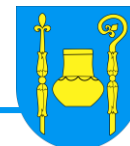
Na terenie Gminy działalność prowadzi 9 Kół Gospodyń Wiejskich (KGW):

- KGW Warlubie,
- KGW Wielki Komorsk,
- KGW Krusze,
- KGW Krusze,
- KGW Lipinki,
- KGW Płochocinek,
- KGW Płochocin,
- KGW Bąkowo,
- KGW Bzowo.

Opieka zdrowotna

Na terenie gminy Warlubie funkcjonuje Gminna Przychodnia w Warlubiu, będąca Samodzielnym Publicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej (SP ZOZ) i świadcząca podstawowe usługi w zakresie ochrony zdrowia.

Z dostępnych danych GUS wynika, iż w gminie Warlubie w 2022 roku na 1 przychodnię przypadało 6 098 mieszkańców. Jest to wartość wyższa od liczby mieszkańców przypadających na 1 przychodnię w całym powiecie, która wynosiła

wówczas 2 724. W ramach POZ w przedmiotowym roku udzielono 4,5 porad w przeliczeniu na 1 mieszkańca, co jest wartością nieznacznie wyższą w porównaniu do powiatu świeckiego (4,3).

Tabela 4. Dane statystyczne dotyczące publicznej opieki zdrowotnej w gminie Warlubie w porównaniu do powiatu świeckiego w 2022 roku

wyszczególnienie	powiat	gmina
przychodnie	35	1
liczba osób przypadających na 1 przychodnię	2 724	6 098
porady podstawowej opieki zdrowotnej udzielone na 1 mieszkańca	4,3	4,5

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

Bezpieczeństwo publiczne

Bezpieczeństwo publiczne jest to ogół warunków i instytucji chroniących życie, zdrowie, mienie obywateli oraz majątek ogólnonarodowy, ustrój i suwerenność państwa przed zjawiskami groźnymi dla ładu prawnego. Bezpieczeństwo publiczne umożliwia sprawne funkcjonowanie społeczeństwa.

W gminie Warlubie o bezpieczeństwo i porządek dbają funkcjonariusze z **Komisariatu Policji w Nowem**. Funkcjonariusze poza pełnieniem obowiązków z zakresu swojej podstawowej służby, podejmują również działalność profilaktyczną na terenie Gminy. Ochronę przeciwpożarową w Gminie zapewnia **6 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych** w miejscowościach: Warlubie, Wielki Komorsk, Lipinki, Krusze, Bzowo oraz Buśnia. W podstawowy zakres działalności OSP wchodzi ochrona przeciwpożarowa i usuwanie skutków klęsk żywiołowych, a członkowie jednostek OSP zabezpieczają także imprezy sportowe oraz kulturalne organizowane na terenie Gminy.

Uwarunkowania w zakresie ekonomii społecznej

Ekonomia społeczna prowadzona jest przez szereg podmiotów, wśród których znajdują się organizacje pozarządowe wskazane w art. 3 ust. 2 ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie, tj. stowarzyszenia, fundacje i prowadzone przez nie jednostki reintegracyjne, a także w art. 3 ust. 3, w tym spółdzielnie socjalne, spółki non profit, stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego, itp. Obecnie rozwijający się sektor ekonomii społecznej wpisuje się zarówno w politykę

gospodarczą, poprzez wzmacnianie przedsiębiorczości mieszkańców gmin i powiatów oraz konkurencyjności lokalnych podmiotów, jak i politykę społeczną, gdyż odpowiednie wykorzystanie potencjału PES umożliwia aktywizację zawodową, rozwój turystyki, kultury czy mieszkalnictwa, a także reintegrację osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Podmioty ekonomii społecznej prowadzą szeroką działalność na rzecz lokalnej społeczności i grup zagrożonych lub doświadczających wykluczenia społecznego. Doświadczenie wynikające z podejmowanych działań umacnia przyzwolenie tych podmiotów do powzięcia części odpowiedzialności za kierunek i kształt lokalnej polityki społecznej. W dotychczasowych praktykach wiodącą formą współpracy międzyinstytucjonalnej w tym obszarze było zlecenie zadań publicznych oraz usług społecznych odpowiednim fundacjom i stowarzyszeniom, niemniej wraz z rozwojem sektora ES zasadne jest włączenie wszystkich jego podmiotów do tworzenia lokalnych rozwiązań, w tym w zakresie rozpoznawania problemów społecznych, opracowywania dokumentów strategicznych, wdrażania działań i ich oceny.

Na terenie gminy Warlubie w 2022 roku zarejestrowanych było **431 podmiotów gospodarki narodowej**, w tym 13 stowarzyszeń i organizacji społecznych oraz 3 fundacje, które stanowiły odpowiednio 3,0% i 0,7% wszystkich zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej. Na przestrzeni lat 2020-2022 liczba stowarzyszeń kształtowała się na tym samym poziomie, z kolei liczba fundacji uległa wzrostowi. Szczegółowe dane przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 5. Ogólna liczba podmiotów gospodarki narodowej, fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych w gminie Warlubie na przestrzeni lat 2020-2022

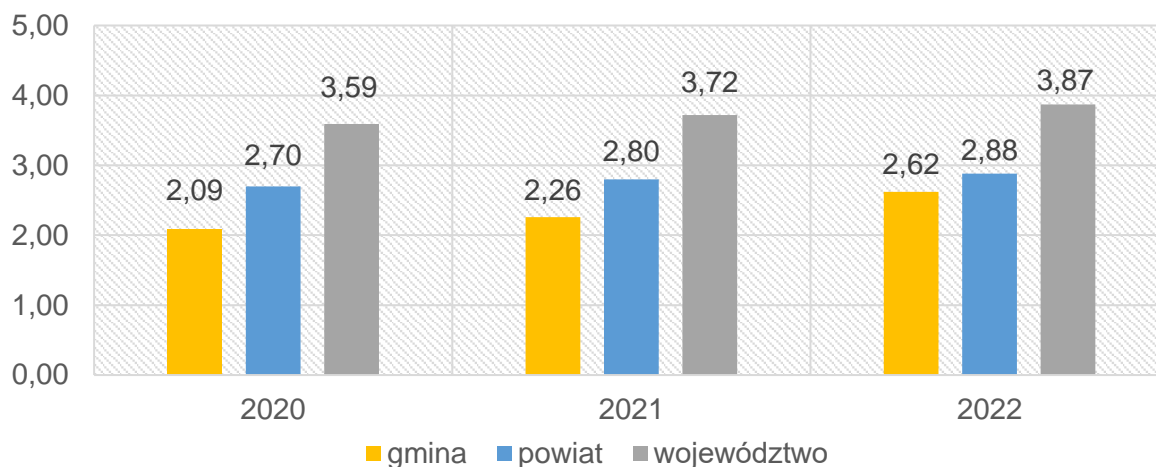
wyszczególnienie	2020	2021	2022
liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej, w tym:	411	413	431
fundacje	0	1	3
stowarzyszenia i organizacje społeczne	13	13	13

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

Wskaźnik fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 1 000 mieszkańców w gminie Warlubie w 2022 roku wyniósł 2,62 i tym samym był najwyższy na przestrzeni omawianych lat. W odniesieniu do danych powiatowych i wojewódzkich, powyższy wskaźnik w Gminie na przestrzeni analizowanych lat zawsze przyjmował niższe wartości.

Wykres 6. Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 1 000 mieszkańców w gminie Warlubie, powiecie świeckim i województwie kujawsko-pomorskim na przestrzeni lat 2020-2022

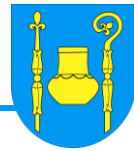

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

Główne zasady współpracy samorządu lokalnego z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami pożytku publicznego w 2023 roku określa Roczny program współpracy Gminy Warlubie z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2023 rok, który został przyjęty uchwałą Nr XLIII/343/2022 Rady Gminy Warlubie w dniu 27 października 2022 r. Wyznacza on cele i formy współpracy, katalog zadań, przy których wykonywaniu powinna być realizowana współpraca międzysektorowa.

Zgodnie z danymi UG Warlubie, na analizowanym obszarze w 2022 roku funkcjonowało 10 następujących organizacji pozarządowych (rozbieżność między liczbą udostępnioną w bazie danych GUS może być spowodowana zawieszeniem działalności poszczególnych podmiotów, które nie zostały formalnie wyrejestrowane z Krajowego Rejestru Sądowego):

- Stowarzyszenie Przyjaciół Lipinek,
- Towarzystwo Ochrony Krajobrazu Kulturowego „Sukcesja”,
- Parafialny Zespół Caritas w Bzowie przy Parafii p.w. św. Małgorzaty,
- Parafialny Zespół Caritas w Wielkim Komorsku przy Parafii p.w. św. Bartłomieja Apostoła,
- Parafialny Zespół Caritas w Warlubiu przy Parafii pw. Niepokalanego Serca Maryi,
- Stowarzyszenie Inicjatyw Lokalnych na Rzecz Dzieci Niepełnosprawnych „Spróbujmy razem” w Warlubiu,

- Stowarzyszenie – Gminny Ludowy Zespół Sportowy „Start Warlubie”,
- Stowarzyszenie „Niezależnych Mieszkańców dla Gminy Warlubie”,
- Ogólnopolskie Stowarzyszenie Chorych na Fibromialgię „Fibro-My”,
- Fundacja „Kultura na wsi”.

Na terenie Gminy nie funkcjonują żadne przedsiębiorstwa społeczne.

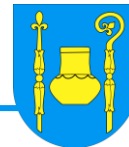
Gminny system pomocy społecznej

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości¹⁰.

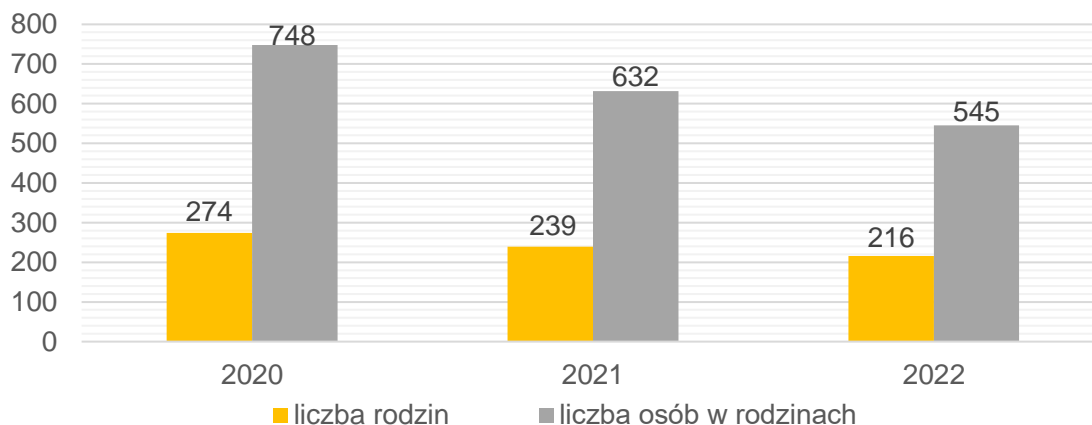
Główną jednostką wykonującą zadania z zakresu pomocy społecznej na terenie gminy Warlubie jest **Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej**. Zadania Ośrodka wynikają wprost z ustawy o pomocy społecznej. GOPS realizuje zadania własne Gminy, zadania zlecone Gminie przez administrację rządową z zakresu pomocy społecznej, zadania wynikające z rozeznaczonych potrzeb Gminy bądź z rządowych programów pomocowych na podstawie i w granicach obowiązujących aktów prawnych. Ośrodek realizując zadania zlecone z zakresu administracji rządowej kieruje się ustaleniami przekazanymi przez wojewodę. Wykonując zadania własne Gminy w zakresie pomocy społecznej kieruje się natomiast ustaleniami Wójta oraz uchwałami Rady Gminy.

Na przestrzeni lat 2020-2022 zarówno liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej, jak i liczba osób w rodzinach w gminie Warlubie ulegała systematycznemu spadkowi. W 2022 roku pomocą społeczną objętych było 216 rodzin – to o 21% mniej niż w 2020 roku. Spadkowi ulegała również liczba osób w rodzinach, które korzystały z pomocy społecznej – w ostatnim roku poddanym analizie było to 545 osób, co stanowi wartość niższą o 27% względem roku bazowego.

¹⁰ Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 901 z późn. zm.).

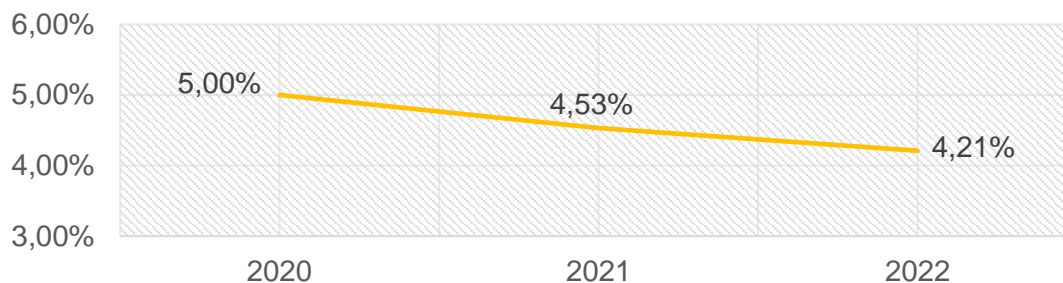
Wykres 7. Liczba rodzin i osób w rodzinach korzystających z materialnej pomocy społecznej w gminie Warlubie w latach 2020-2022

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2022 rok

Liczba pobierających świadczenia pomocy społecznej na 1 000 mieszkańców określana jest jako wskaźnik deprivacji lokalnej. Na przestrzeni lat 2020-2022 wartość tego wskaźnika uległa spadkowi, a w 2022 roku osiągnęła najniższą wartość w analizowanym okresie – 4,21%. Dane w tym zakresie zaprezentowane zostały na poniższym wykresie.

Wykres 8. Wskaźnik deprivacji lokalnej na przestrzeni lat 2020-2022

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2022 rok

Poniższa tabela przedstawia liczbę osób korzystających z pomocy społecznej w podziale na ekonomiczne grupy wieku i płci. Z danych tych wynika, iż w 2022 roku korzystających z tego typu pomocy były 154 osoby w wieku przedprodukcyjnym, 152 osoby w wieku produkcyjnym oraz 37 osób w wieku poprodukcyjnym. Pod względem płci widoczna jest niewielka dysproporcja – korzystających z pomocy społecznej kobiet było nieznacznie więcej niż mężczyzn (liczba kobiet – 173, liczba mężczyzn – 170). Analizując dynamikę zmian na przestrzeni lat 2020-2022, dostrzec można spadek liczby osób w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym oraz wahania liczby osób korzystających z pomocy społecznej w wieku poprodukcyjnym.

Tabela 6. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w podziale na wiek i płeć według liczby wypłaconych świadczeń w latach 2020-2022

wiek	2020		2021		2022	
	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
0-17	196	99	162	85	154	79
produkcyjny	254	120	195	94	152	73
poprodukcyjny	40	26	33	20	37	21
ogółem	490	245	390	199	343	173

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2022 rok

W 2022 roku świadczenia pieniężne zostały udzielone 108 mieszkańcom gminy Warlubie, natomiast świadczenie niepieniężne 164 osobom. Na przestrzeni omawianych lat widoczny jest stopniowy spadek zarówno w zakresie liczby osób pobierających świadczenia pieniężne, jak i niepieniężne. Dane statystyczne przedstawia poniższa tabela.

Tabela 7. Liczba osób, którym udzielono pomocy w formie świadczeń pieniężnych i niepieniężnych w latach 2020-2022

wyszczególnienie	2020	2021	2022
świadczenie pieniężne	161	136	108
świadczenie niepieniężne	173	170	164

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2022 rok

Osoby długotrwale korzystające z pomocy społecznej to te, które w ciągu ostatnich 3 lat (36 miesięcy) były zarejestrowane w systemie świadczeń pomocy społecznej przez co najmniej 18 miesięcy. Na przestrzeni ostatnich trzech lat, ogólna liczba osób długotrwale pobierających świadczenie systematycznie spadała – w 2020 roku wyniosła 217, w 2021 roku – 181, natomiast w 2022 roku osiągnęła wartość 158. Różnice w zakresie płci osób długotrwale pobierających świadczenie w 2022 roku są nieznaczne – mężczyźni stanowili 46,2% wszystkich osób, którym świadczenie to zostało przyznane, natomiast kobiety – 53,8%.

Tabela 8. Liczba osób długotrwale pobierających świadczenie w podziale na płeć w latach 2020-2022

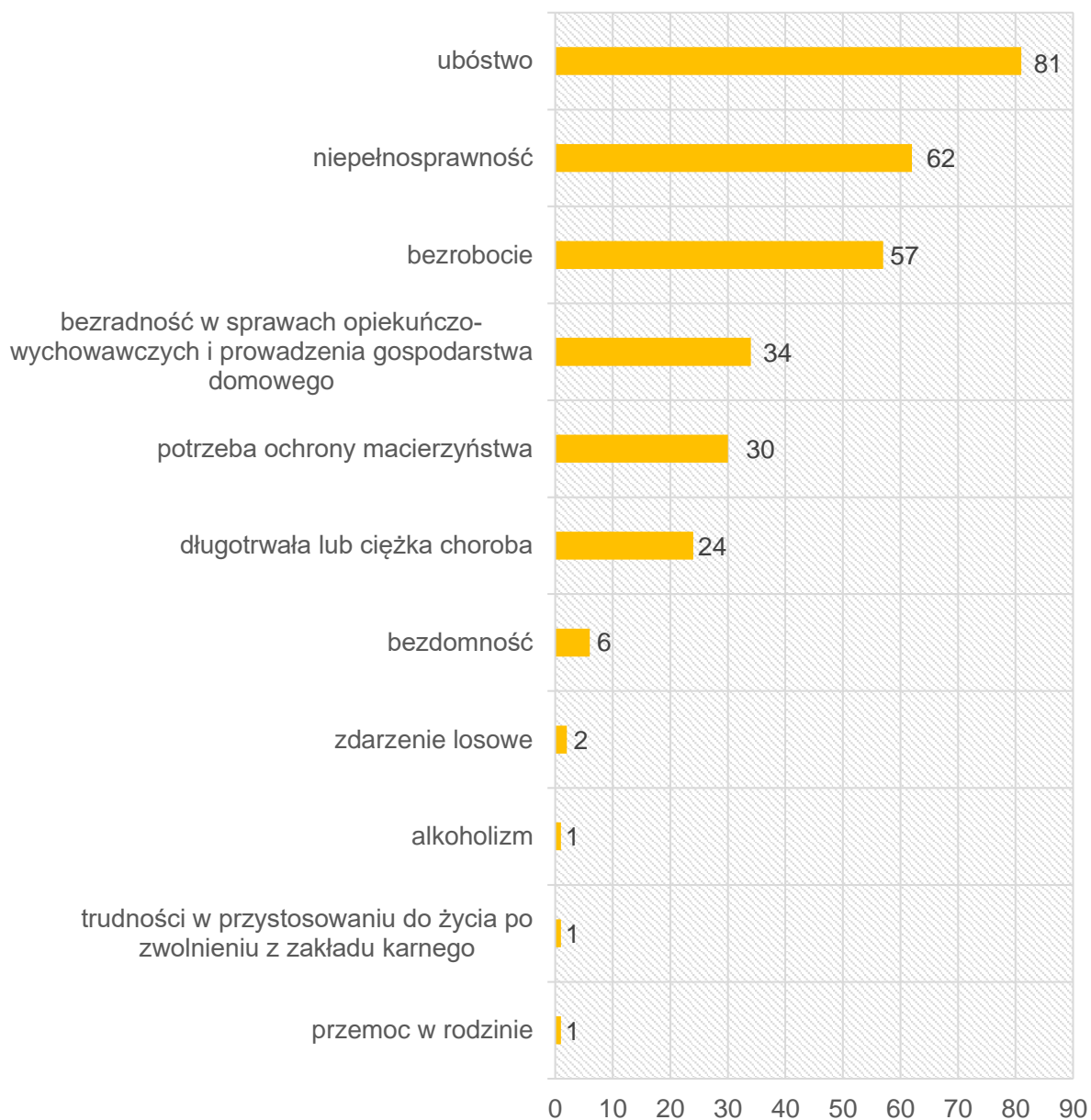
płeć	2020	2021	2022
kobiety	129	99	85
mężczyźni	88	82	73
ogółem	217	181	158

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2021 i 2022 rok

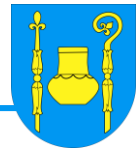
W 2022 roku najczęstszym powodem przyznawania pomocy społecznej w gminie Warlubie było ubóstwo – z tego powodu pomoc otrzymało 81 rodzin. Na drugim miejscu pod względem liczby rodzin, którym udzielono pomocy społecznej znajdowała się niepełnosprawność (62 rodziny), natomiast na trzecim – bezrobocie (57 rodzin). Szczegółowe dane na temat powodów udzielania świadczeń w 2022 roku przedstawia wykres poniżej.

Wykres 9. Powody udzielania świadczeń w 2022 roku (liczba rodzin)

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2022 rok

Zasoby instytucjonalne w zakresie rozwiązywania problemów społecznych

Poniżej przedstawione zostały zasoby instytucjonalne w zakresie rozwiązywania problemów społecznych funkcjonujące na terenie gminy Warlubie. Należą do nich:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Warlubiu,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Zespół Interdyscyplinarny,
- Urząd Gminy Warlubie,
- Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Turystyki,
- Gminna Biblioteka Publiczna,
- placówki ochrony zdrowia,
- organizacje pozarządowe, kościoły oraz inne podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (NGO),
- placówki oświatowe,
- instytucje kulturalne i sportowo-rekreacyjne,
- grupa AA „Barka” w Bąkowie,
- Punkty Informacyjno-Konsultacyjne,
- Świetlica Środowiskowa w Wielkim Komorsku.

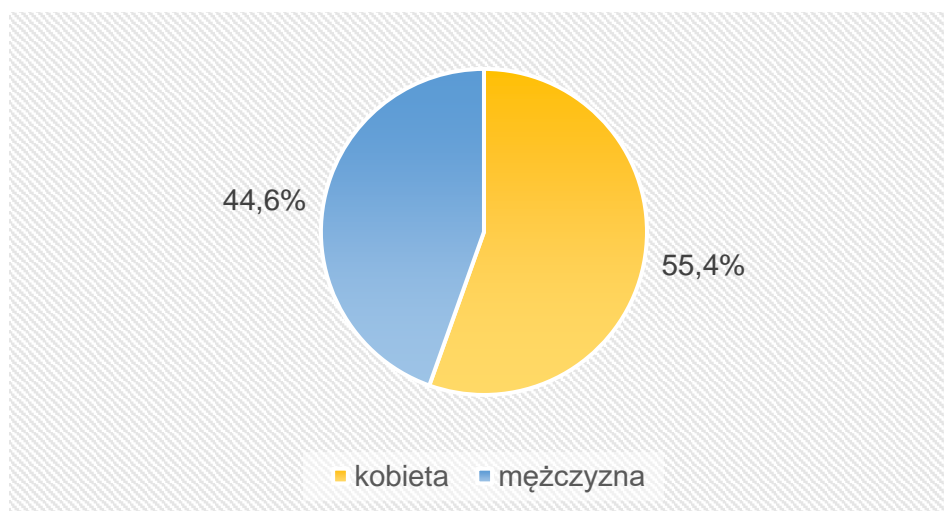
Analiza wyników badań przeprowadzonych wśród dorosłych mieszkańców Gminy

W niniejszym rozdziale przedstawiony został problem uzależnień z perspektywy dorosłych mieszkańców gminy Warlubie, a także skala zjawiska przemocy. Dodatkowo zbadano takie kwestie jak rynek pracy, ubóstwo, wykluczenie społeczne, niepełnosprawność, zdrowie psychiczne oraz sytuacja osób starszych.

Struktura badanej próby

W badaniu diagnozującym problemy społeczne na terenie gminy Warlubie wzięło udział 101 mieszkańców mających powyżej 18 lat. Poniżej przedstawiona została struktura badanej próby ze względu na płeć. Można zauważyć, że pod względem liczby wypełnionych ankiet, w badaniu przewagę miały kobiety – stanowiły one 55,4% ogółu, zaś mężczyźni – 44,6%.

Rysunek 3. Płeć: N¹¹=101

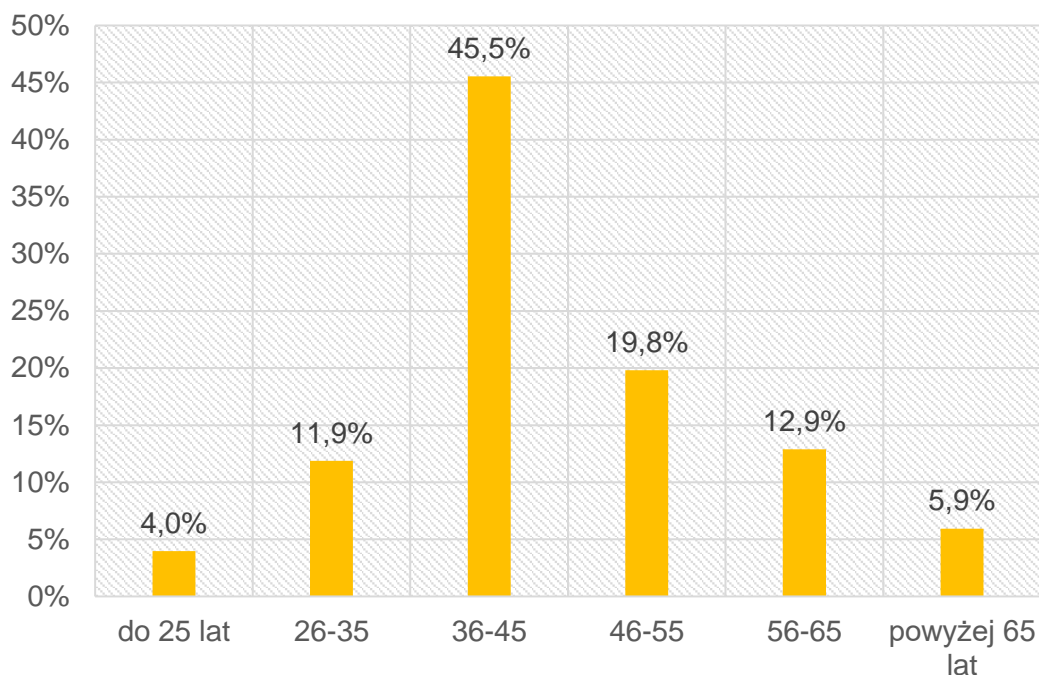

Analiza struktury badanej grupy pokazuje, iż respondenci są zróżnicowani pod względem wieku. Najliczniejszą grupę stanowią ankietowani mający 36-45 lat (45,5%). Wśród osób biorących udział w badaniu byli również mieszkańcy mający 46-55 lat (19,8%), 56-65 lat (12,9%), 26-35 lat (11,9%), osoby powyżej 65 lat stanowiły niecałe 6% grupy respondentów (5,9%), natomiast udział ankietowanych w wieku poniżej 25 roku życia był najmniejszy (4,0%).

¹¹ N oznacza wielkość próby badawczej, tzn. liczbę respondentów odpowiadających na pytanie.

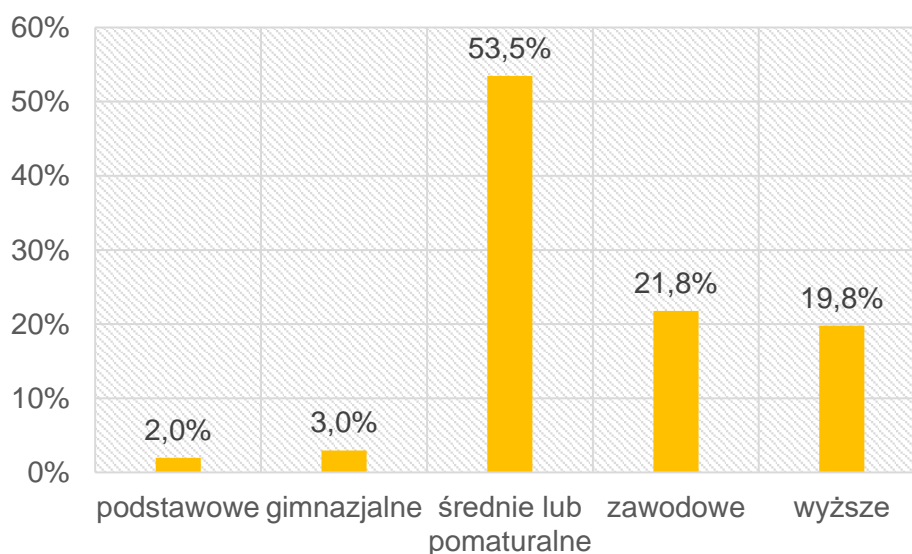

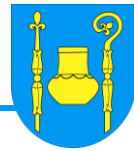
Wykres 10. Wiek: N=101

Na poniższym wykresie zaprezentowane zostało wykształcenie respondentów. Największy udział w badaniu mieli dorośli mieszkańcy legitymujący się wykształceniem średnim lub pomaturalnym (53,5%), z kolei co piąty – zawodowym (21,8%) i wyższym (19,8%), 3,0% kwestionariuszy ankiet wypełnili respondenci z wykształceniem gimnazjalnym, natomiast 2,0% ankietowanych zakończyło edukację na poziomie podstawowym.

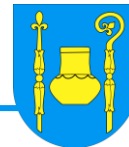
Wykres 11. Wykształcenie: N=101

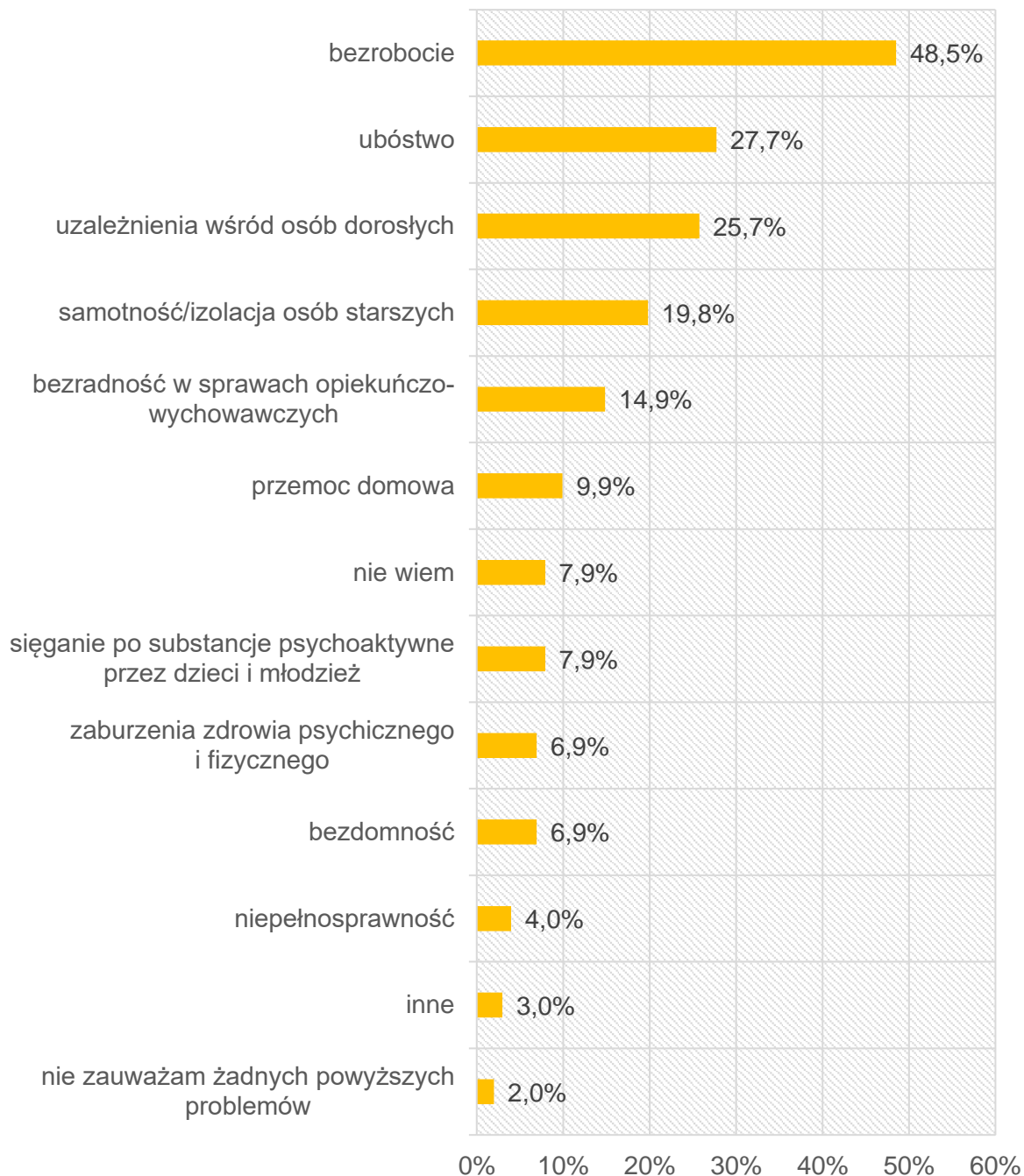

Problemy społeczne

Respondenci zostali poproszeni również o wskazanie głównych problemów w sferze społecznej na obszarze gminy Warlubie. Za najważniejsze problemy uznano: bezrobocie (48,5%), ubóstwo (27,7%) oraz uzależnienia wśród osób dorosłych (25,7%). 19,8% ankietowanych wskazało na samotność/izolację osób starszych, 14,9% na bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, a co dziesiąty badany zaznaczył przemoc domową (9,9%). Najmniej odpowiedzi padło na sięganie po substancje psychoaktywne przez dzieci i młodzież (7,9%), zaburzenia zdrowia psychicznego i fizycznego oraz bezdomność (po 6,9%), a także niepełnosprawność (4,0%). Wśród innych odpowiedzi wymieniono *problemy mieszkaniowe, brak komunikacji oraz Internet, uzależnienia* (3,0%). Wśród respondentów 7,9% nie posiada wiedzy w tym zakresie, a 2,0% nie zauważa żadnych problemów wymienionych w kafeterii odpowiedzi.

Wykres 12. Jakie Pana/i zdaniem problemy społeczne najczęściej dotyczą mieszkańców Gminy? N=101

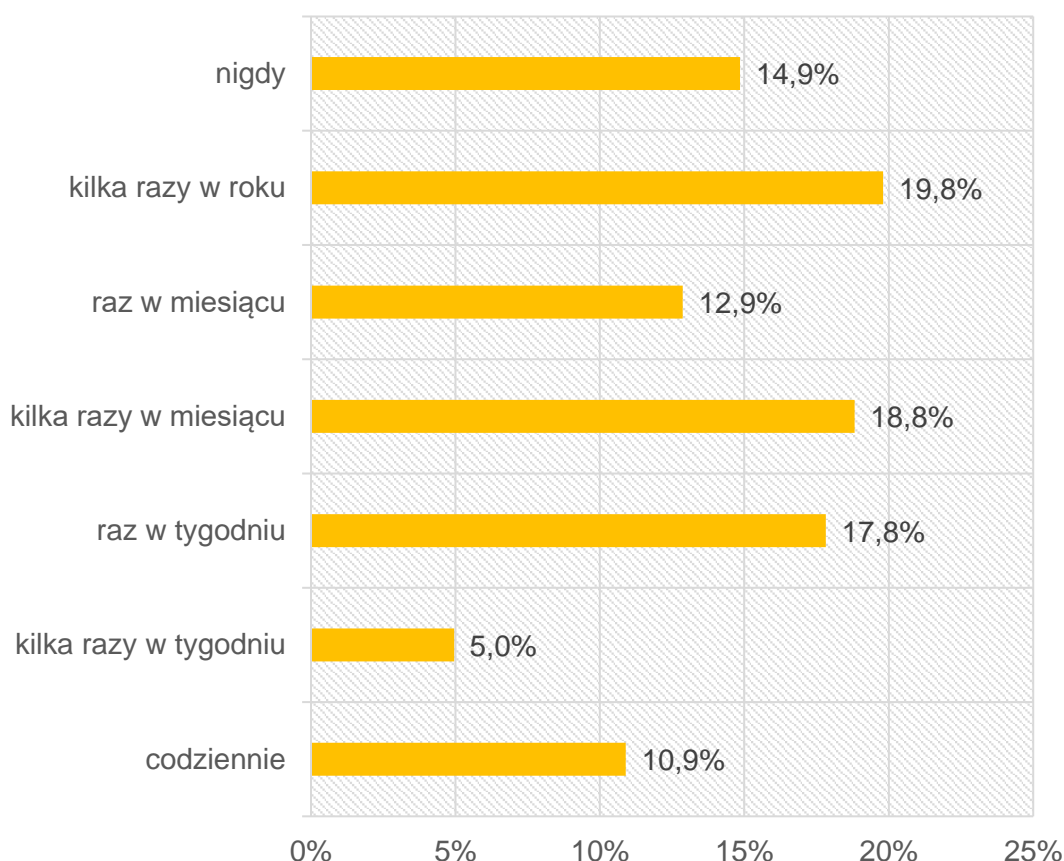
*Pytanie wielokrotnego wyboru – odpowiedzi nie sumują się do 100%

Problem alkoholowy

W niniejszym bloku tematycznym pytaniu dorosłych mieszkańców Gminy poproszono o określenie, z jaką częstotliwością spożywają alkohol. Całkowitą abstynencję zadeklarowało 14,9% ankietowanych, natomiast 19,8% badanych sięga po alkohol okazjonalnie, czyli kilka razy w roku. 12,9% respondentów wskazało, że takie sytuacje mają miejsce raz w miesiącu, 18,8% – kilka razy w miesiącu, 17,8% osób pije alkohol raz w tygodniu, z kolei 5,0% – kilka razy w tygodniu. Codzienne picie alkoholu zadeklarował co dziesiąty badany mieszkaniec (10,9%).

Wykres 13. Jak często spożywa Pan/i alkohol? N=101

Kolejne pytanie dotyczyło sytuacji, w której respondenci stracili kontrolę nad ilością spożywanego alkoholu. Odpowiedzi mieszkańców są następujące: większość z nich podała, że w ciągu ostatnich 12 miesięcy nie zdarzyło im się upić (63 osoby, tj. 73,3%). 10 respondentów wskazało, że taka sytuacja wystąpiła jednokrotnie (11,6%), w przypadku 9 osób taka sytuacja miała miejsce od 2 do 5 razy (10,5%), natomiast 4 badanych przyznało, że zdarzyło im się to powyżej 10 razy (4,7%).

Tabela 9. Ile razy w ciągu ostatnich 12 miesięcy zdarzyło się Panu/i stracić kontrolę nad ilością spożywanego alkoholu (tzn. upić się)? N=86

Odpowiedź	%	Liczba odp.
1 raz	11,6%	10
2-5 razy	10,5%	9
6-10 razy	0,0%	0
powyżej 10 razy	4,7%	4
ani razu	73,3%	63

Ważnym elementem badania jest również określenie skali prowadzenia pojazdów pod wpływem alkoholu na terenie Gminy. Wśród badanych 19 osób podało, iż nie posiada prawa jazdy (22,1%), z kolei 61 respondentów zaprzeczyło, jakoby w ciągu ostatnich 30 dni prowadziło pojazd po spożyciu alkoholu (70,9%). Niemniej jednak, takie sytuacje zdarzyły się 6 mieszkańcom pijących alkohol, w tym w przypadku 2 osób taka sytuacja miała miejsce 1 raz (2,3%), jednej osobie zdarza się to sporadycznie (1,2%), natomiast 3 badanych zadeklarowało częste kierowanie pojazdami po spożyciu alkoholu (3,5%).

Tabela 10. Czy w ciągu ostatnich 30 dni zdarzyło się Panu/i kierować pojazdem mechanicznym po spożyciu alkoholu? N=86

Odpowiedź	%	Liczba odp.
nigdy mi się to nie zdarzyło	70,9%	61
raz mi się to zdarzyło	2,3%	2
zdarza mi się to sporadycznie	1,2%	1
zdarza mi się to często	3,5%	3
nie posiadam prawa jazdy	22,1%	19

W ostatnim pytaniu dotyczącym tego obszaru, ankietowani zostali poproszeni o wyrażenie swojego zdania w zakresie wpływu spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży na rozwój dziecka. Jak wynika z udzielonych odpowiedzi, większość dorosłych mieszkańców Gminy jest świadoma szkodliwości napojów alkoholowych, co zadeklarowało 81,2% respondentów. Brak wiedzy w tym zakresie dotyczy z kolei co dziesiątego badanego (9,9%), natomiast 8,9% respondentów nie dostrzega negatywnego wpływu spożywania alkoholu na rozwój dziecka w okresie prenatalnym.

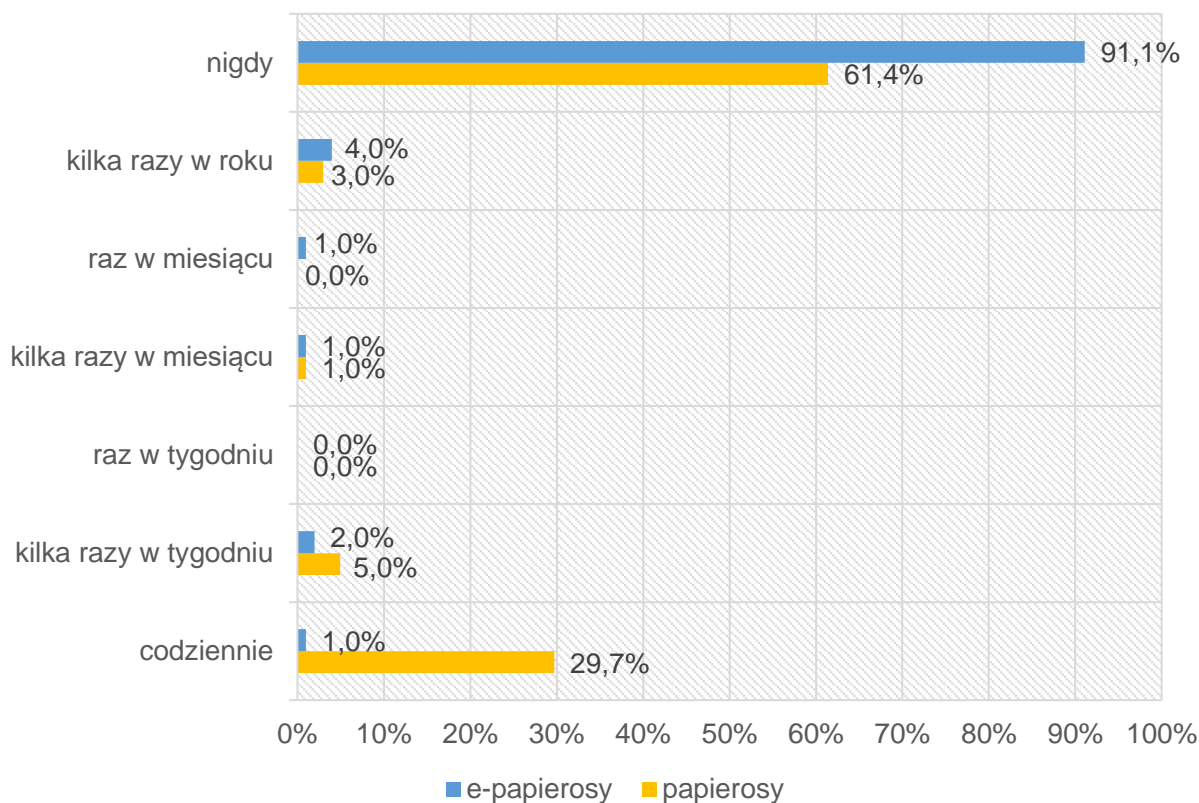
Wykres 14. Czy według Pana/i picie alkoholu w ciąży ma negatywny wpływ na rozwój dziecka? N=101

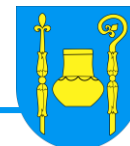

Problem nikotynowy

Kolejny analizowany obszar miał na celu określenie skali sięgania po wyroby nikotynowe przez dorosłych mieszkańców gminy Warlubie. Odpowiedzi badanych były następujące: papierosy tradycyjne pali 38,7% respondentów, spośród których 3,0% pali okazjonalnie, czyli kilka razy w roku, 1,0% robi to kilka razy w miesiącu, a 5,0% – kilka razy w tygodniu. Na codzienne palenie wskazał odsetek 29,7% ankietowanych. Po elektroniczne papierosy sięga 9,0% respondentów, przy czym po 1,0% z nich robi to codziennie, kilka razy w miesiącu oraz raz w miesiącu, 2,0% wskazało na palenie e-papierosów kilka razy w tygodniu, a 4,0% – kilka razy w roku.

Wykres 15. Jak często pali Pan/i papierosy i e-papierosy? N=101

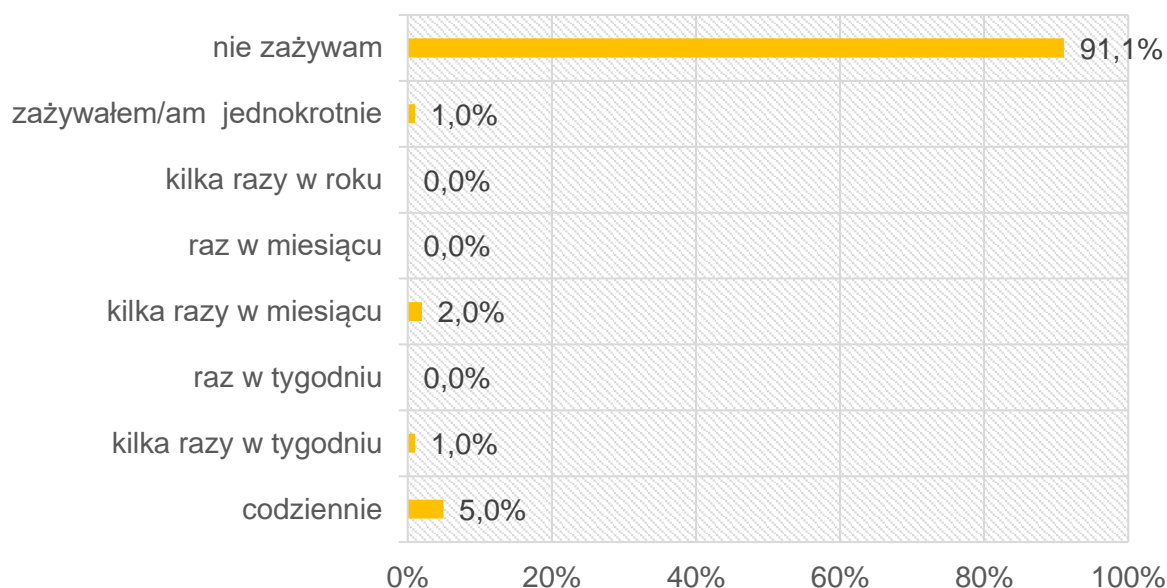

Problem narkotykowy

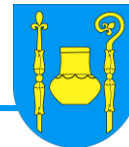
Kolejna część badania miała na celu określenie rozpowszechnienia środków psychoaktywnych wśród dorosłych mieszkańców gminy Warlubie. Jak wynika z analizy materiału badawczego, inicjację narkotykową zadeklarowało łącznie 9,0% respondentów, w tym najwięcej, bo 5,0% sięga po tego typu środki codziennie, 2,0% – kilka razy w miesiącu, natomiast po 1,0% zadeklarowało zażywanie ich jednokrotnie oraz kilka razy w tygodniu.

Wykres 16. Jak często zażywa Pan/i środki psychoaktywne (narkotyki, dopalacze, leki w celu odurzenia)? N=101

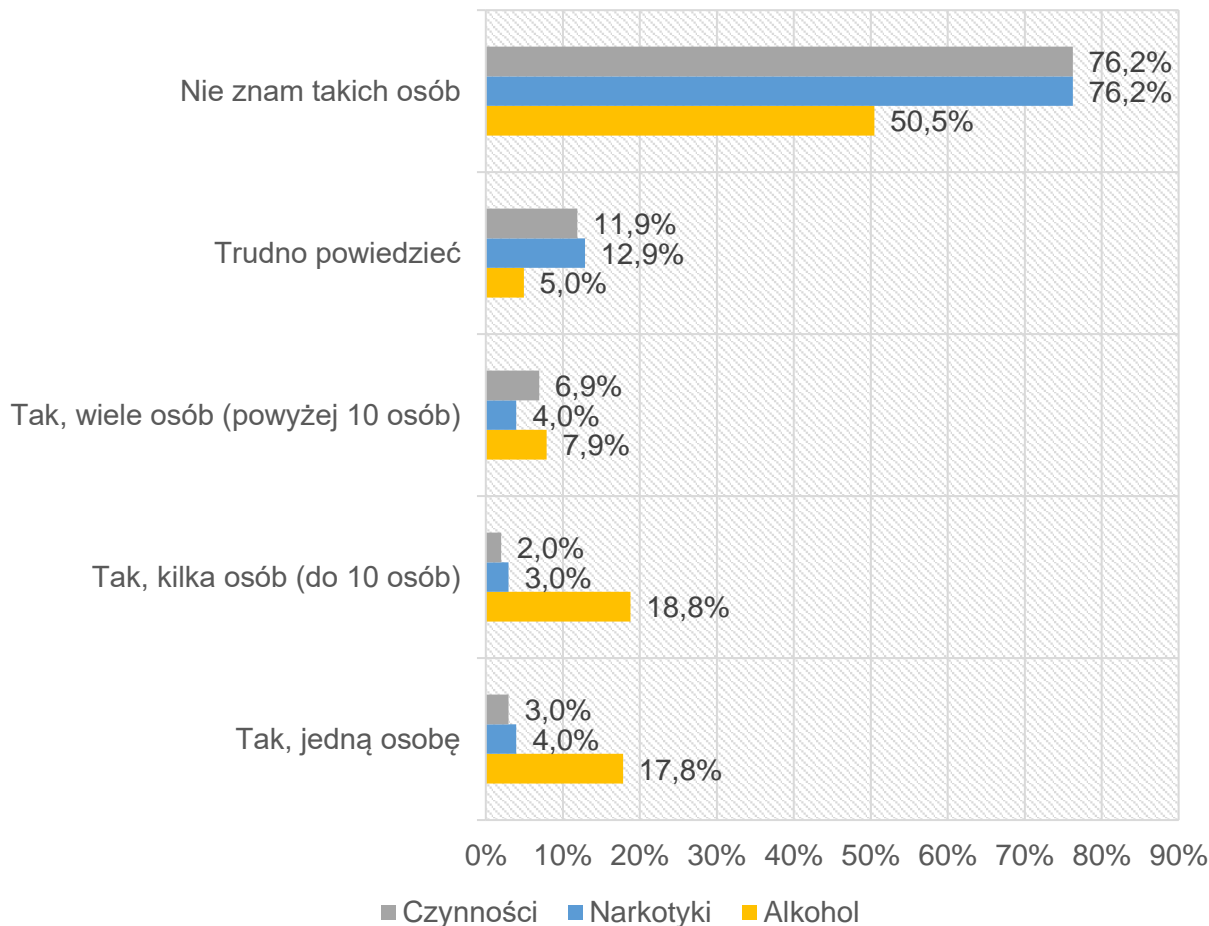

Badani mieszkańcy Gminy zostali w dalszej kolejności zapytani o skalę nadużywania alkoholu, narkotyków oraz nadmiernego podejmowania się czynności, przez osoby w ich otoczeniu. Jak wynika z odpowiedzi respondentów:

- 11,9% badanych zna w swoim otoczeniu osoby podejmujące się nadmiernie różnego rodzaju czynności, w tym 3,0% - jedną taką osobę, 2,0% - kilka takich osób, a 6,9% - wiele takich osób,
- 11,0% ankietowanych zna w swoim otoczeniu osoby nadużywające narkotyków, w tym 4,0% zna jedną taką osobę, 3,0% kilka osób, a 4,0% - wiele takich osób,
- 44,5% zna w swoim otoczeniu osoby nadużywające alkoholu, w tym 17,8% - jedną osobę, 18,8% - kilka takich osób, a 7,9% - wiele takich osób.

Wykres 17. Czy zna Pan/i kogoś w swoim otoczeniu, kto nadużywa alkoholu, narkotyków lub w sposób zdecydowanie nadmierny podejmuje się pewnych czynności (np. zakupy, korzystanie z Internetu i/lub urządzeń elektronicznych, uprawianie sportu, praca, oglądanie treści pornograficznych itp.)? N=101

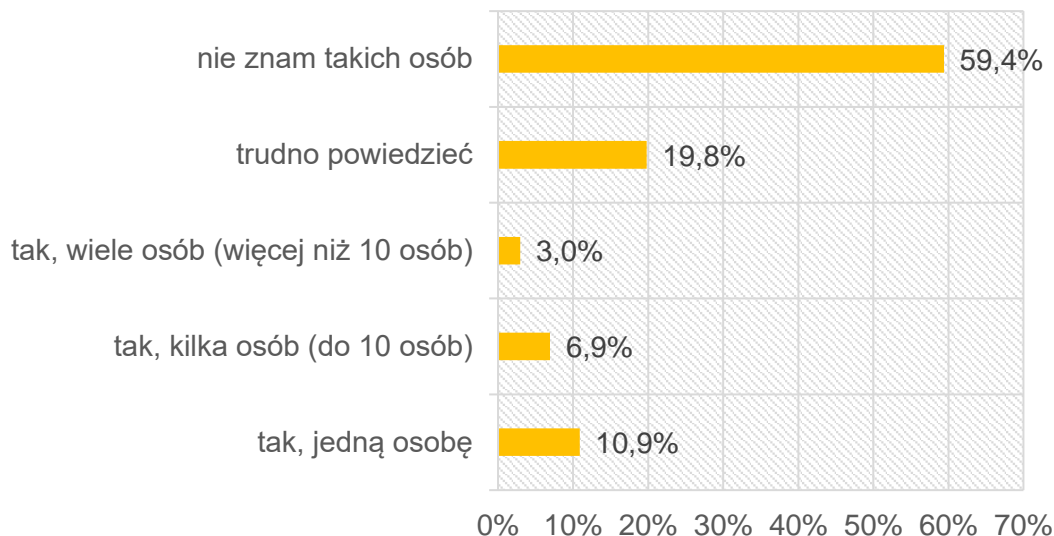

Problem przemocy

W kolejnej części raportu oszacowana została skala występowania problemu przemocy wśród dorosłych mieszkańców gminy Warlubie. Respondenci zostali poproszeni o stwierdzenie, czy w swoim otoczeniu znają osoby, które doświadczają przemocy w swoim domu. Jak wynika z udzielonych odpowiedzi, znajomość takich osób potwierdził średnio co piąty ankietowany, tj. 20,8%, spośród których 10,9% stwierdziło, iż zna jedną taką osobę, 6,9% badanych podało, że zna kilka osób dotkniętych przemocą domową (do 10 osób), z kolei 3,0% – wiele takich osób (powyżej 10). Należy zauważyć, iż znaczny odsetek respondentów nie jest pewnych, czy zna taką osobę (19,8%), a jednoznacznie zaprzeczyła temu ponad połowa badanych (59,4%).

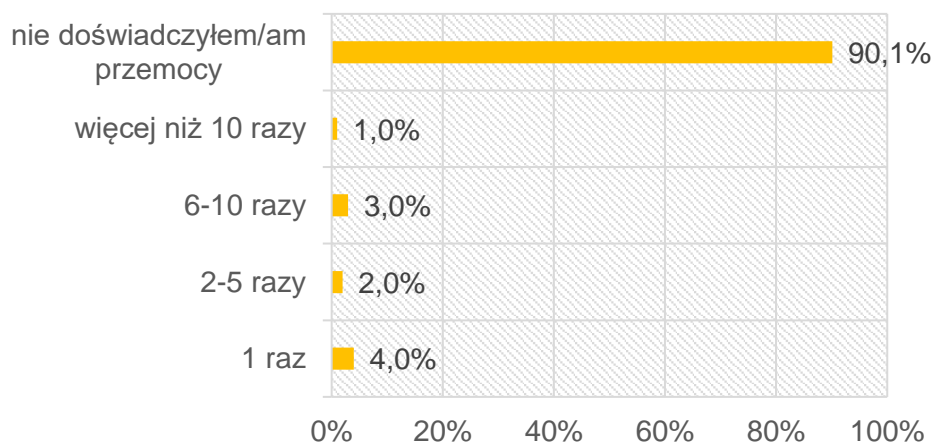

Wykres 18. Czy zna Pan/i kogoś w swoim otoczeniu, kto doświadcza przemocy w swoim domu? N=101

Skala problemu przemocy na terenie Gminy została oszacowana również dzięki deklaracjom respondentów w zakresie doświadczania przez nich samych tego problemu. Analiza uzyskanych odpowiedzi wskazuje, że w okresie 12 miesięcy poprzedzających badanie przemocy doznało 10,0% dorosłych mieszkańców, spośród których 4,0% doświadczyło jej 1 raz, 2,0% – 2-5 razy, 3,0% – 6-10 razy, natomiast 1% – więcej niż 10 razy.

Wykres 19. Jak często, w okresie 12 miesięcy zdarzyło się Panu/i doświadczyć przemocy? N=101

Mieszkańcy, którzy przyznali, że doznali przemocy, zostali następnie poproszeni o określenie jej rodzaju. Z deklaracji ankietowanych wynika, że najczęściej doznawanym rodzajem przemocy była przemoc psychiczna – wskazało na nią 3 badanych, tj. 30,0%. Przemocy fizycznej, seksualnej oraz ekonomicznej

doznało po 2 ankietowanych (20,0%), natomiast 1 badany doświadczył zaniedbania (10,0%). Ponadto 1 osoba nie zidentyfikowała rodzaju doznawanej przemocy ze względu na brak wiedzy (10,0%). Szczegółowe dane prezentuje poniższa tabela.

Tabela 11. Jakiego rodzaju przemocy Pan/i doznał/a w ciągu ostatnich 12 miesięcy? N=10

Odpowiedź	%	Liczba odp.
przemoc psychiczna	30,0%	3
przemoc fizyczna	20,0%	2
przemoc seksualna	20,0%	2
przemoc ekonomiczna	20,0%	2
zaniedbanie	10,0%	1
nie wiem	10,0%	1

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

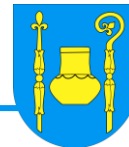
W dalszej części respondentów poproszono o wskazanie osób, które stosowały wobec nich przemoc. Analiza materiału badawczego pozwala stwierdzić, że najczęściej osób doznało przemocy ze strony partnera/partnerki (4 osoby, tj. 40,0%) oraz innych osób, wśród których wskazano m.in. na *kierownika* (3 osoby, tj. 30,0%). Rzadziej mieszkańcy wskazywali na rodziców i innych członków rodziny (po 2 osoby, tj. po 20,0%). Szczegółowe dane w tym zakresie prezentuje kolejna tabela.

Tabela 12. Kto stosował wobec Pana/i przemoc? N=10

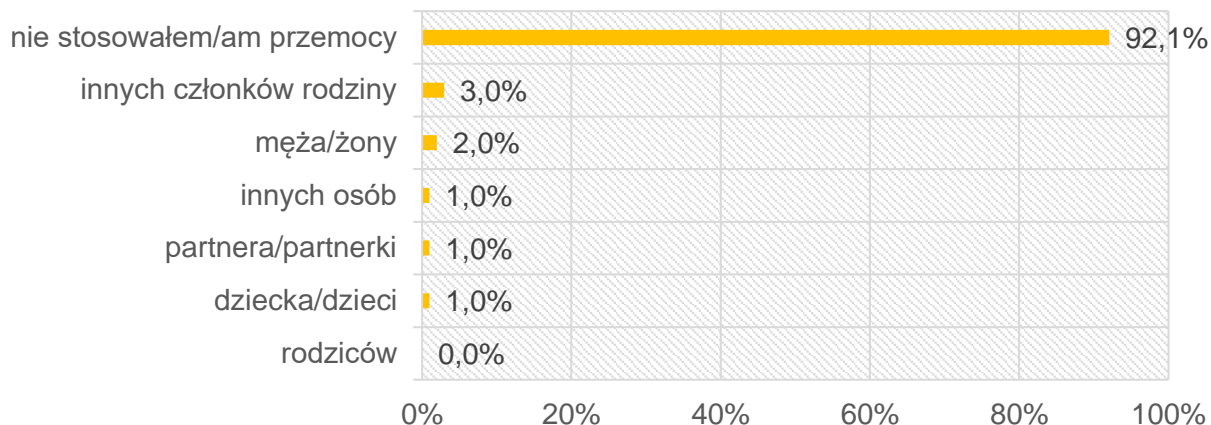
Odpowiedź	%	Liczba odp.
partner/partnerka	40,0%	4
inne osoby	30,0%	3
rodzice	20,0%	2
inni członkowie rodziny	20,0%	2
mąż/żona	0,0%	0

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

W ramach badania podjęto również próbę określenia skali oraz częstotliwości stosowania przemocy przez ankietowanych. Jak wynika z analizy materiału badawczego, do zastosowania zachowań przemocowych w ciągu ostatnich 12 miesięcy przyznał się odsetek 7,9% badanych, spośród których 3,0% ankietowanych dopuściło się jej wobec innych członków rodziny, 2,0% – w stosunku do męża/żony, natomiast po 1,0% badanych zachowania przemocowe zastosowało wobec dziecka/dzieci, partnera/partnerki oraz innych osób.

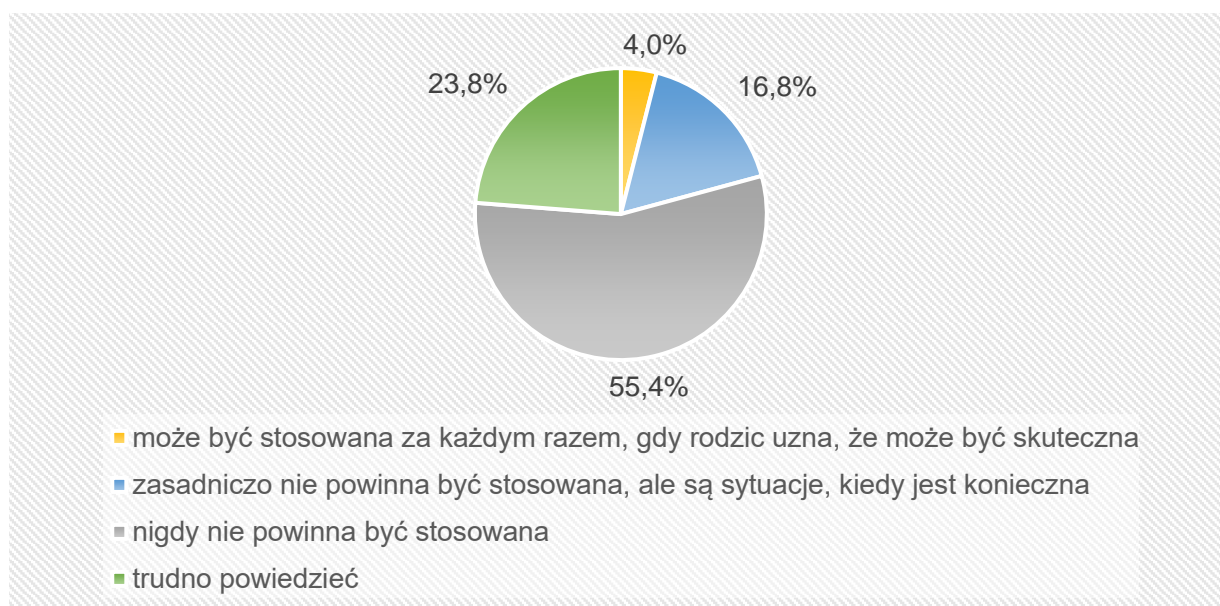

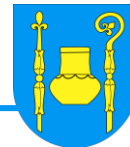
Wykres 20. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy doszło do sytuacji, gdzie zastosował/a Pan/i przemoc domową wobec: N=101

Istotnym aspektem badania dotyczącego problemów społecznych w gminie Warlubie była również opinia mieszkańców na temat stosowania kar fizycznych w stosunku do dzieci jako metody wychowawczej. W świetle ich odpowiedzi można stwierdzić, iż ponad połowa badanych nie toleruje przemocy jako metody wychowawczej (55,4%), a 16,8% ankietowanych uważa, że nie powinna być ona stosowana, jednakże są sytuacje, w których jest konieczna. W opinii 4,0% respondentów kary fizyczne wobec dzieci mogą być stosowane, jeśli rodzic uzna, że są skuteczne, a 23,8% ankietowanych stwierdziło, że trudno jest im określić swoje stanowisko w tej sprawie.

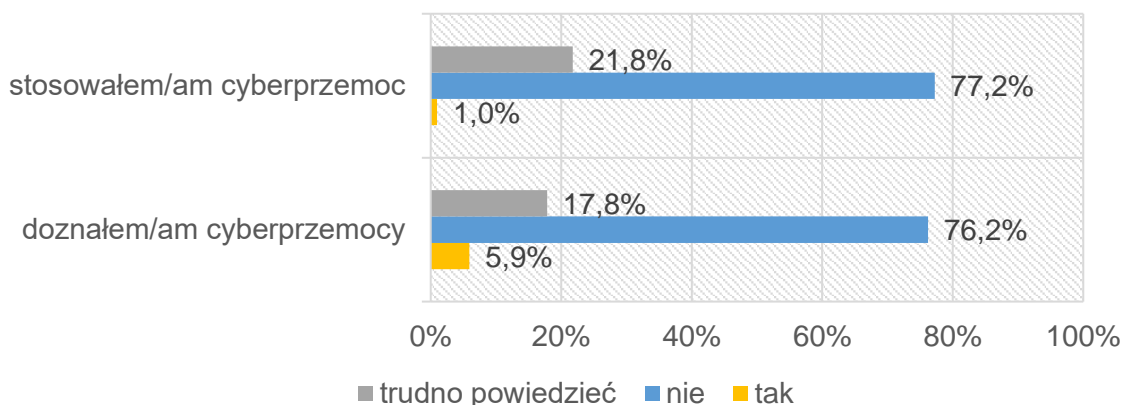
Wykres 21. Czy Pana/i zdaniem stosowanie kar fizycznych (np. klaps) jest metodą wychowawczą, która: N=101

Kolejne pytanie z zakresu problemu przemocy ujęte w kwestionariuszu ankiety dotyczyło zjawiska cyberprzemocy i miało na celu oszacowanie skali jej występowania wśród dorosłych mieszkańców Gminy. Ankietowani zostali poproszeni o wskazanie, czy zdarzyło im się kiedykolwiek doświadczyć oraz stosować cyberprzemoc. Z deklaracji badanych wynika, że takiego problemu doświadczyło 5,9% badanych, z kolei 17,8% miało trudności z odpowiedzią na to pytanie. 1,0% respondentów zadeklarował, że w ciągu ostatnich 12 miesięcy stosował przemoc w Internecie, z kolei 21,8% miało trudność w udzieleniu jednoznacznej odpowiedzi.

Wykres 22. Czy w przeciągu ostatnich 12 miesięcy doznał/a oraz stosował/a Pan/i cyberprzemoc (np. wyzywanie, podszywanie się, ośmieszanie/poniżanie, grożenie/ straszenie, szantażowanie, wyłudzenie pieniędzy, rozsyłanie ośmieszających zdjęć/ filmów)? N=101

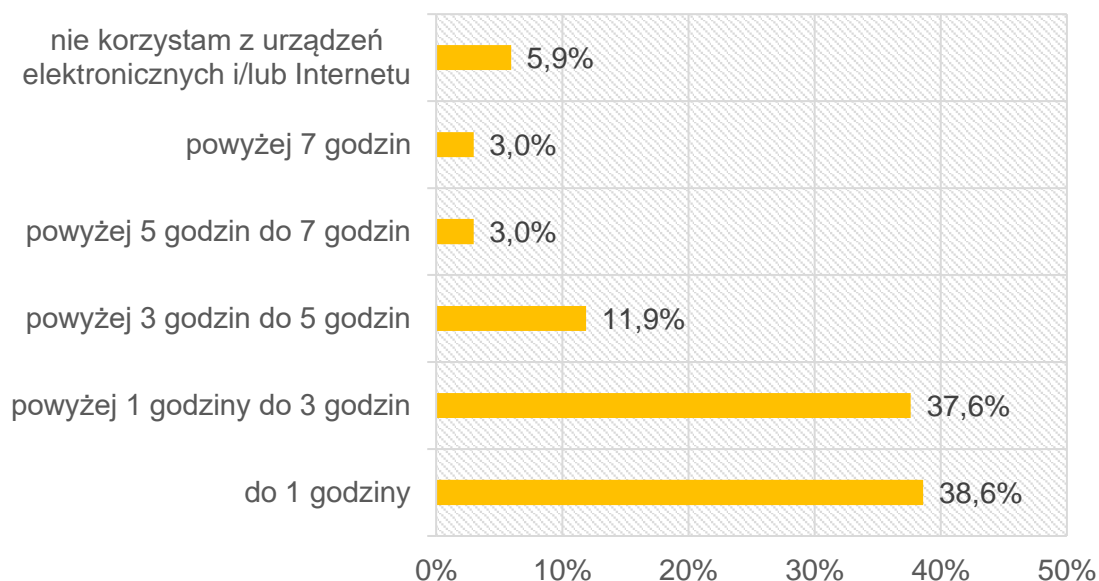

Korzystanie z urządzeń elektronicznych

W następnym obszarze tematycznym zapytano mieszkańców o korzystanie z urządzeń elektronicznych i Internetu. Ankietowani zostali poproszeni o wskazanie, jaką ilość czasu poświęcają na to w ciągu dnia. Jak wynika z deklaracji, większość badanych korzysta z tego typu urządzeń i Internetu, przy czym 38,6% respondentów robi to do 1 godziny dziennie, a 37,6% wskazało na przedział od 1 do 3 godzin (42,3%). Korzystanie z urządzeń pomiędzy 3 a 5 godzinami dziennie zadeklarowało 11,9% respondentów, natomiast po 3,0% respondentów poświęca na to znaczną ilość czasu, tj. powyżej 5 godzin do 7 godzin oraz powyżej 7 godzin. Z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu nie korzysta w ogóle 5,9% respondentów.

Wykres 23. Ile godzin poświęca Pan/i na korzystanie z urządzeń elektronicznych i Internetu (np. komputer, tablet, telefon komórkowy, konsola do gier) w ciągu dnia, w którym ich Pan/i używa (nie wliczając w to godzin pracy)? N=101

Odpowiadając na kolejne pytanie mieszkańcy, którzy korzystają z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu określili, czy zdarza się im poświęcać na to dłużej niż wstępnie zakładali. Jak wynika z zebranego materiału badawczego, większość respondentów odpowiedziała twierdząco na to pytanie (35 osób, tj. 36,8%), natomiast 28 mieszkańców wskazało, że w ich przypadku takie sytuacje się nie zdarzają (29,5%). 15 ankietowanych stwierdziło, że nie przewiduje określonego czasu (15,8%), a 17 osób biorących udział w badaniu miało trudność w określeniu takich sytuacji (17,9%).

Tabela 13. Czy zdarza się Panu/i korzystać z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu dłużej niż wstępnie Pan/i zakładał/a? N=95

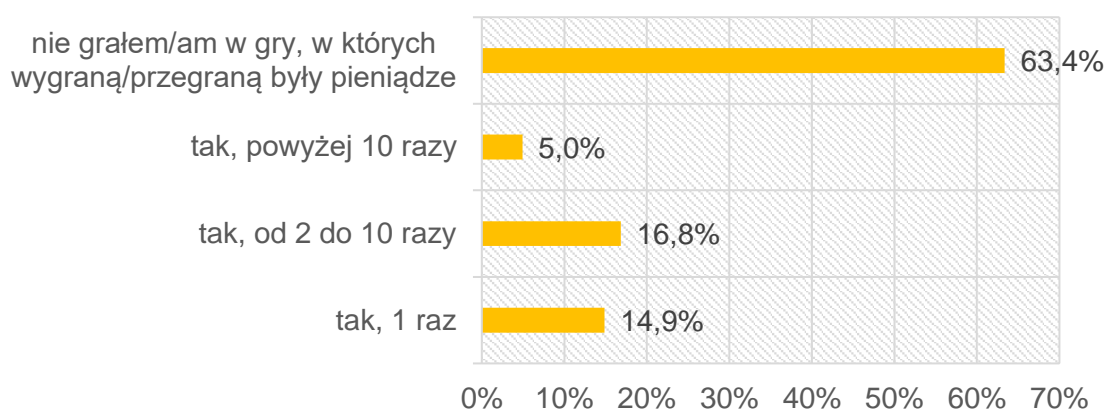
Odpowiedź	%	Liczba odp.
tak	36,8%	35
nie	29,5%	28
trudno powiedzieć	17,9%	17
nie przewiduję określonego czasu	15,8%	15

Uczestnictwo w grach hazardowych

W dalszej części badania określona została skala podejmowania zachowań hazardowych przez pełnoletnich mieszkańców. Ankietowani udzielili odpowiedzi na pytanie, czy w okresie ostatnich 12 miesięcy poprzedzających badanie grali w gry, w których wygraną/przegraną były pieniądze. Jak wskazuje zebrany materiał badawczy, styczność z nimi miał co trzeci dorosły respondent (36,7%), wśród których 14,9% grało w takie gry 1 raz, 16,8% – od 2 do 10 razy, z kolei 5,0% osób przyznało się do grania w tego typu gry więcej niż 10 razy.

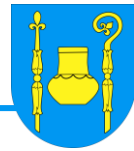
Wykres 24. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy grał/a Pan/i w gry, w których wygraną/przegraną były pieniądze (np. zdraпки, lotto, gra na automatach, zakłady bukmacherskie itp.)? N=101

Kolejne pytanie dotyczyło motywacji, które kierowały mieszkańcami korzystającymi z gier hazardowych, a mianowicie odnosiło się do tego, czy badani kiedykolwiek grali w tego typu gry z powodu trudności finansowych lub w celu poprawy swojej sytuacji ekonomicznej. 8 ankietowanych potwierdziło zaistnienie takiej sytuacji w swoim życiu (22,2%), 25 osób temu zaprzeczyło (69,4%), a 3 respondentów miało problemy z ustosunkowaniem się do poruszanej kwestii (8,3%). 1 osoba nie udzieliła odpowiedzi na pytanie.

Tabela 14. Czy kiedykolwiek grał/a Pan/i w gry, w których wygraną/przegraną były pieniądze, aby rozwiązać finansowe trudności lub poprawić swoją sytuację ekonomiczną? N=36

Odpowiedź	%	Liczba odp.
tak	22,2%	8
nie	69,4%	25
trudno powiedzieć	8,3%	3

Inne uzależnienia behawioralne

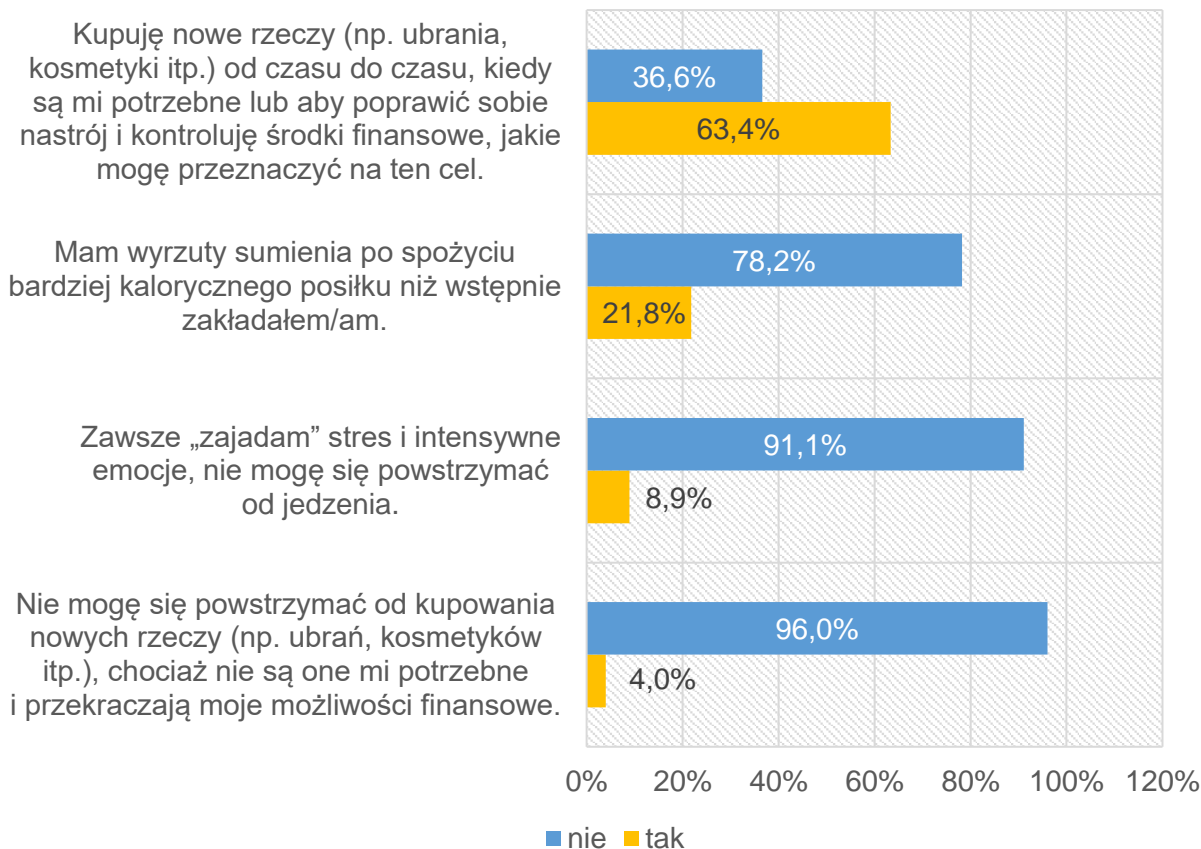
W dalszej części badania przeprowadzonego wśród dorosłych mieszkańców gminy Warlubie, respondenci udzielili również istotnych informacji na temat ich decyzji zakupowych oraz zakresu aktywności fizycznej i zaburzeń odżywiania. Zakupoholizm, a także nadmierna aktywność fizyczna są przykładami uzależnień behawioralnych, które w okresie ostatnich lat zwiększyły swoją skalę, w szczególności wśród rozwiniętych i sprawnie funkcjonujących społeczeństw, dlatego pytania ujęte w kwestionariuszu ankiety skierowanej do respondentów dotyczyły również występowania tego problemu wśród lokalnej społeczności.

Jak wynika z analizy materiału badawczego, część ankietowanych przejawia zachowania świadczące o możliwości występowania wśród nich zaburzeń w zakresie zakupów oraz odżywiania. Doświadczenia respondentów w tych obszarach przedstawiają się następująco:

- 63,4% badanych kupuje od czasu do czasu nowe rzeczy, które są im potrzebne lub w celu poprawy nastroju, kontrolując przy tym środki finansowe,
- 21,8% ankietowanych ma wyrzuty sumienia po spożyciu bardziej kalorycznego posiłku,
- 8,9% osób biorących udział w badaniu zajada stres i intensywne emocje,
- 4,0% mieszkańców przyznało, że zdarza im się kupować przedmioty, których nie potrzebują i na które nie posiadają odpowiednich środków finansowych.

Wykres 25. Proszę o ustosunkowanie się do poniższych stwierdzeń: N=101

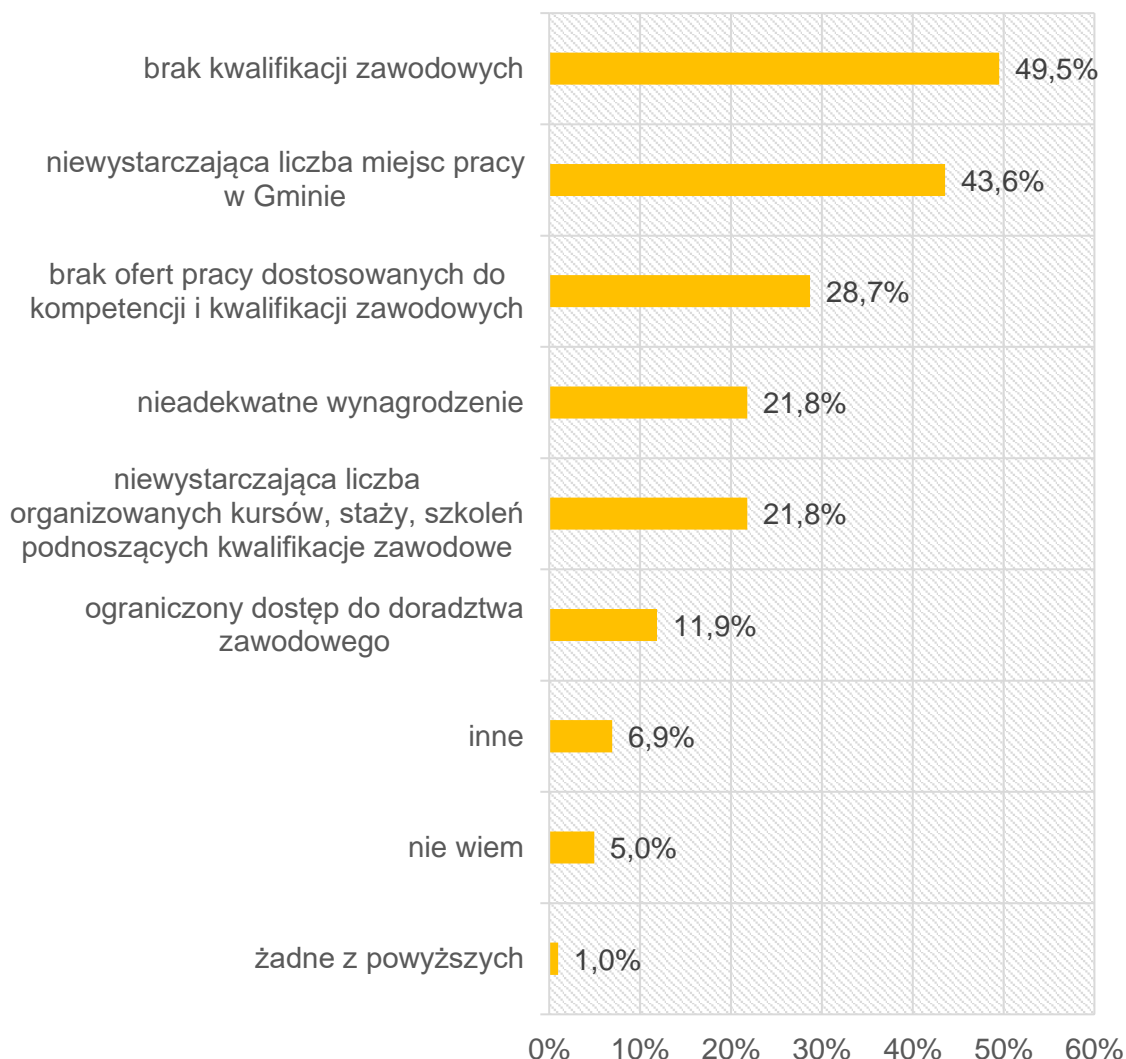

Rynek pracy

W poniższym bloku tematycznym zostanie poruszona kwestia zatrudnienia wśród mieszkańców gminy Warlubie. W pierwszym pytaniu badani mieli określić z jakimi trudnościami mogą się borykać osoby bezrobotne, poszukujące zatrudnienia na terenie Gminy. Blisko połowa mieszkańców uważa, że problem w tym zakresie stanowi brak kwalifikacji zawodowych (49,5%). Następnie ankieterowani wskazywali na niewystarczającą liczbę miejsc pracy w Gminie (43,6%), brak ofert pracy dostosowanych do kompetencji i kwalifikacji zawodowych (28,7%), nieadekwatne wynagrodzenie oraz niewystarczającą liczbę organizowanych kursów, staży, szkoleń podnoszących kwalifikacje zawodowe (po 21,8%). Ponadto co dziesiąty mieszkaniec uważa, że takim problemem jest ograniczony dostęp do poradnictwa zawodowego (11,9%), a 6,9% respondentów wskazało na inne odpowiedzi, wśród których wymieniono m.in. *brak dojazdu, niechęć do pracy, trudności w dojazdach czy brak inicjatywy*. 5,0% ankieterowanych nie posiada wiedzy w tym zakresie, a 1,0% zaznaczyło odpowiedź „żadna z powyższych”.

Wykres 26. Jakie trudności najczęściej napotykają osoby bezrobotne szukające pracy na terenie Gminy? N=101

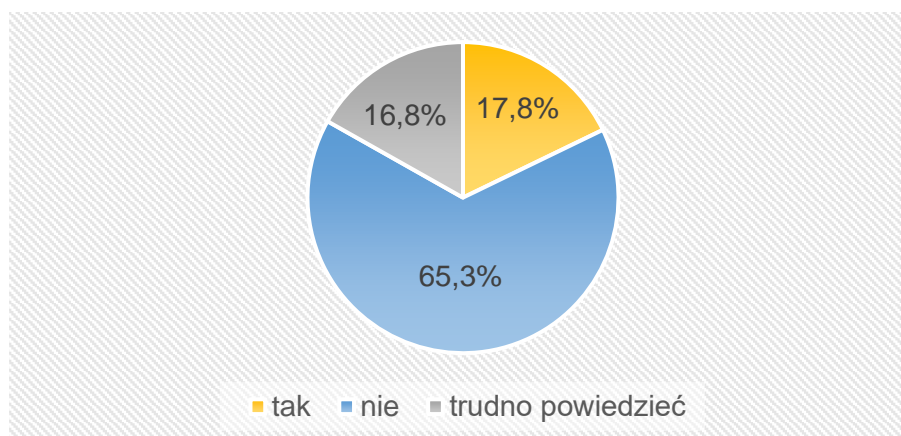
*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Ubóstwo i wykluczenie społeczne

Następne pytanie dotyczyło tego, czy nasi respondenci doświadczyli w ciągu ostatnich 12 miesięcy przed badaniem trudności w zakresie zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych ze względu na niewystarczające zasoby finansowe. 65,3% osób odpowiedziało przecząco na to pytanie, 17,8% badanych przyznało, że doznało w okresie ostatniego roku takich problemów, z kolei 16,8% respondentów miało trudności w udzieleniu jednoznacznej odpowiedzi na to pytanie.

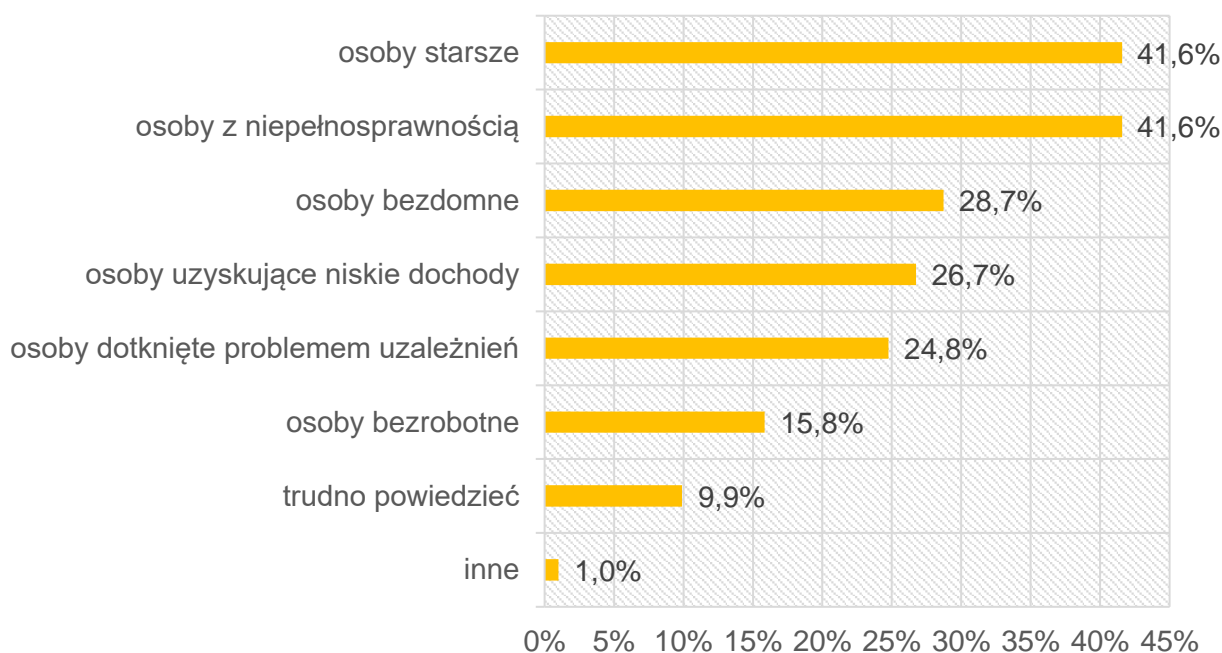

Wykres 27. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy miał/a Pan/i trudności w zakresie zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych ze względu na niewystarczające zasoby finansowe? N=101

W kolejnym pytaniu, mieszkańcy mieli wskazać, jakie ich zdaniem grupy społeczne są najbardziej narażone na wykluczenie społeczne na terenie Gminy. Na pierwszym miejscu znalazły się osoby starsze oraz osoby z niepełnosprawnością (po 41,6%). Następnie respondenci wskazywali osoby bezdomne (28,7%), osoby uzyskujące niskie dochody (26,7%) oraz osoby dotknięte problemem uzależnień (24,8%). Najmniejsza część odpowiedzi padła na osoby bezrobotne (15,8%). Trudności w udzieleniu odpowiedzi miał co dziesiąty respondent (9,9%), natomiast 1,0% ankietowanych wskazał na inne, bliżej nieokreślone grupy społeczne.

Wykres 28. Jakie grupy osób są Pana/i zdaniem najbardziej narażone na wykluczenie społeczne na terenie Gminy? N=101

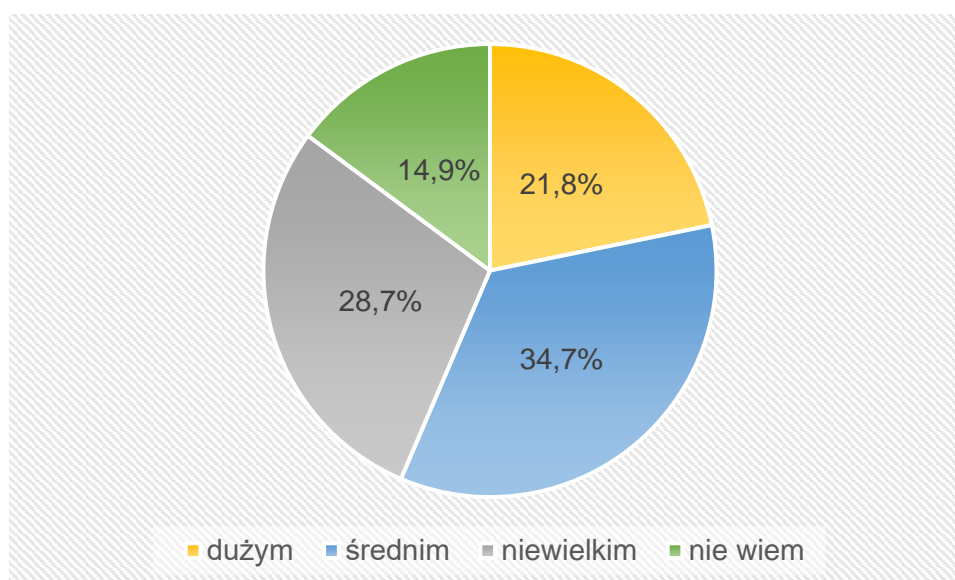
*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Sytuacja osób starszych i osób z niepełnosprawnościami

Mieszkańcy zostali poproszeni o ocenę stopnia dostosowania infrastruktury technicznej Gminy do osób o ograniczonej mobilności. 34,7% respondentów uważa, że jest ona dostosowana w stopniu średnim, a 28,7% – w niewielkim. Blisko co piąty respondent twierdzi, że w Gminie jest wiele miejsc przystosowanych do osób z niepełnosprawnością (21,8%), a 14,9% badanych nie potrafiło odpowiedzieć na to pytanie.

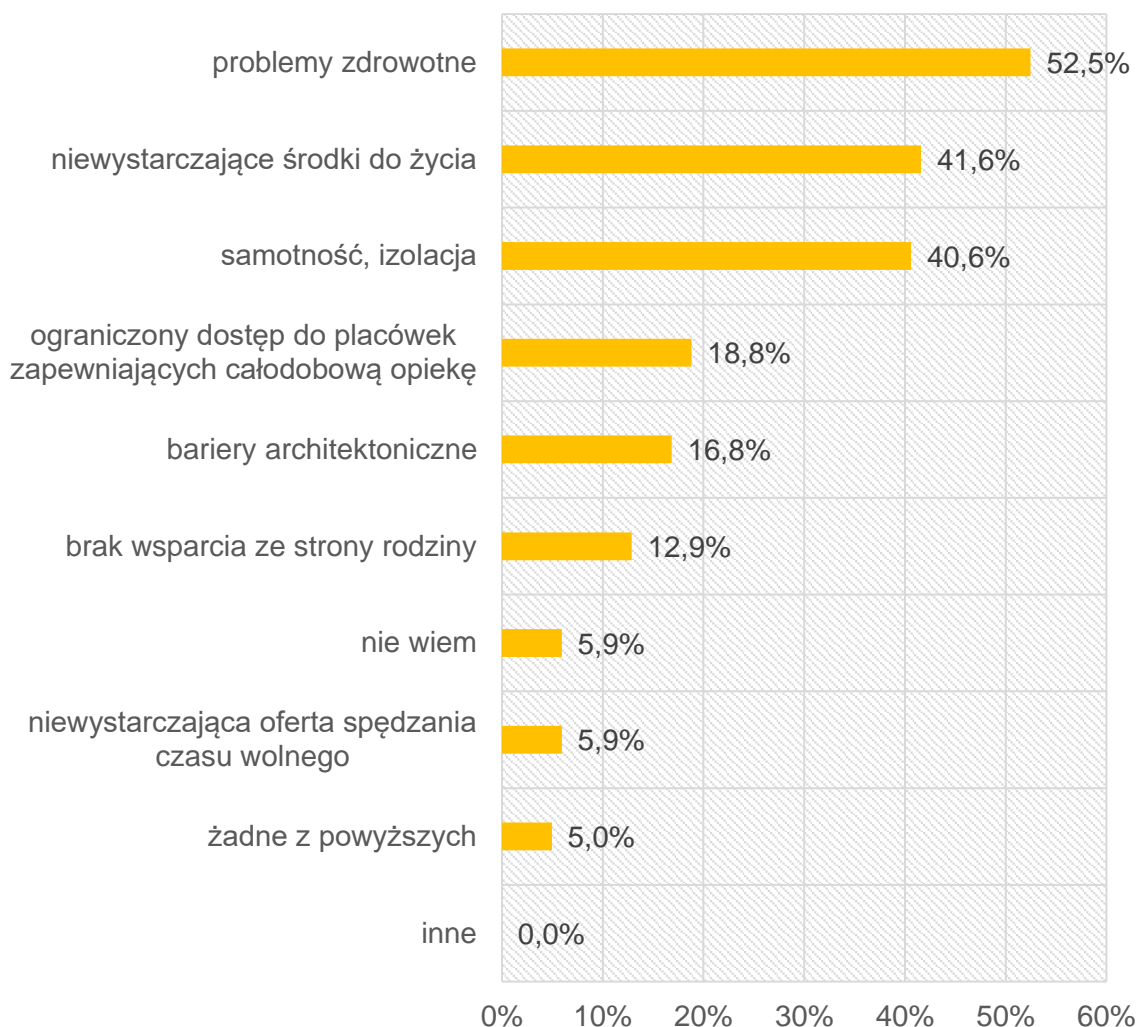
Wykres 29. W jakim stopniu infrastruktura techniczna w Pana/i Gminie (instytucje publiczne, szkoły, ulice, przychodnie itp.) dostosowana jest do osób z niepełnosprawnościami tak, aby umożliwić im samodzielne funkcjonowanie? N=101

Zdaniem ponad połowy badanych mieszkańców, najważniejszymi problemami osób starszych na terenie Gminy są problemy zdrowotne (52,5%), niewystarczające środki do życia (41,6%), a także samotność, izolacja (40,6%). Blisko co piąty ankietowany wskazał na ograniczony dostęp do placówek zapewniających całodobową opiekę (18,8%), a według 16,8% są to bariery architektoniczne. W opinii 12,9% mieszkańców głównym problemem jest brak wsparcia ze strony rodziny, a 5,9% – niewystarczająca oferta spędzania czasu wolnego. Brak wiedzy w tym zakresie również zadeklarowało 5,9% respondentów, a 5,0% ankietowanych uznało, że żadna odpowiedź wymieniona w kafeterii nie jest odpowiednia.

Wykres 30. Jakie Pana/i zdaniem są najważniejsze problemy osób starszych w Gminie? N=101

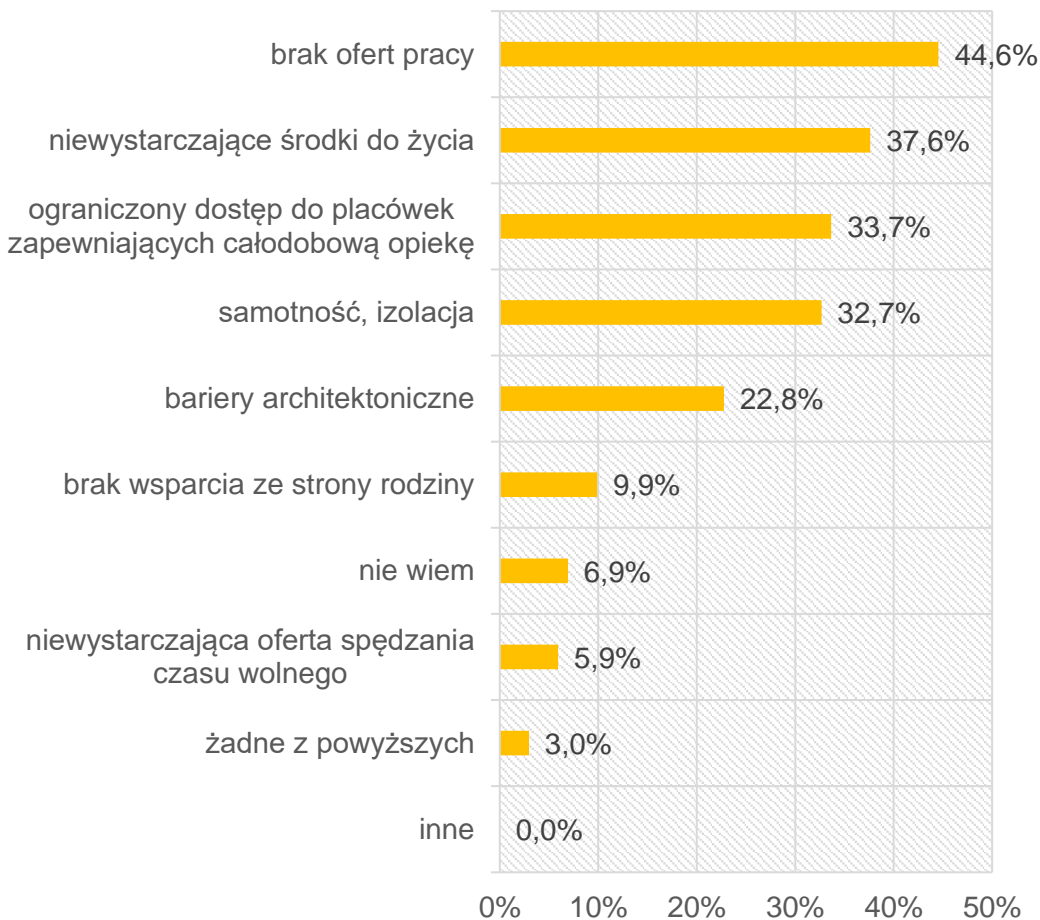

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

W badaniu ankietowym poproszono również o wskazanie najistotniejszych problemów dotyczących osób z niepełnosprawnościami. Zdaniem blisko połowy respondentów jest to brak ofert pracy (44,6%), a 37,6% wskazało na niewystarczające środki do życia. Co trzeci mieszkaniec uważa, że najważniejszym problemem osób z niepełnosprawnościami jest ograniczony dostęp do placówek zapewniających całodobową opiekę (33,7%), a także samotność, izolacja (32,7%). W dalszej kolejności ankietowani wymieniali bariery architektoniczne (22,8%), brak wsparcia ze strony rodziny (9,9%), a także niewystarczającą ofertę spędzania czasu wolnego (5,9%). 6,9% badanych nie posiada wiedzy w tym zakresie, a 3,0% uważa, że żadna odpowiedź wymieniona w kafeterii nie jest odpowiednia.

Wykres 31. Jakie Pana/i zdaniem są najważniejsze problemy osób z niepełnosprawnościami w Gminie? N=101

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

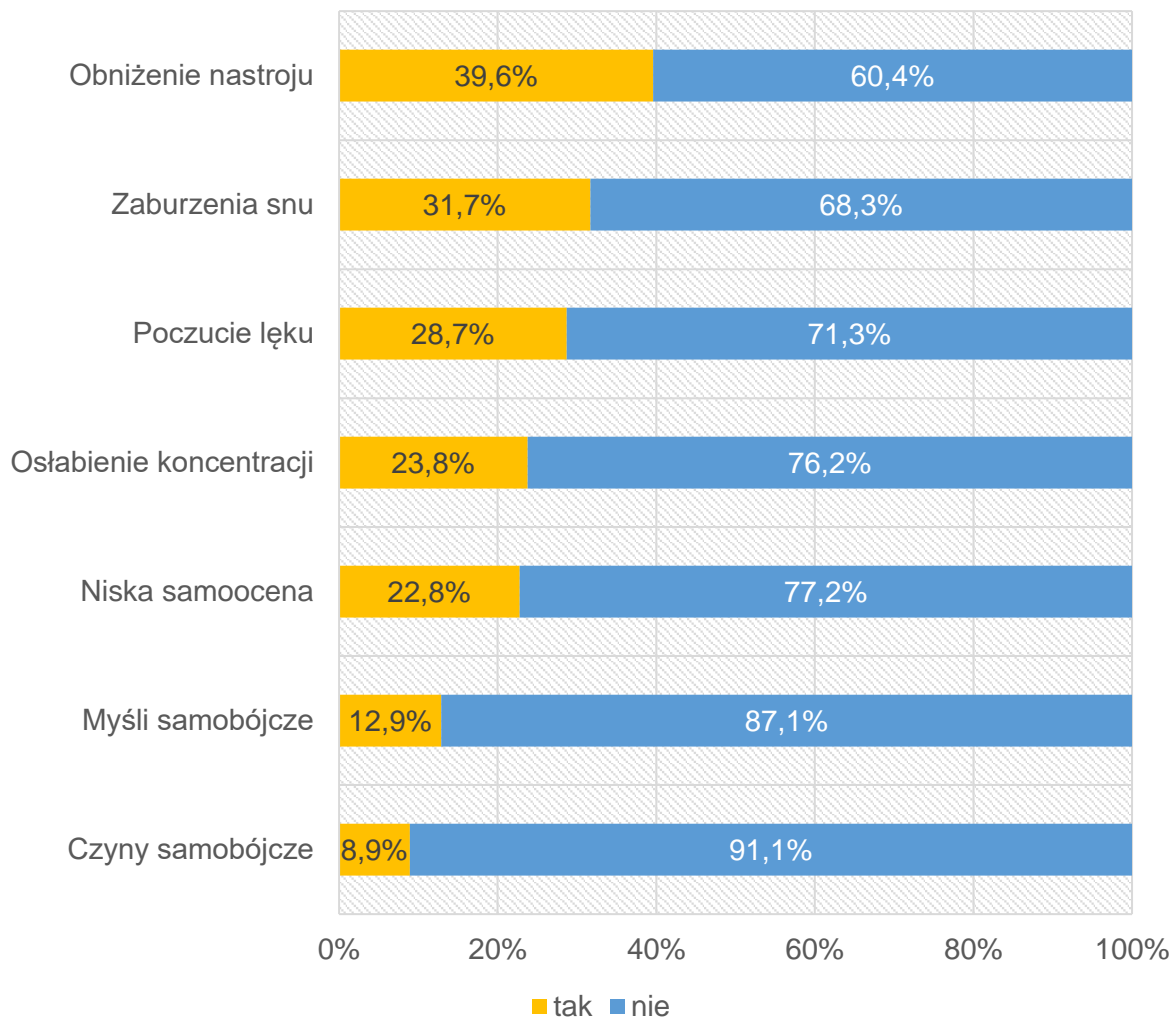
Zdrowie psychiczne

W pytaniu dotyczącym zdrowia psychicznego badani mieszkańcy gminy Warlubie mieli określić, czy w czasie ostatnich 12 miesięcy utrzymywały się u nich przynajmniej przez 2 tygodnie wymienione stany. Z poniższego wykresu wynika, że:

- 39,6% ankietowanych miało obniżony nastrój;
- 31,7% doznało zaburzeń snu;
- 28,7% respondentów odczuwało lęk;
- 23,8% osób doświadczyło osłabienia koncentracji;
- 22,8% miało niską samoocenę;
- 12,9% miało myśli samobójcze;
- 8,9% respondentów podejmowało się czynów samobójczych.

Wykres 32. Czy w czasie ostatnich 12 miesięcy utrzymywały się u Pana/i takie stany jak (przynajmniej przez 2 tygodnie): N=101

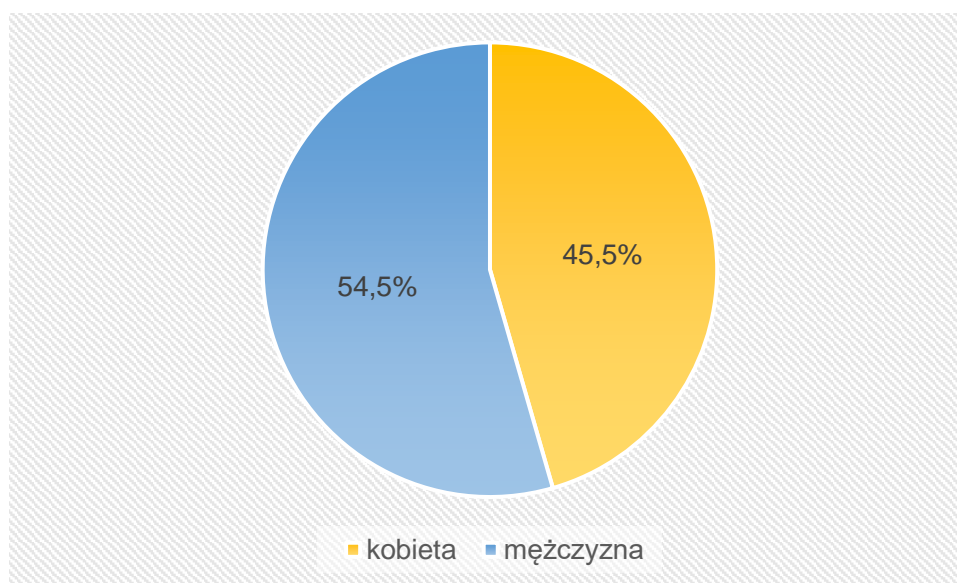
Analiza wyników badania przeprowadzonego wśród uczniów

W niniejszym rozdziale przedstawiony został problem uzależnień i przemocy z perspektywy dzieci i młodzieży. Pytania zawarte w kwestionariuszu ankiety, miały na celu oszacowanie występujących wśród uczniów problemów związanych ze spożywaniem alkoholu, zażywaniem narkotyków, sięganiem po papierosy i e-papierosy, przemocą domową, rówieśniczą, cyberprzemocą oraz uzależnieniami behawioralnymi, a także poznanie oceny młodych mieszkańców na temat swojego zdrowia psychicznego oraz zaburzeń odżywiania.

Struktura badanej próby

Uczniowie z gminy Warlubie wypełnili 112 kwestionariuszy ankiet. Poniższy rysunek przedstawia strukturę badanej próby ze względu na płeć. Możemy zauważyć, że w badaniu diagnozującym problemy społeczne przewagę liczebną mieli chłopcy. Stanowili oni 54,5% ogółu, zaś dziewczynki wypełniły 45,5% kwestionariuszy.

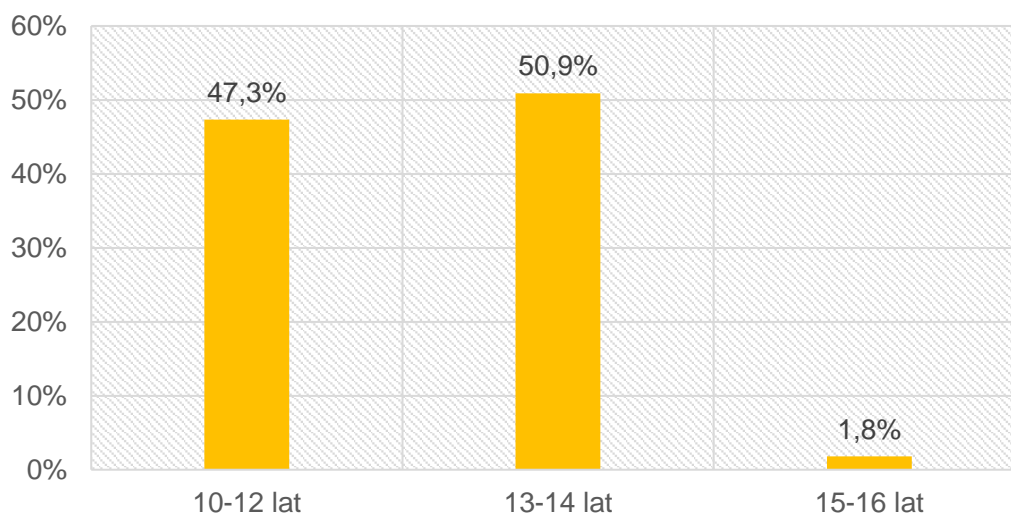
Rysunek 4. Płeć: N=112

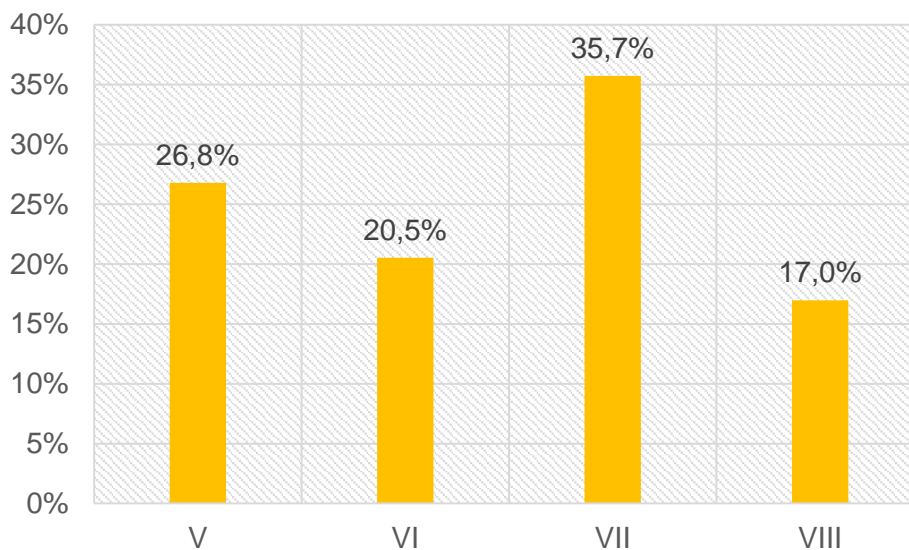
Wśród uczniów biorących udział w badaniu, nieco ponad połowę kwestionariuszy ankiet wypełnili respondenci mający 13–14 lat (50,9%), natomiast 47,3% stanowili uczniowie w wieku 10-12 lat. Pozostali ankietowani mieścili się w przedziale wiekowym 15-16 lat (1,8%).

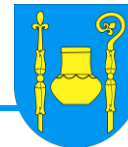
Wykres 33. Wiek: N=112

Poniższy wykres prezentuje strukturę badanej próby w podziale na przynależność do danej klasy. 35,7% uczniów biorących udział w badaniu uczęszcza do VII klasy, 26,8% stanowili uczniowie z klas V, 20,5% to uczniowie klas VI, z kolei najmniejszy odsetek stanowiły osoby uczęszczające do VIII klasy szkoły podstawowej – 17,0%.

Wykres 34. Klasa: N=112

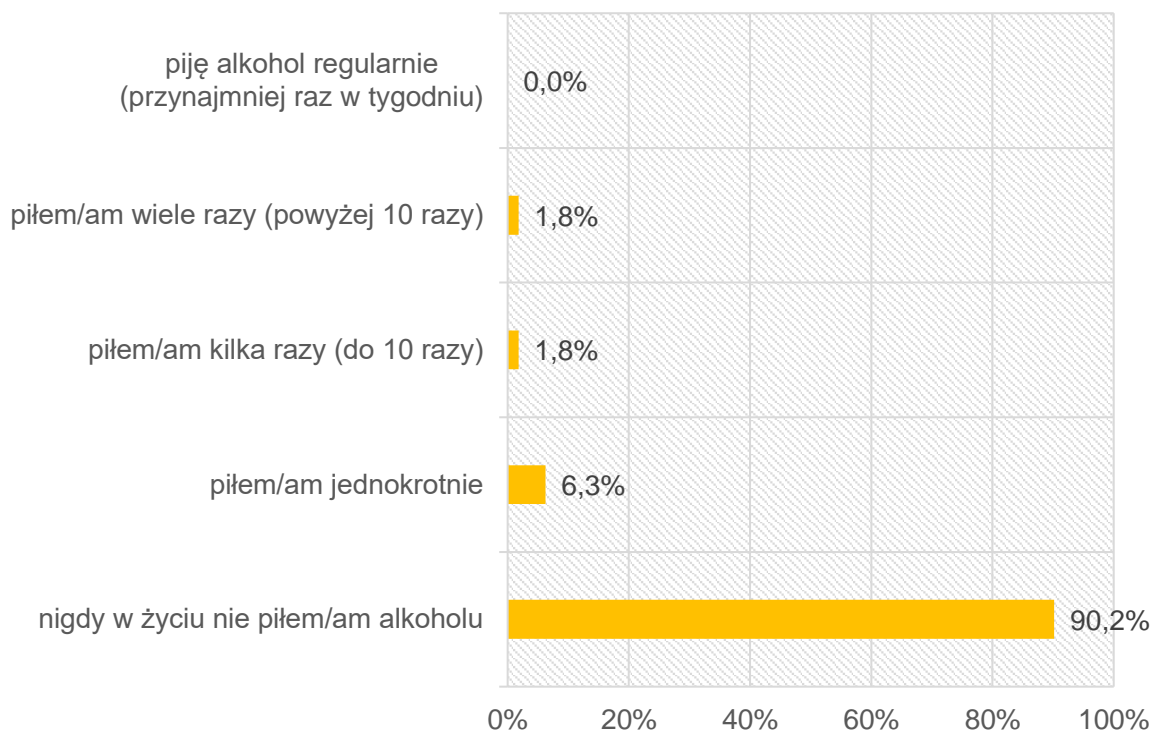

Problem alkoholowy

Jeden z analizowanych obszarów dotyczył spożywania alkoholu przez uczniów z gminy Warlubie. Pierwsze z pytań zawartych w kwestionariuszu ankiety dotyczących tego obszaru tematycznego odnosiło się do częstotliwości spożywania go przez młodych mieszkańców Gminy. Zebrany materiał badawczy wskazuje, że kontakt z alkoholem miało 9,9% respondentów, wśród których 6,3% spożyło go jednokrotnie, a po 1,8% badanych stwierdziło, iż piło alkohol kilka razy (do 10 razy), oraz wiele razy (powyżej 10 razy).

Wykres 35. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się pić alkohol? N=112

Kolejne pytanie zadane uczniom miało na celu oszacowanie częstotliwości spożywania przez nich alkoholu w ciągu ostatnich 30 dni poprzedzających niniejsze badanie ankietowe. Jak wynika z udzielonych przez młodych mieszkańców Gminy odpowiedzi, kontakt z alkoholem w podanym okresie miało 4 uczniów będących po inicjacji alkoholowej (36,4%), spośród których 3 osoby spożyły tego typu napoje 1-2 razy (27,3%), a 1 osoba więcej niż 7 razy (9,1%). 7 uczniów nie piło alkoholu w ciągu ostatnich 30 dni (63,3%).

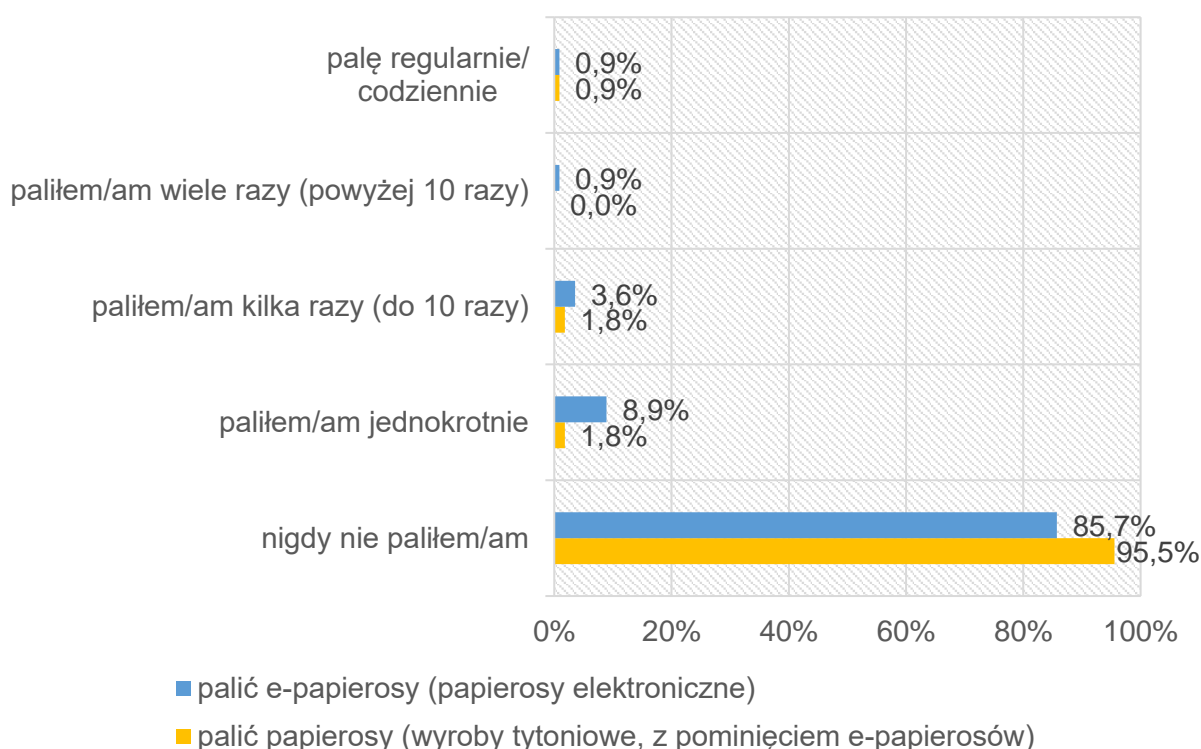
Tabela 15. Ile razy piłeś/aś alkohol w ciągu ostatnich 30 dni? N=11

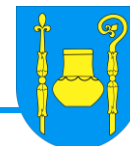
Odpowiedź	%	Liczba odp.
nie piłem/am alkoholu w ciągu ostatnich 30 dni	63,3%	7
1 – 2 razy	27,3%	3
3 – 4 razy	0,0%	0
5 – 7 razy	0,0%	0
więcej niż 7 razy	9,1%	1

Problem nikotynowy

W badaniu przeprowadzonym wśród uczniów z gminy Warlubie podjęto się także określenia skali i częstotliwości sięgania przez nich po wyroby nikotynowe. Z deklaracji młodych respondentów wynika, że kontakt z tradycyjnymi wyrobami tytoniowymi miał odsetek 4,5% ankietowanych, wśród których po 1,8% sięgnęło po nie jednokrotnie oraz kilka razy (do 10 razy), natomiast 0,9% uczniów pali regularnie/codziennie. W przypadku papierosów elektronicznych, kontakt z nimi miało 14,3% respondentów, z czego 8,9% paliło je jednokrotnie, 3,6% - kilka razy (do 10 razy), natomiast po 0,9% uczniów wskazało na wiele razy lub ich regularne/codziennie palenie.

Wykres 36. Ile razy zdarzyło Ci się: N=112

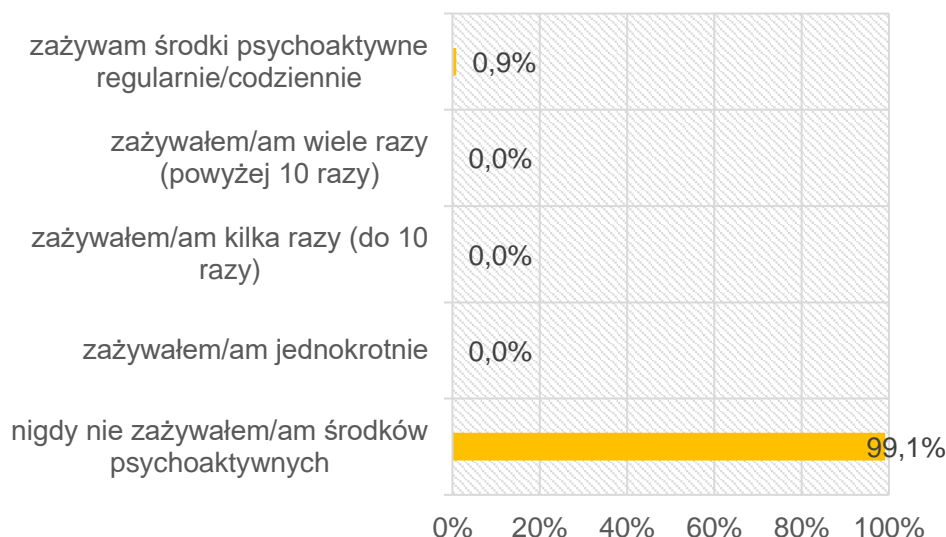

Problem narkotykowy

Kolejny z analizowanych dotyczył powszechności zażywania narkotyków, dopalaczy oraz innych środków psychoaktywnych przez uczniów zamieszkujących Gminę. W celu określenia skali występowania tego problemu respondentów zapytano o to, ile razy w życiu zdarzyło im się sięgnąć po tego typu substancje. Jak wynika z udzielonych odpowiedzi, prawie wszyscy uczniowie nie zażywali środków psychoaktywnych (99,1%), natomiast po inicjacji narkotykowej jest 0,9% uczniów, tj. 1 osoba, wskazując na ich regularne/codziennie zażywanie. W dalszych pytaniach skierowanych do osób zażywających substancje psychoaktywne ankietowany określił, iż w ciągu ostatnich 30 dni sięgał po narkotyki, dopalacze, leki w celu odurzenia więcej niż 7 razy, wskazując na wszystkie substancje wymienione w kafeterii pytań (tj. marihuana, amfetamina, mefedronu, dopalacze, leki w celu odurzenia oraz inne: *kokaina, dmt*), co może świadczyć o braku wiarygodności odpowiedzi udzielonych przez respondenta.

Wykres 37. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się zażywać środki psychoaktywne (narkotyki, dopalacze, leki w celu odurzenia)? N=112

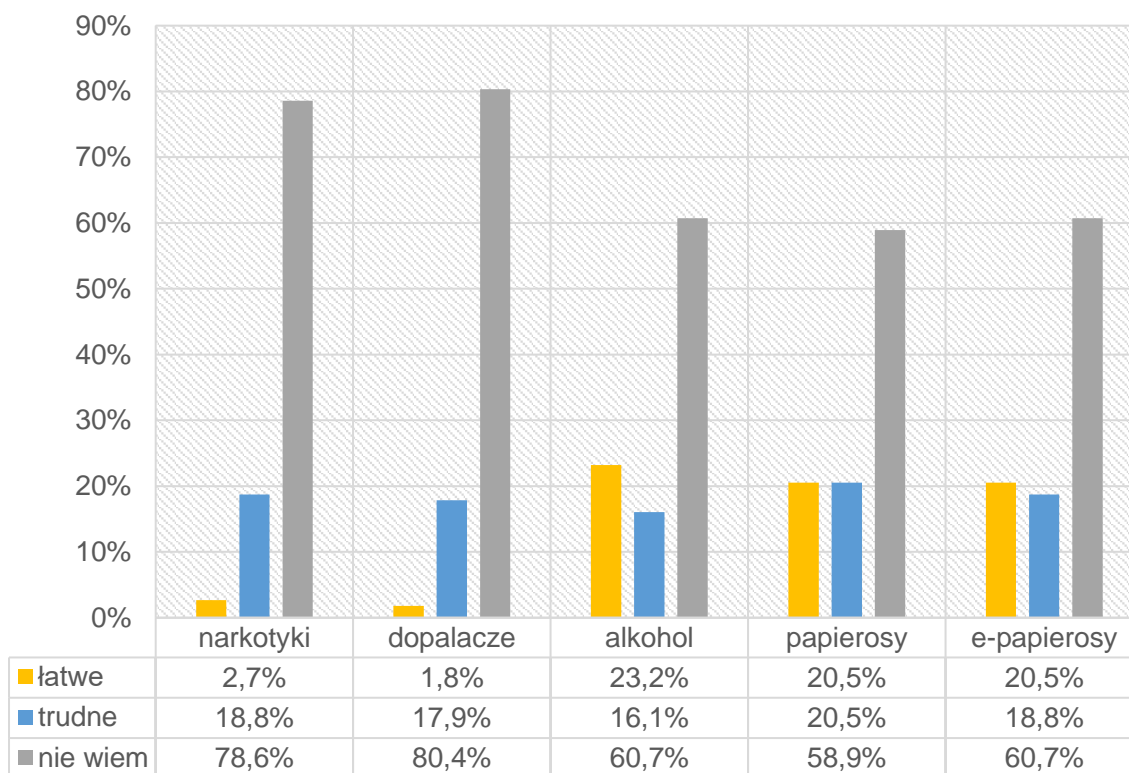

W następnej części badania uczniowie zostali poproszeni o ocenę dostępności narkotyków, dopalaczy, alkoholu, papierosów i e-papierosów w swojej miejscowości. Jak wynika z udzielonych odpowiedzi, większość uczniów nie posiada wiedzy na temat dostępności szkodliwych i nielegalnych substancji na terenie Gminy. Zebrany materiał badawczy wykazał, że:

- narkotyki są łatwe do zdobycia dla 2,7% ankietowanych, a trudne dla 18,8%,
- dopalacze są łatwe do zdobycia dla 1,8% uczniów, a trudne dla 17,9%,
- alkohol jest łatwy do zdobycia dla 23,2% badanych, a trudny dla 16,1%,
- papierosy są łatwe do zdobycia dla 20,5% respondentów i trudne dla takiego samego odsetka badanych (20,5%),
- e-papierosy są łatwe do zdobycia dla 20,5% młodych mieszkańców, a trudne dla 18,8%.

Wykres 38. Gdybyś chciał/a zdobyć narkotyki, dopalacze, alkohol, papierosy, e-papierosy w swojej miejscowości byłoby to: N=112

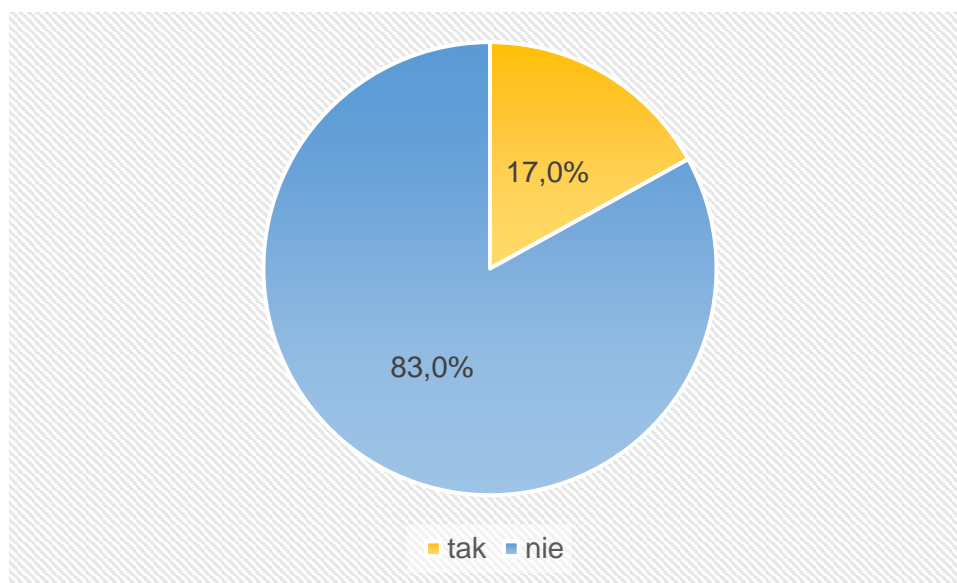

Problem przemocy

W kolejnej części raportu z badania ankietowego oszacowana została skala problemu przemocy wśród uczniów zamieszkujących gminę Warlubie. Zbadaniu poddane zostały kwestie związane zarówno z przemocą domową, jak i rówieśniczą oraz przemocą w Internecie, czyli cyberprzemocą. Odpowiedzi respondentów na pierwsze pytanie wskazują, że 17,0% młodych mieszkańców Gminy doświadczyło przemocy w ciągu ostatnich 12 miesięcy poprzedzających badanie.

Wykres 39. Czy w przeciągu ostatnich 12 miesięcy zdarzyło Ci się doświadczyć przemocy?
N=112

Podczas badania diagnozującego problem przemocy określono również, jakie osoby stosowały przemoc wobec uczniów dotkniętych tym problemem. Z deklaracji młodych respondentów wynika, że najczęściej doświadczali oni przemocy ze strony kolegów/koleżanek spoza szkoły (6 osób, tj. 35,3%), uczniów ze swojej szkoły oraz innych osób, wśród których wskazano na *nauczyciela* (po 5 osób, tj. po 29,4%). Ankietowani przyznali również, że przemoc wobec nich stosowali rodzice (4 osoby, tj. 23,5%) oraz rodzeństwo (2 osoby, tj. 11,8%). 2 badanych pominęło to pytanie.

Tabela 16. Kto stosował wobec Ciebie przemoc? N=17

Odpowiedź	%	Liczba odp.
koledzy/koleżanki spoza szkoły	35,3%	6
uczniowie z mojej szkoły	29,4%	5
inne osoby	29,4%	5
rodzice	23,5%	4
rodzeństwo	11,8%	2

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

W celu zidentyfikowania charakteru doświadczanej przez uczniów przemocy zostali oni poproszeni o wskazanie formy zachowań przemocowych jakich doświadczyli. Najpowszechniejsza w Gminie jest przemoc psychiczna, na którą wskazało 11 osób (68,8%) oraz fizyczna (7 osób, tj. 43,8%). Niemniej 3 uczniów przyznało się do doświadczenia przemocy seksualnej (18,8%) oraz zaniedbania (2 osoby, tj. 12,5%). 3 badanych nie odpowiedziało na to pytanie.

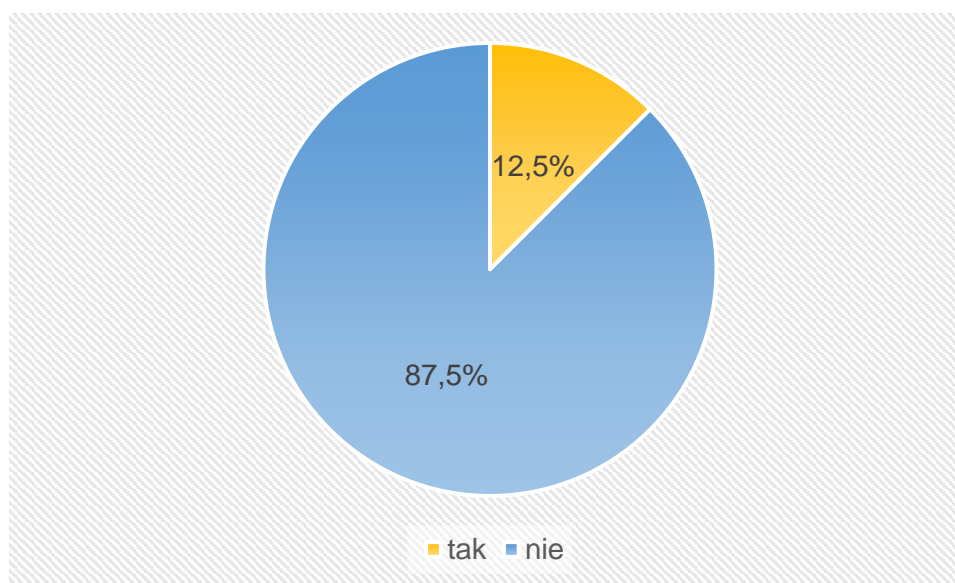
Tabela 17. Jakiego rodzaju przemocy doznałeś/aś? N=16

Odpowiedź	%	Liczba odp.
ktoś mnie przezywał, groził mi, upokarzał, straszył, wyśmiewał itp.	68,8%	11
ktoś mnie bił, kopał, szarpał, dusił, popychał, spoliczkował itp.	43,8%	7
ktoś mnie dotykał w miejsca, w które sobie tego nie życzyłem/am, ktoś mówił o moim ciele w sposób który mnie zawstydział itp.	18,8%	3
nie miałem/am zapewnionej opieki, kiedy byłem/am chory/a, wsparcia i pomocy od rodziców/opiekunów, kiedy miałem/am problemy, dostawałem/am zbyt mało jedzenia, dlatego przez dłuższy czas byłem/am głodny/a itp.	12,5%	2

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

W następnej kolejności uczniowie zostali zapytani również o to, czy im samym zdarzyło się w ciągu ostatnich 12 miesięcy zastosować przemoc wobec innych osób. Do takiego zachowania przyznało się 12,5% uczniów, czyli mniejszy odsetek niż w przypadku doświadczania przemocy, a różnica wynosi 4,5 pp.

Wykres 40. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy doszło do sytuacji, w której zastosowałeś/aś przemoc wobec drugiej osoby? N=112

Badani uczniowie w dalszej kolejności zostali poproszeni o określenie rodzaju przemocy, jaką zastosowali. Z odpowiedzi respondentów wynika, że przemoc psychiczną zastosowało 8 uczniów (61,5%), do stosowania przemocy fizycznej przyznało się 7 badanych (53,8%), natomiast przemoc seksualnej dopuścił się 1 respondent (7,7%). 1 ankietowany nie udzielił odpowiedzi.

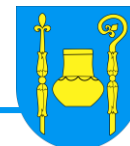

Tabela 18. Jakiego rodzaju przemoc zastosowałeś/aś? N=13

Odpowiedź	%	Liczba odp.
przezywałem/am kogoś, groziłem/am komuś, upokarzałem/am kogoś, straszyłem/am, wyśmiewałem/am itp.	61,5%	8
biłem/am kogoś, kopałem/am, szarpałem/aśm dusiłem/am, popychałem/am, spoliczkowałem/am itp.	53,8%	7
dotykałem/am kogoś w miejsca, w które ta osoba tego sobie nie życzyła, mówiłem/am o czymś ciele w sposób który go zawstydział itp.	7,7%	1

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

W dalszej kolejności analizie poddane zostały odpowiedzi uczniów na pytanie o to, wobec kogo zdarzyło im się stosować przemoc. Większość ankietowanych przyznała się do przemocy skierowanej wobec rodzeństwa – wskazało na to 7 osób, tj. 53,8%. Odpowiedzi 4 respondentów padły na kolegów/koleżanki spoza szkoły (30,8%), a po 3 ankietowanych wskazało na uczniów z ich szkoły oraz inne osoby, w tym m.in. *przyjaciela* (po 23,1%). 1 ankietowany nie udzielił odpowiedzi na to pytanie.

Tabela 19. Wobec kogo zdarzyło Ci się stosować przemoc? N=13

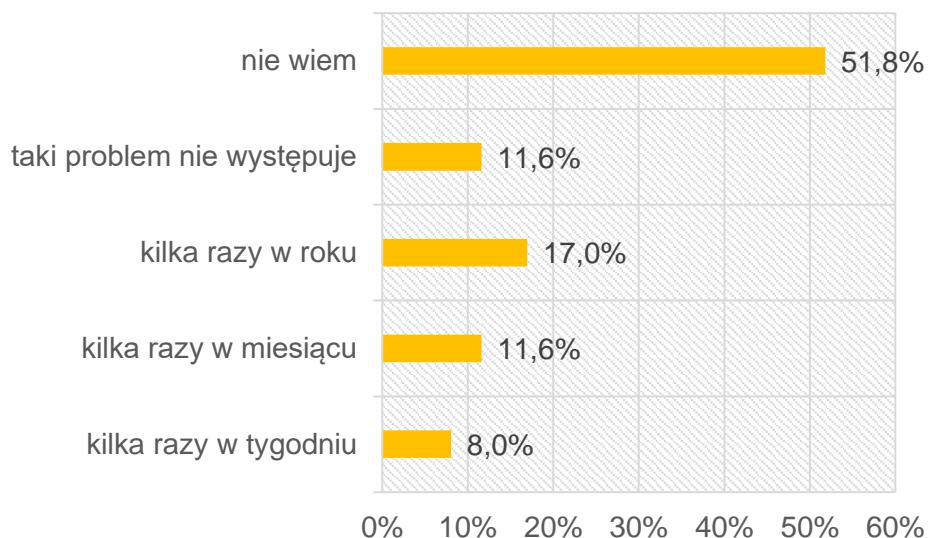
Odpowiedź	%	Liczba odp.
rodzeństwa	53,8%	7
kolegów/koleżanek spoza szkoły	30,8%	4
uczniów z mojej szkoły	23,1%	3
innych osób	23,1%	3

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

W kolejnym pytaniu poproszono uczniów o określenie, czy w ich szkole dochodzi do sytuacji przemocowych między uczniami oraz o określenie częstotliwości występowania tego problemu. Znaczny odsetek respondentów nie potrafił jednoznacznie odnieść się do badanej kwestii (51,8%), a zdaniem 11,6% osób takie zjawisko nie występuje w szkole, do której uczęszczają. Obecność przemocy w swojej szkole potwierdził natomiast odsetek 36,6% respondentów, w tym 17,0% spośród nich stwierdziło, że ma to miejsce kilka razy w roku, w opinii 11,6% dzieje się to kilka razy w miesiącu, a zdaniem 8,0% ankietowanych do takich sytuacji dochodzi kilka razy w tygodniu.

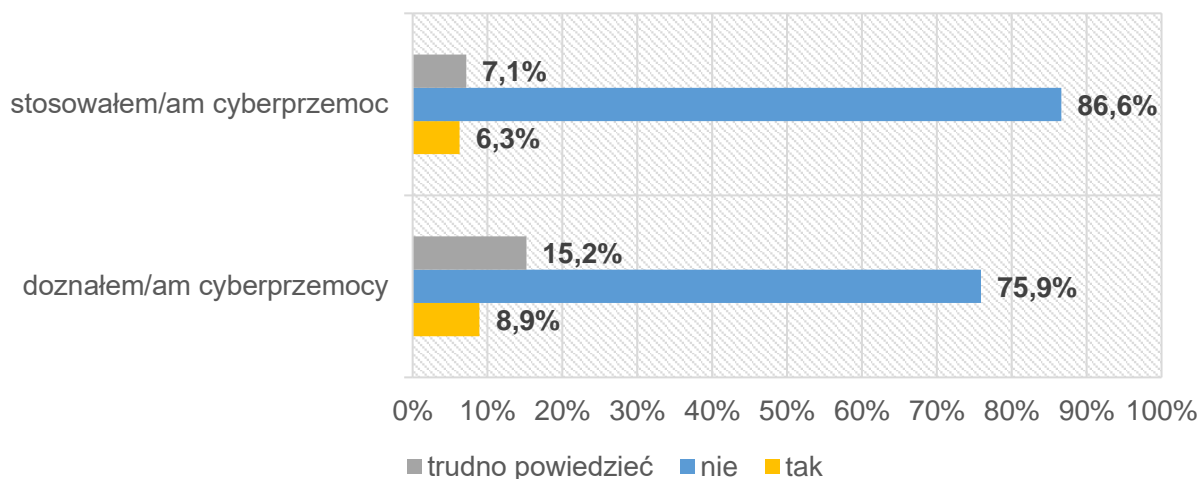

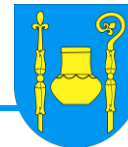
Wykres 41. Jak często obserwujesz w swojej szkole problem przemocy między uczniami? N=112

Ostatnie pytanie w zakresie problemu przemocy w Internecie dotyczyło skali doznawania oraz stosowania cyberprzemocy w stosunku do innych użytkowników Internetu. Jak wynika z odpowiedzi udzielonych przez młodych respondentów, tego problemu doświadczył odsetek 8,9% z nich, natomiast przemoc w Internecie zastosował odsetek 6,3% ankietowanych. Znaczna część badanych miała również problem z określeniem, czy kiedykolwiek miała styczność z tym zjawiskiem, gdyż na odpowiedź „trudno powiedzieć” padło 7,1% odpowiedzi w przypadku stosowania cyberprzemocy i 15,2% w zakresie doświadczenia jej.

Wykres 42. Czy w przeciągu ostatnich 12 miesięcy doznawałeś/aś oraz stosowałeś/aś cyberprzemoc (np. wyzywanie, podszywanie się, ośmieszanie/ poniżanie, grożenie/straszenie, szantażowanie, wyłudzenie pieniędzy, rozsyłanie ośmieszających zdjęć/filmów)? N=112

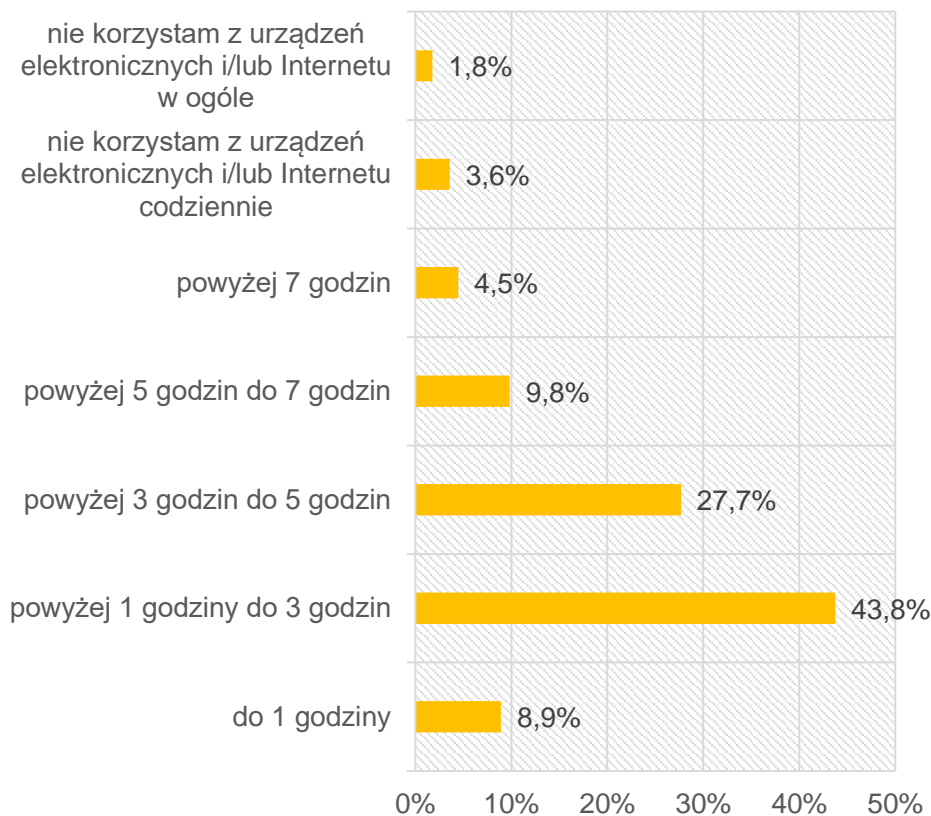

Korzystanie z urządzeń elektronicznych

Kolejny obszar tematyczny badania miał na celu zweryfikowanie, jak często uczniowie z gminy Warlubie korzystają z urządzeń elektronicznych. Pierwsze pytanie odnosiło się do tego, czy młodzi mieszkańcy korzystają z tego typu urządzeń oraz Internetu. Zebrany materiał badawczy wykazał, że korzysta z nich zdecydowana większość respondentów, tj. 94,7%. Jak wynika z odpowiedzi młodych mieszkańców Gminy, znaczna część z nich poświęca na korzystanie z urządzeń elektronicznych i Internetu duże ilości czasu w ciągu dnia, gdyż 9,8% odpowiedzi padło na przedział od 5 do 7 godzin dziennie, a 4,5% na powyżej 7 godzin. Dodatkowo, 27,7% uczniów zadeklarowało, iż korzysta z nich pomiędzy 3 a 5 godzinami w ciągu dnia. Powyżej 1 do 3 godzin dziennie z urządzeń korzysta niemal połowa badanych, tj. 43,8%, a 8,9% ankietowanych poświęca na korzystanie z urządzeń do 1 godziny dziennie. Ponadto, 1,8% uczniów nie korzysta z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu w ogóle, natomiast 3,6% nie robi tego codziennie.

Wykres 43. Ile czasu w ciągu dnia poświęcasz na korzystanie z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu? N=112

W ostatnim pytaniu bloku tematycznego dotyczącego korzystania z urządzeń elektronicznych, uczniowie zostali zapytani o to, czy zdarzyło im się kłamać w celu ukrycia prawdziwej ilości czasu spędzanego na korzystaniu z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu, np. przed rodzicami. Takie zachowanie potwierdziło 36 badanych (33,1%), w tym 1 uczeń stwierdził, że zdarza mu się to bardzo często (0,9%), 3 ankietowanych – często (2,8%), 27 osobom – czasami (24,8%), natomiast 5 respondentów skłamało w tej sprawie jeden raz (4,6%). 1 osoba nie udzieliła odpowiedzi na to pytanie.

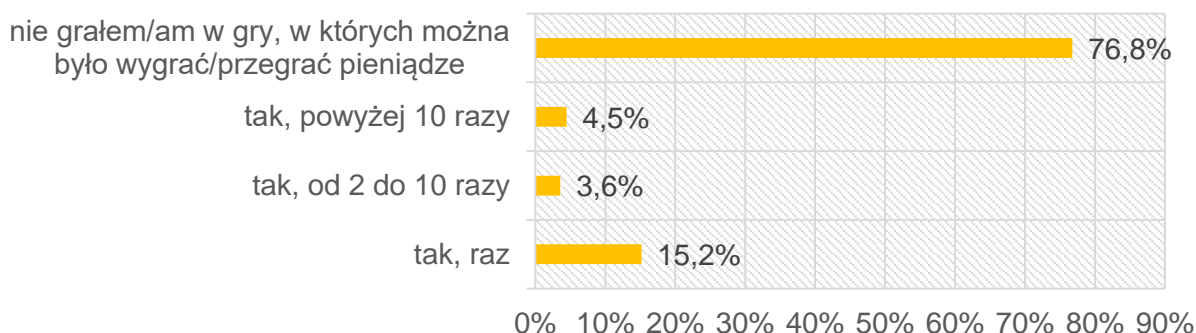
Tabela 20. Czy zdarza Ci się kłamać, aby ukryć prawdziwą ilość czasu spędzanego na korzystaniu z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu np. przed rodzicami? N=109

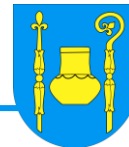
Odpowiedź	%	Liczba odp.
tak, bardzo często	0,9%	1
tak, często	2,8%	3
tak, czasami	24,8%	27
tak, jednokrotnie	4,6%	5
nie	67,0%	73

Uczestnictwo w grach hazardowych

W celu określenia skali i zasięgu problemu grania w gry na pieniądze przez uczniów, respondentom zadano pytanie o to, czy zdarzyło im się uprawiać hazard w ciągu ostatnich 12 miesięcy poprzedzających badanie. Zebrany materiał badawczy wykazał, że w omawianym okresie podejmowało się tego 23,3% badanych. Wśród tych osób 15,2% grało w nie 1 raz, 3,6% respondentów robiło to 2-10 razy, a 4,5% wskazało na więcej niż 10 razy.

Wykres 44. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy grałeś/aś w gry, w których można było wygrać/przegrać pieniądze (np. zdraпки, lotto, gra na automatach, zakłady bukmacherskie itp.)? N=112

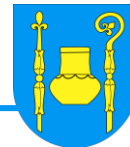

Zdrowie psychiczne

W przedostatniej części badania przeprowadzonego wśród młodych mieszkańców gminy Warlubie, zostali oni poproszeni o subiektywną ocenę swojego stanu zdrowia psychicznego. Pytanie skierowane do uczniów miało na celu identyfikację problemów zdrowia psychicznego i negatywnych stanów, jakich doświadczyli w okresie 12 miesięcy poprzedzających badanie, które utrzymywały się u nich przynajmniej przez 2 tygodnie. Jak wynika z udzielonych odpowiedzi, co trzeci respondent w tym okresie doznał obniżonego nastroju (37,5%), a co czwarty niskiej samooceny (26,8%) oraz zaburzeń snu (25,9%). Ponadto 18,8% uczniów przyznało, iż w tym czasie miało osłabioną koncentrację, a 15,2% odczuwało lęk. Niepokojący jest fakt, że wśród dzieci i młodzieży z terenu Gminy występują również myśli samobójcze oraz czyny autoagresywne (po 8,0%).

Tabela 21. Czy w czasie ostatnich 12 miesięcy utrzymywały się u Ciebie takie stany jak (przynajmniej przez 2 tygodnie): N=112

Odpowiedź	TAK		NIE	
	%	liczba odp.	%	liczba odp.
Obniżenie nastroju	37,5%	42	62,5%	70
Niska samoocena	26,8%	30	73,2%	82
Zaburzenia snu	25,9%	29	74,1%	83
Oslabienie koncentracji	18,8%	21	81,3%	91
Poczucie lęku	15,2%	17	84,8%	95
Podjmowanie czynów autoagresywnych (zadawanie sobie bólu, krzywdy)	8,0%	9	92,0%	103
Myśli samobójcze	8,0%	9	92,0%	103

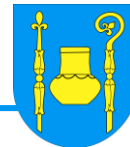
Zaburzenia odżywiania

Ostatnia część badania przeprowadzonego wśród uczniów z gminy Warlubie dotyczyła zaburzeń odżywiania, z którymi zmaga się coraz więcej młodych osób. W pytaniu uczniowie mieli wskazać, które spośród wskazanych w kafeterii odpowiedzi ich zdaniem są zaburzeniami odżywiania. Blisko połowa ankietowanych wskazała na anoreksję (43,8%), natomiast prawie co trzeci badany uczeń zaznaczył napadowe objadanie się i bulimię (po 30,4%) lub też nie wie, czym są zaburzenia odżywiania (29,5%). W opinii 9,8% respondentów można do nich zaliczyć ortoreksję, a 18,8% miało trudności w odpowiedzi na zadane pytanie. Należy zaznaczyć, iż część ankietowanych błędnie wskazała na cukrzycę (10,7%), zaburzenia jelit (8,9%) oraz alergie pokarmowe (6,3%), a 0,9% wskazało na odpowiedź „inne”.

Tabela 22. Które z poniższych odpowiedzi Twoim zdaniem można zaliczyć do zaburzeń odżywiania? N=112

Odpowiedź	%	Liczba odp.
anoreksja	43,8%	49
napadowe objadanie się	30,4%	34
bulimia	30,4%	34
nie wiem, czym są zaburzenia odżywiania	29,5%	33
trudno powiedzieć	18,8%	21
cukrzyca	10,7%	12
ortoreksja (spożywanie jedynie zdrowego jedzenia)	9,8%	11
zaburzenia jelit	8,9%	10
alergie pokarmowe	6,3%	7
inne	0,9%	1

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Sytuacja społeczna Gminy Warlubie

Na podstawie danych empirycznych przekazanych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Warlubiu, danych Głównego Urzędu Statystycznego oraz Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, do każdego z obszarów wymienionych we wprowadzeniu do Strategii przeprowadzono analizy diagnostyczne (diagnoza sytuacji społecznej), w skład których wchodzi charakterystyka i skala problemu oraz podejmowane działania interwencyjne.

Wspieranie rodziny i system pieczy zastępczej

Podstawowe informacje, skala problemu i działań interwencyjnych

Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych to zespół planowych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do ich wypełniania. Prowadzony jest on za jej zgodą i aktywnym udziałem, z uwzględnieniem zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego. Wsparcie rodziny polega w szczególności na:

1. wzmocnieniu roli i funkcji rodziny,
2. rozwijaniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny,
3. podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny,
4. pomocy w integracji rodziny,
5. przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny,
6. dążeniu do reintegracji rodziny,
7. pracy z rodziną,
8. pomocy w opiece i wychowaniu dziecka (w tym pomocy finansowej).

Główną jednostką organizacyjną zajmującą się szeroko rozumianym wspieraniem rodziny jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, który służy pomocą rodzinom z Gminy znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej, prowadzi działania zmierzające do zaspokojenia niezbędnych ich potrzeb i umożliwiające życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. W dalszej części dokumentu przedstawione zostały dane dotyczące liczby rodzin korzystających z pomocy

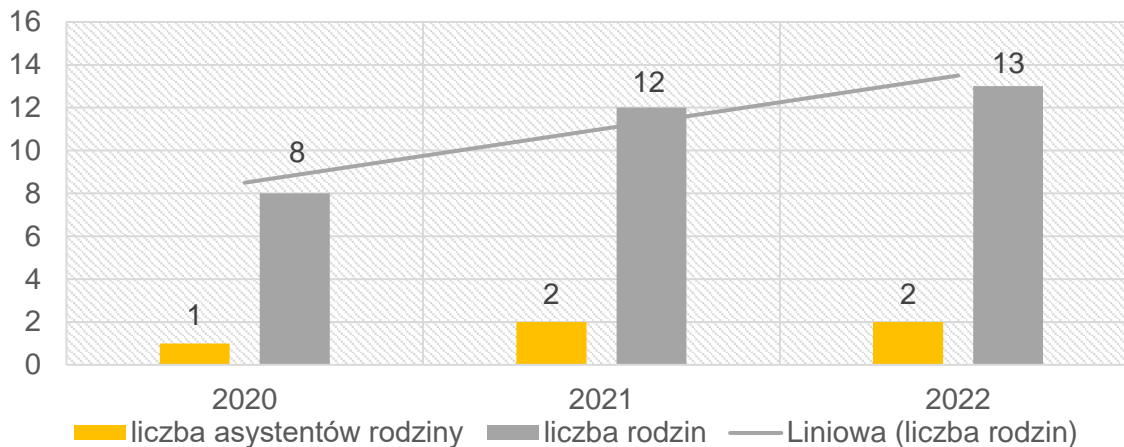

i wsparcia instytucji zajmujących się wspieraniem rodziny oraz podejmowane przez te instytucje działania.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Warlubiu realizuje zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 roku (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1426 z późn. zm.), która kładzie nacisk na pracę z rodziną celem niedopuszczenia do odebrania dziecka. W związku z tym wprowadzona została **instytucja asystenta rodziny**, którego zadaniem jest poprawa całościowego funkcjonowania rodziny oraz udzielanie jej pomocy w wielu obszarach: socjalnym, psychologicznym, wychowawczym, czy też ekonomicznym.

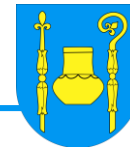
W 2022 roku w GOPS w Warlubiu funkcjonowało 2 asystentów rodziny, którzy obejmowali wówczas wsparciem 13 rodzin z terenu Gminy. W latach 2020-2022 liczba rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, korzystających z pomocy asystenta rodziny uległa zwiększeniu o 62,5%. Na przestrzeni lat wzrosła również liczba asystentów rodziny z 1 w 2020 roku do 2 w roku 2022, przy zachowaniu stałej liczby etatów.

Wykres 45. Liczba asystentów rodziny oraz rodzin objętych ich wsparciem w latach 2020-2022

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2022 rok

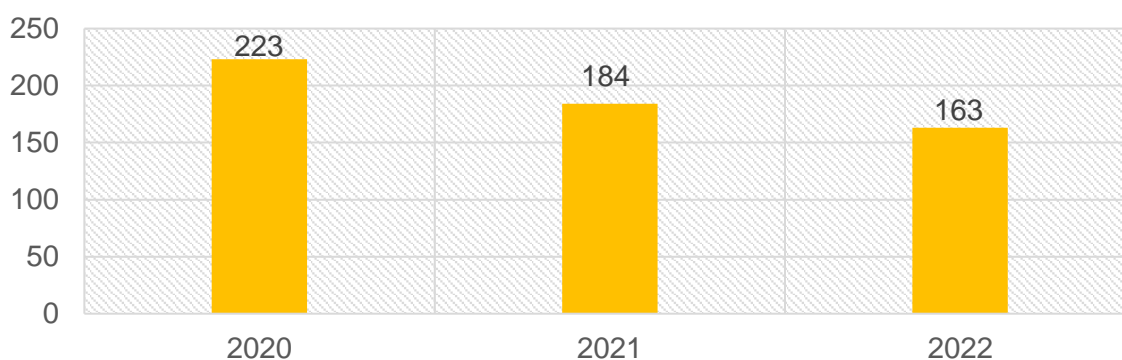
W roku 2022, jak i w dwóch latach poprzednich w gminie Warlubie **nie było rodzin wspierających**, to znaczy takich, które mają za zadanie pomóc rodzinie w przewyżczeniu trudnych sytuacji życiowych (zakres działania obejmuje udzielanie wskazówek dotyczących sprawowania opieki i wychowania dzieci, kształtowania i wypełniania podstawowych ról społecznych, organizacji czasu rodziny, pomocy

w nauce racjonalnego gospodarowania budżetem rodzinnym oraz prowadzenia gospodarstwa domowego).

Na kolejnym wykresie zaprezentowana została średniomiesięczna liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami oraz korzystających z jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka na przestrzeni lat 2020-2022. Można zauważyć, że ze świadczeń tych w 2022 roku korzystały średnio 163 rodziny, czyli o 27% mniej niż w roku 2020. W latach 2020-2022 dostrzegalny jest zatem systematyczny spadek średniomiesięcznej liczby rodzin korzystających z tego typu świadczeń, co ma związek ze spadkiem wskaźnika urodzeń na przestrzeni ostatnich lat, ale również niezmienną się w ostatnich latach poziomem kryterium dochodowego.

Wykres 46. Średniomiesięczna liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami oraz korzystających z jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka na przestrzeni lat 2020-2022

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2022 rok

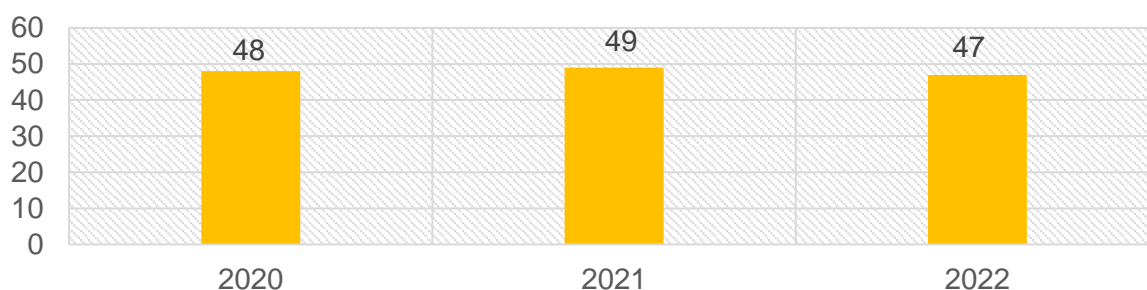
Dodatkowym świadczeniem wspierającym rodzinę jest „świadczenie wychowawcze 500+”, które zostało wprowadzone 1 kwietnia 2016 roku, ustawą o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci. Od stycznia 2022 roku nowe sprawy oraz obsługę zadania przejął Zakład Ubezpieczeń Społecznych (ZUS), jednakże dotychczas realizowały je Ośrodki Pomocy Społecznej, które przez kolejne lata będą wygaszały postępowania w tym zakresie i wyłącznie koordynowały system zabezpieczenia społecznego. Świadczenie 500+ przysługuje rodzicom bądź opiekunom dziecka do dnia ukończenia przez nie 18 roku życia w wysokości 500 zł miesięcznie. Celem świadczenia wychowawczego jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowywaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem

jego potrzeb życiowych. W 2022 roku wypłacono świadczenia wychowawcze 500+ na łączną kwotę 2 837 717,38 zł, z których skorzystało 676 rodzin.

W przypadku samotnego wychowywania dzieci, gdy jeden z rodziców uchyla się od płacenia alimentów na rzecz dzieci, obowiązek ten jest realizowany z funduszu alimentacyjnego. Na przestrzeni ostatnich trzech lat dostrzegalne jest nieznaczne wahanie liczby osób korzystających z omawianego świadczenia. W 2020 roku było to 48 osób, w 2021 roku – 49, z kolei w 2022 roku – 47. Dane w tym zakresie przedstawione zostały na poniższym wykresie.

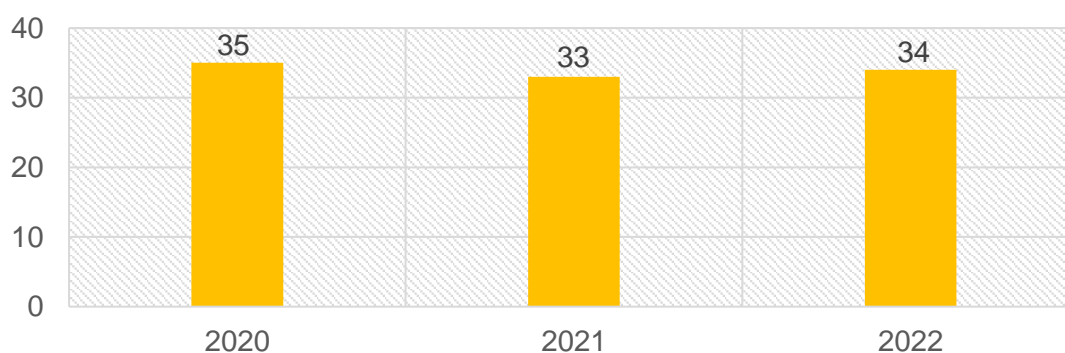
Wykres 47. Liczba osób korzystających ze świadczenia alimentacyjnego na przestrzeni lat 2020-2022

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2022 rok

Na przestrzeni lat 2020-2022 liczba rodzin, którym udzielona została pomoc z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego ulegała nieznacznym wahaniom, a w 2022 roku osiągnęła wartość 34. Wśród rodzin, którym zostało udzielone wsparcie z powodu bezradności opiekuńczo-wychowawczej w 2022 roku znajdowało się 12 rodzin wielodzietnych oraz 16 rodzin niepełnych.

Wykres 48. Rodziny, którym została udzielona pomoc i wsparcie z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w latach 2020-2022

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2020, 2021 i 2022 rok

W 2022 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej poniósł wydatki związane z odpłatnością za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych na łączną kwotę 306 860 zł. Można zauważyć, że kwota przekazana na pobyt dzieci w pieczy zastępczej na przestrzeni analizowanych lat ulegała wahaniom, a w 2020 roku osiągnęła najniższą wartość. Na przestrzeni ostatnich 3 lat liczba dzieci umieszczonych w pieczy była stała i wynosiła 17.

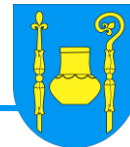
Wykres 49. Dane dotyczące pobytu dzieci z terenu Gminy w pieczy zastępczej za lata 2020-2022

wyszczególnienie	2020	2021	2022
kwota odpłatności (w złotych)	292 820,00	314 128,00	306 860,00

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2021 i 2022 rok

Jednym z elementów polityki prorodzinnej na terenie Gminy jest Karta Dużej Rodziny. Jej głównym celem jest promowanie modelu rodziny wielodzietnej, a także wzmocnienie szans rozwojowych dzieci wychowujących się w rodzinach wielodzietnych dzięki oferowanym ulgom oraz zniżkom przez podmioty publiczne i prywatne, które podpisały umowy z Ministerstwem Rodziny i Polityki Społecznej. Karta przysługuje rodzicom oraz małżonkom rodziców, którzy mają lub mieli na utrzymaniu łącznie nie mniej niż troje dzieci. W 2022 roku w gminie Warlubie rozpatrzono 60 wniosków w sprawie przyznania Karty Dużej Rodziny, na podstawie których wydano 133 Karty.

Na obszarze gminy Warlubie od października 2022 roku funkcjonuje świetlica środowiskowa w Wielkim Komorsku, udzielająca pomocy dzieciom i młodzieży, zapewniając wsparcie w zakresie pełnienia funkcji opiekuńczych rodzin kwalifikujących się do pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego. Świetlica środowiskowa zapewnia podopiecznym odpowiednie warunki do nauki, życia społecznego oraz odpoczynku przez 5 dni w tygodniu, w godzinach 14:00 – 18:00. W 2022 roku z ww. usług opiekuńczych skorzystało 26 osób. Ponadto, na terenie Gminy funkcjonowały dwa Kluby Młodzieżowe, które zawiesiły działalność w czerwcu 2022 roku.

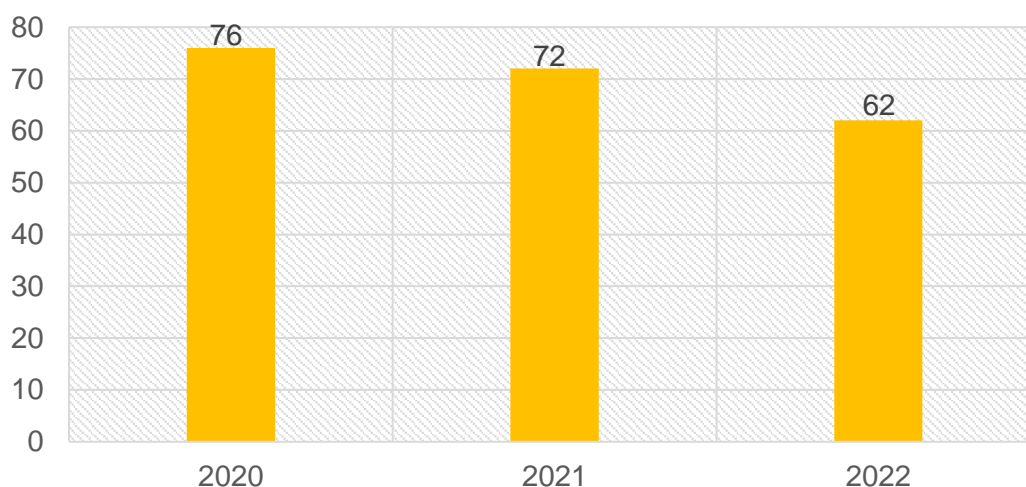
Wsparcie osób z niepełnosprawnością

Podstawowe informacje, skala problemu i działań interwencyjnych

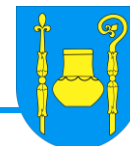
Dla potrzeb Strategii wykorzystano elementy definicji osoby z niepełnosprawnością z ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych i przyjęto, że: osoby niepełnosprawne to osoby, których stan fizyczny, psychiczny lub umysłowy trwale lub okresowo utrudnia, ogranicza bądź uniemożliwia wypełnienie ról społecznych, a w szczególności wykonywanie pracy zawodowej. Osoby z niepełnosprawnością dzieli się według różnych kryteriów: rodzaju niepełnosprawności, okresu życia, w którym ona wystąpiła oraz stopnia niepełnosprawności. Warty podkreślenia jest fakt, że osoby z niepełnosprawnością tworzą bardzo niejednorodną grupę, w związku z czym działania na ich rzecz powinny być adresowane z uwzględnieniem specyfiki występujących schorzeń i dysfunkcji.

W 2022 roku ogólna liczba rodzin korzystających ze wsparcia z powodu niepełnosprawności kształtowała się na poziomie 62. Z prezentowanych danych wynika, że w latach 2020-2022 liczba rodzin, którym udzielono pomocy społecznej uległa nieznacznemu spadkowi. Warto nadmienić, że w ciągu lat 2020-2022 niepełnosprawność była drugim z kolei powodem (za ubóstwem), z tytułu którego udzielano pomocy i wsparcia rodzinom.

Wykres 50. Liczba rodzin, którym została udzielona pomoc i wsparcie z powodu niepełnosprawności w latach 2020-2022

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2020, 2021 i 2022 rok

Kolejna tabela przedstawia dane dotyczące przyznanych zasiłków pielęgnacyjnych dla niepełnosprawnego dziecka na przestrzeni lat 2020-2022. W 2020 roku przyznano 658 świadczeń na łączną kwotę 142 023,00 zł, w 2021 roku liczba świadczeń wyniosła 679 na kwotę 146 555,00 zł, z kolei w 2022 roku kształtowała się na poziomie 702 świadczeń na kwotę 151 520,00 zł. W omawianym okresie liczba przyznanych świadczeń oraz przeznaczana na nie kwota ulegała systematycznemu wzrostowi.

Tabela 23. Zasiłek pielęgnacyjny dla niepełnosprawnego dziecka na przestrzeni lat 2020-2022

wyszczególnienie	2020	2021	2022
liczba świadczeń	658	679	702
kwota świadczeń (zł)	142 023,00	146 555,00	151 520,00

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2022 rok

Liczba przyznanych zasiłków pielęgnacyjnych dla osoby z niepełnosprawnością w wieku powyżej 16 roku życia o znacznym stopniu niepełnosprawności od 2020 roku ulegała wahaniom. W 2020 roku przyznano 725 świadczeń, w 2021 roku – 731, natomiast w 2022 roku – 704. Kwota przeznaczana na ten cel również uległa wahaniom, jednakże w 2022 roku osiągnęła najniższą wartość, wynoszącą 151 951,00 zł.

Tabela 24. Zasiłek pielęgnacyjny dla osoby niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia o znacznym stopniu niepełnosprawności na przestrzeni lat 2020-2022

wyszczególnienie	2020	2021	2022
liczba świadczeń	725	731	704
kwota świadczeń (zł)	156 484,00	157 779,00	151 951,00

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2022 rok

W 2022 roku przyznano 1 031 świadczeń dla osób z niepełnosprawnością powyżej 16 roku życia o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, która powstała przed 21 rokiem życia, w 2021 roku – 1 055, natomiast w 2020 roku – 1 010 świadczeń. W omawianych latach zaobserwować można wahania zarówno w zakresie liczby przyznanych zasiłków z tego tytułu, jak i kwoty przeznaczanej na ten cel.

Tabela 25. Zasiłek pielęgnacyjny dla osoby niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, która powstała przed 21 rokiem życia na przestrzeni lat 2020-2022

wyszczególnienie	2020	2021	2022
liczba świadczeń	1 010	1 055	1 031
kwota świadczeń (zł)	217 998,00	227 711,00	222 531,00

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2022 rok

Poniższa tabela zawiera dane dotyczące przyznawanego na przestrzeni ostatnich lat specjalnego zasiłku opiekuńczego (liczba i kwota świadczeń). Zasiłek ten przysługuje w celu sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: koniecznością stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz koniecznością stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

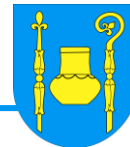
W latach 2020-2021 zaobserwować można znaczny spadek liczby wypłaconych świadczeń z powyższego tytułu (z 44 do 10), natomiast w 2022 roku w Gminie nie przyznano żadnego świadczenia, co wynika m.in. ze zmiany przepisów, umożliwiających ubieganie się o świadczenie pielęgnacyjne.

Tabela 26. Specjalny zasiłek opiekuńczy na przestrzeni lat 2020-2022

wyszczególnienie	2020	2021	2022
liczba świadczeń	44	10	0
kwota świadczeń (zł)	26 480,00	6 200,00	0,00

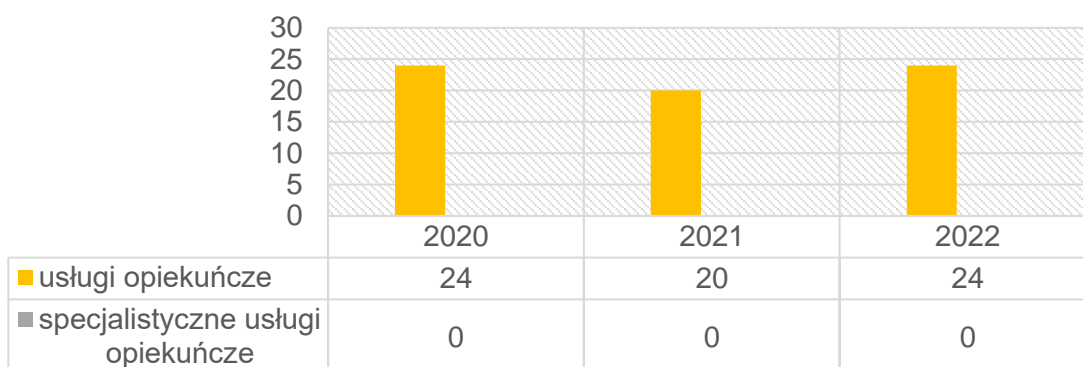
Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2022 rok

Zadaniem gmin, które jest realizowane przez ośrodki pomocy społecznej jest również świadczenie **usług opiekuńczych** osobom chorym, samotnym oraz osobom z niepełnosprawnościami. Zakres usług obejmuje pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną i pielęgnacyjną oraz w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Dla osób wymagających szczególnego wsparcia świadczone są **specjalistyczne usługi opiekuńcze**, które są dostosowane do potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności i są świadczone przez osoby ze specjalistycznym

przygotowaniem zawodowym. Jak przedstawia poniższy wykres, na przestrzeni lat 2020-2022 liczba osób korzystających z usług opiekuńczych ulegała nieznacznym wahaniom – w 2020 i 2022 roku były to 24 osoby, natomiast w 2021 roku – 20 osób. W analizowanym okresie ze specjalistycznych usług opiekuńczych, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, nie skorzystał żaden mieszkaniec gminy Warlubie.

Wykres 51. Liczba świadczeniobiorców usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych za wyjątkiem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi na przestrzeni lat 2020-2022

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za rok 2022

Wyniki badania przeprowadzonego w 2023 roku

DOROŚLI MIESZKAŃCY

44,6%

Odsetek dorosłych mieszkańców, w opinii których brak ofert pracy stanowi najważniejszy problem osób z niepełnosprawnościami w Gminie.

37,6%

Odsetek dorosłych mieszkańców, w opinii których niewystarczające środki do życia stanowią najważniejszy problem osób z niepełnosprawnościami w Gminie.

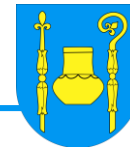
33,7%

Odsetek dorosłych mieszkańców, w opinii których ograniczony dostęp do placówek zapewniających całodobową opiekę stanowi najważniejszy problem osób z niepełnosprawnościami w Gminie.

34,7%

Odsetek dorosłych mieszkańców, w opinii których infrastruktura techniczna na terenie Gminy jest w średnim stopniu dostosowana do osób z niepełnosprawnościami.

* Odsetek mieszkańców został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=101

Profilaktyka i rozwiązywanie problemów uzależnień

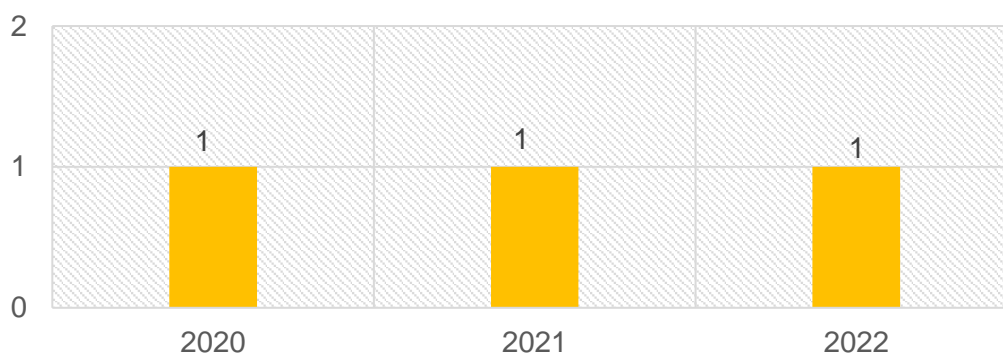
Podstawowe informacje, skala problemu i działań interwencyjnych

Alkoholizm jest problemem zdrowotnym i społecznym. Specjaliści z różnych profesji poszukują sposobu rozwiązywania tego problemu. Chcą poznać przyczyny powstawania alkoholizmu i działania, które mogłyby zapobiec rozprzestrzenianiu się tego zjawiska. Uzależnienie od alkoholu jest uznawane za chorobę spełniając trzy zasadnicze kryteria. Pierwsze kryterium dotyczy naruszonej równowagi między zdrowiem a patologią. Drugim kryterium jest swoista etiologia uzależnienia. Trzecim wskaźnikiem choroby są zmiany patologiczne, w których obecny jest czynnik fizyczny¹².

Działaniami określonymi w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi zajmuje się Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Zadania przez nią podejmowane wynikają między innymi z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

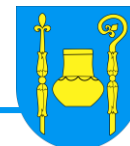
W latach 2020-2022 roku z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Warlubiu z powodu uzależnienia od alkoholu skorzystała 1 rodzina. W analizowanych latach rodziny z terenu Gminy nie korzystały z pomocy i wsparcia GOPS z powodu narkomanii.

Wykres 52. Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu na przestrzeni lat 2020-2022

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2020, 2021 i 2022 rok

¹² Kinney J., Leaton G., *Zrozumieć alkohol*, Warszawa 1996 r.

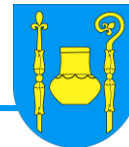
Ważną rolę w procesie przeciwdziałania uzależnieniom odgrywają działania podejmowane przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie, w ramach przysługujących jej uprawnień. Według stanu na koniec 2022 roku Komisja liczyła 7 członków. W 2022 roku przeprowadzili oni rozmowy z 7 osobami uzależnionymi od alkoholu oraz 5 członkami rodzin osób uzależnionych. Na przestrzeni lat 2020-2022 zauważalne są wahania w zakresie liczby osób uzależnionych oraz członków ich rodzin, z którymi GKRPA przeprowadziła rozmowy. Biorąc pod uwagę analizowany okres, dostrzegalny jest natomiast wzrost liczby osób, wobec których wystąpiono do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego. Dane dotyczące działań GKRPA w gminie Warlubie w latach 2020-2022 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 27. Działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w gminie Warlubie wobec osób uzależnionych w latach 2020-2022

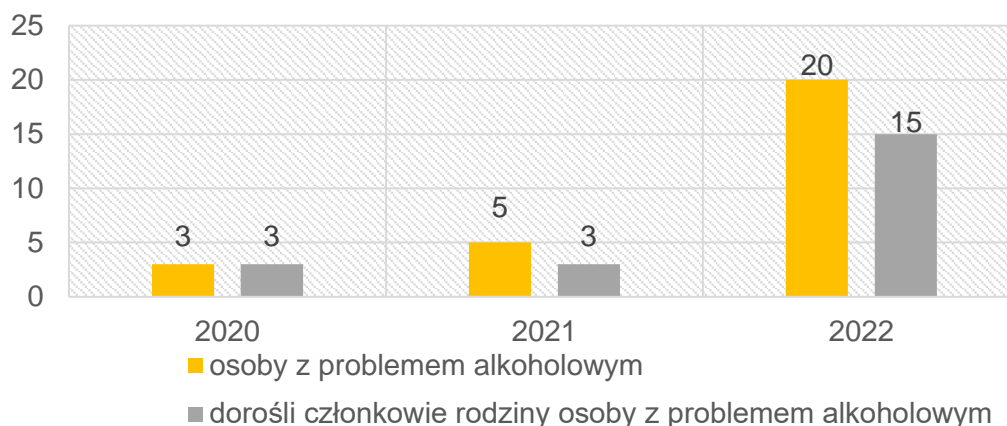
wyszczególnienie	2020	2021	2022
liczba osób uzależnionych, z którymi przeprowadzono rozmowy	2	9	7
liczba członków rodzin osób uzależnionych, z którymi przeprowadzono rozmowy	2	9	5
liczba osób, wobec których wystąpiono do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego	0	1	3

Źródło: Sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA-G1 za 2020, 2021 rok. Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za 2022 rok.

W 2022 roku na terenie Gminy funkcjonowały dwa Punkty Informacyjno-Konsultacyjne, działające ze środków pochodzących z koncesji przyznawanych na sprzedaż napojów alkoholowych (tzw. korkowe). Na przestrzeni analizowanych lat zauważyć można znaczny wzrost zarówno liczby osób z problemem alkoholowym, jak i dorosłych członków rodzin osoby z problemem alkoholowym korzystających z pomocy Punktów. Szczegółowe dane przedstawiono na poniższym wykresie.

Wykres 53. Liczba osób z problemem alkoholowym, którym udzielono porad w Punktach Informacyjno-Konsultacyjnych w latach 2020-2022

Źródło: Sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA-G1 za 2020, 2021 rok. Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za 2022 rok.

Ponadto, na terenie Gminy funkcjonuje samopomocowa grupa wsparcia dla osób z problemem alkoholowym – grupa AA „Barka” w Bąkowie.

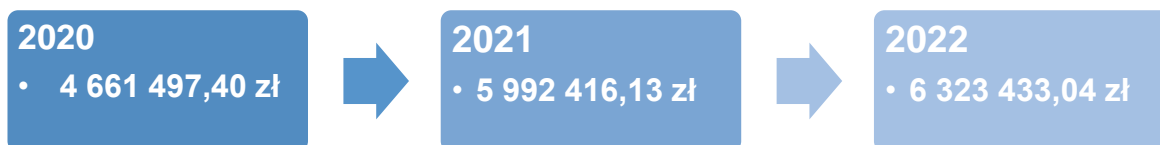
GKRPA zajmuje się także **profilaktyką** zachowań ryzykownych. W 2022 roku w gminie Warlubie nie realizowano programów profilaktycznych w ramach Systemu Rekomendacji Programów Profilaktycznych i Promocji Zdrowia Psychicznego. W omawianym okresie natomiast prowadzone były inne działania profilaktyczne nie będące ustrukturyzowanymi programami profilaktycznymi, tj.: jednorazowe prelekcje, pogadanki, spektakle, festyny i inne imprezy plenerowe, w których w 2022 roku udział brało 973 uczestników.

W 2022 roku realizowano szkolenia i warsztaty dla rodziców z zakresu profilaktyki zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży, które zaangażowały 100 osób. Ponadto przeprowadzono szkolenia i warsztaty dla nauczycieli/wychowawców, w których udział wzięły 53 osoby.

W dalszej części przedstawione zostały dane dotyczące rynku napojów alkoholowych w gminie Warlubie. W roku 2022 wartość alkoholu sprzedanego na terenie Gminy wyniosła łącznie 6 323 433,04 zł, w tym 3 277 819,42 zł o zawartości alkoholu do 4,5% (oraz piwa), 559 491,52 zł o zawartości alkoholu od 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa) oraz 2 486 122,10 zł o zawartości alkoholu powyżej 18%. W 2022 roku w stosunku do 2020 roku łączna wartość sprzedanego na terenie Gminy alkoholu uległa zwiększeniu o 35,6%.

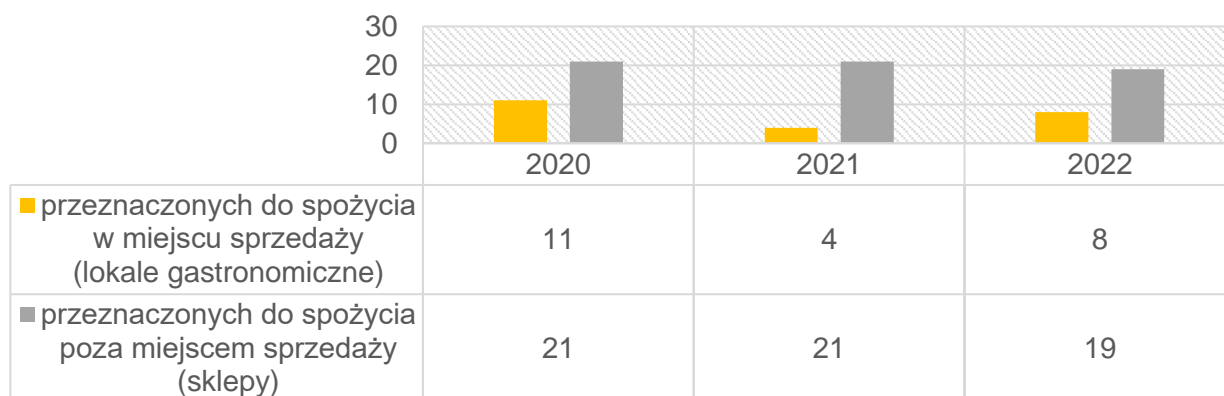
Rysunek 5. Łączna wartość sprzedanego na terenie gminy Warlubie alkoholu w latach 2020-2022

Źródło: Sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA-G1 za 2020, 2021 rok. Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za 2022 rok.

W 2022 roku na terenie gminy Warlubie znajdowało się 19 punktów sprzedaży napojów alkoholowych (sklepów) oraz 8 punktów sprzedaży przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokali gastronomicznych). W stosunku do roku 2020 liczba punktów prowadzących sprzedaż alkoholu zmniejszyła się o 2 sklepy, z kolei liczba lokali gastronomicznych zmalała z 11 do 8.

Wykres 54. Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w gminie Warlubie na przestrzeni lat 2020-2022

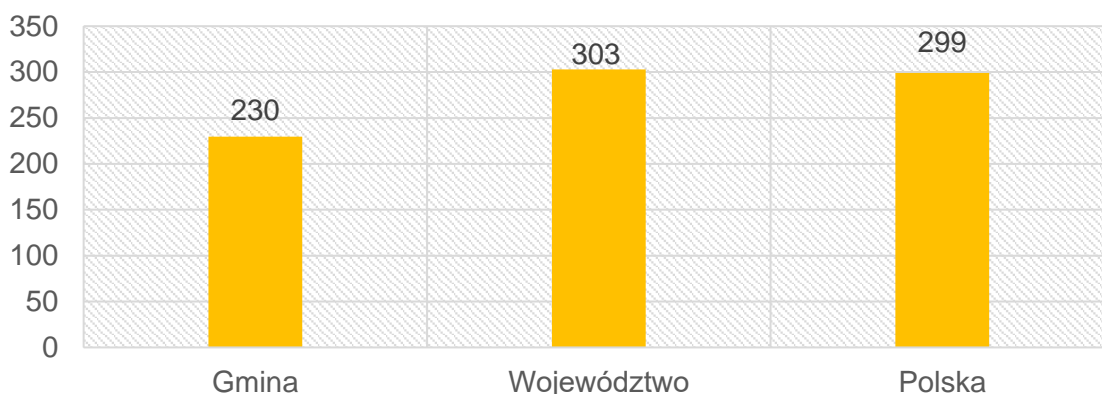

Źródło: Sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA-G1 za 2020, 2021 rok. Sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za 2022 rok.

Kolejną analizowaną kwestią dotyczącą rynku napojów alkoholowych jest liczba mieszkańców przypadająca na jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych w gminie Warlubie, w porównaniu do województwa kujawsko-pomorskiego oraz do całej Polski. Jak wynika z obecnie dostępnych danych przedstawionych na poniższym wykresie, liczba mieszkańców w Gminie przypadająca na jeden punkt jest zdecydowanie mniejsza niż ma to miejsce w województwie jak i całej Polsce, co świadczy o znacznie mniej korzystnej sytuacji w zakresie polityki antyalkoholowej na terenie Gminy.

Wykres 55. Liczba mieszkańców przypadająca na jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych w gminie Warlubie, województwie kujawsko-pomorskim i całej Polsce w 2021 roku

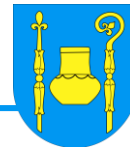
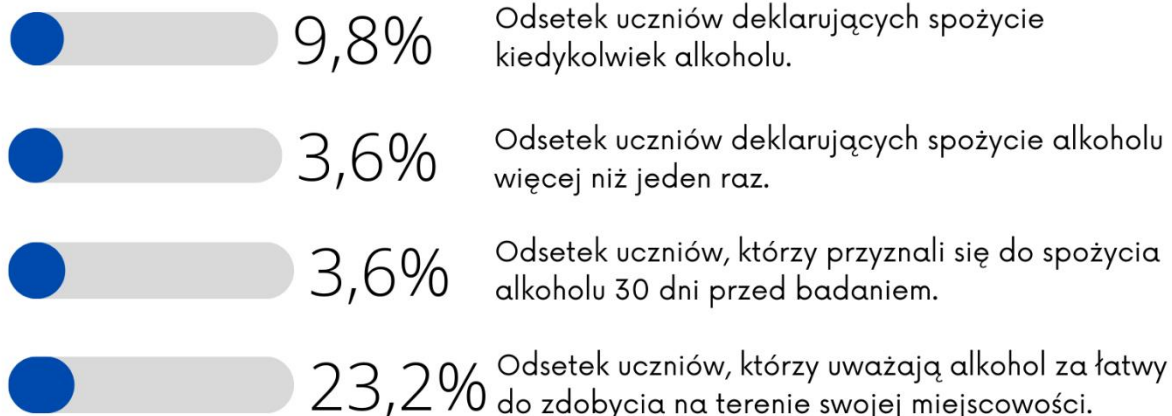
Źródło: Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA-G1 za 2021 rok. Profilaktyka i rozwiązywanie problemów alkoholowych w Polsce w samorządach gminnych w 2021 roku. Zestawienia statystyczne.

Wyniki badania przeprowadzonego w 2023 roku

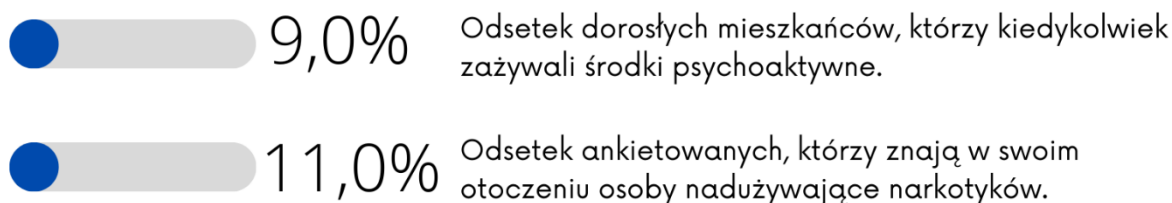
DOROŚLI MIESZKAŃCY (ALKOHOL)

- 15,9%** Odsetek dorosłych mieszkańców, którzy spożywają alkohol codziennie lub kilka razy w tygodniu.
- 27,8%** Odsetek badanych, którzy przyznali, że w ciągu ostatnich 12 miesięcy zdarzyło im się stracić kontrolę nad ilością spożywanego alkoholu (tzn. upić się).
- 5,9%** Odsetek respondentów, którym w ciągu 30 dni poprzedzających badanie zdarzyło się kierować pojazdem mechanicznym po spożyciu alkoholu.
- 8,9%** Odsetek ankietowanych, według których picie alkoholu w ciąży nie ma negatywnego wpływu na rozwój dziecka.

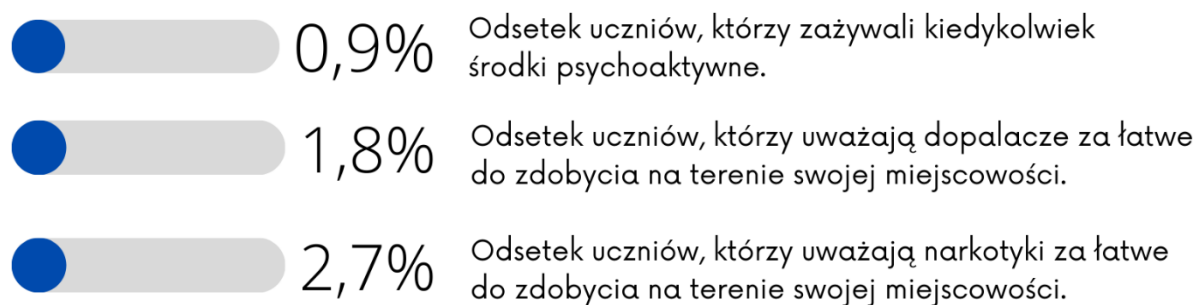
* Odsetek mieszkańców został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=101

UCZNIOWIE (ALKOHOL)

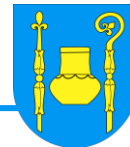
* Odsetek uczniów został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=112

DOROŚLI MIESZKAŃCY (ŚRODKI PSYCHOAKTYWNE INNE NIŻ ALKOHOL)

* Odsetek mieszkańców został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=101

UCZNIOWIE (ŚRODKI PSYCHOAKTYWNE INNE NIŻ ALKOHOL)

* Odsetek uczniów został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=112

Przeciwdziałanie przemocy domowej

Podstawowe informacje, skala problemu i działań interwencyjnych

Przemoc jest intencjonalnym i zamierzonym działaniem człowieka, które ma na celu kontrolowanie i podporządkowanie ofiary. Pod pojęciem przemocy domowej wg ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej należy rozumieć: „jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej (...)”.

Przemoc jest jednym ze zjawisk współwystępujących z innymi problemami funkcjonowania rodziny. W celu rozwiązania problemu przemocy jest potrzeba podejmowania interwencji socjalnej i psychologicznej niezależnie od możliwości wdrożenia czynności prawnych. Działaniami mającymi na celu przeciwdziałanie przemocy domowej w gminie Warlubie zajmuje się **Zespół Interdyscyplinarny**, którego celem funkcjonowania jest skoordynowanie wszystkich działań instytucji i organów zaangażowanych w niesienie pomocy osobom krzywdzonym oraz przeciwdziałanie przemocy domowej.

W 2020 i 2022 roku w gminie Warlubie z pomocy społecznej z powodu przemocy domowej korzystała 1 rodzina, natomiast w 2021 roku nie odnotowano takich przypadków.

Kolejną analizowaną kwestią są dostępne dane statystyczne dotyczące działań Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup roboczych. Na przestrzeni lat 2020-2022 liczba posiedzeń Zespołu była względnie stała i kształtowała się na poziomie 4 spotkań z wyjątkiem 2022 roku, w którym odbyły się 3 posiedzenia. W celu bezpośredniej pracy z rodzinami, w których dochodzi do zachowań przemocowych w ramach Zespołu powoływane są grupy diagnostyczno-pomocowe (wcześniej grupy robocze). W latach 2020-2022 liczba grup roboczych kształtowała się na zróżnicowanym poziomie, zaś najwięcej powołano ich w 2021 roku (18). Analogicznie sytuacja przedstawia się w przypadku liczby spotkań grup roboczych, których najwięcej zorganizowano w 2021 roku (37), zaś najmniej w roku 2020 (29).

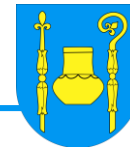

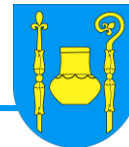
Tabela 28. Dane statystyczne dotyczące działań Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych w latach 2020-2022

wyszczególnienie	2020	2021	2022
liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego	4	4	3
liczba powołanych grup roboczych	14	18	11
liczba spotkań grup roboczych	29	37	33

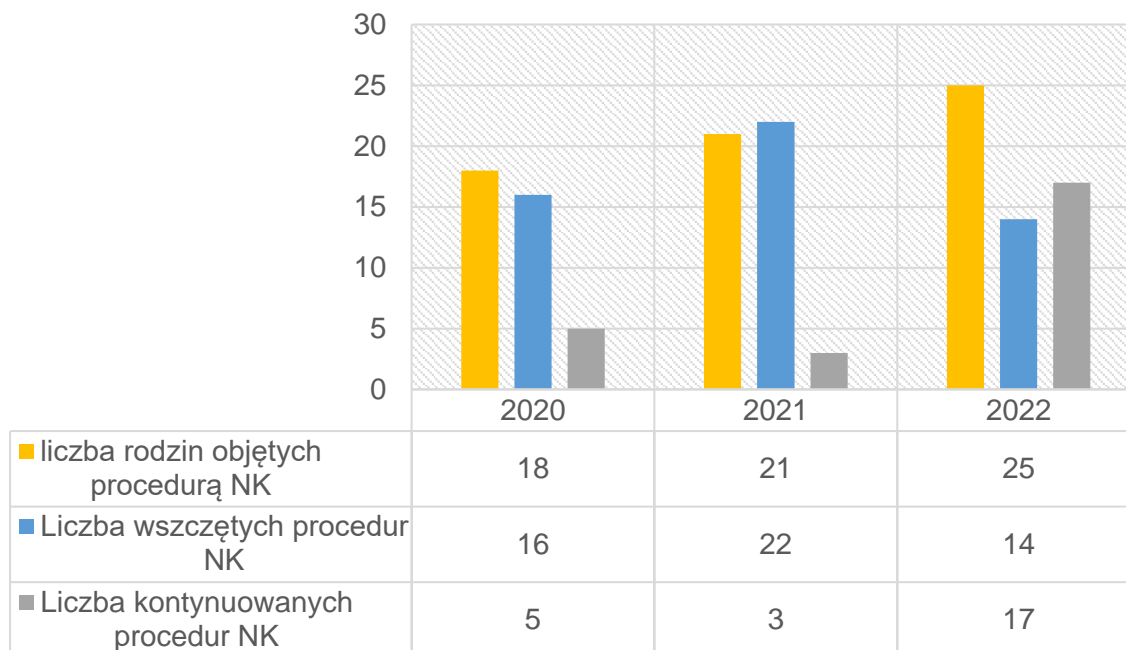
Źródło: Sprawozdanie z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie za okres I-XII 2020 r., I-XII 2021 r. oraz I-XII 2022 r.

Podejmowanie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty” i nie wymaga zgody osoby dotkniętej przemocą domową. Procedura „Niebieskie Karty” obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty i ochrony zdrowia, w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy domowej. Przedstawiciele podmiotów wyżej wymienionych, realizują procedurę „Niebieskie Karty” w oparciu o zasadę współpracy i przekazują informacje o podjętych działaniach przewodniczącemu Zespołu Interdyscyplinarnego.

Na przestrzeni lat 2020-2022 zauważalny jest systematyczny wzrost liczby rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”, kształtujący się na poziomie 38,9%. Wahaniom uległa natomiast liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty”, bowiem w 2020 roku wynosiła ona 16, w roku 2021 – 22, natomiast w 2022 roku wszczęto 14 procedur „Niebieskie Karty”. W analizowanym okresie dostrzegalne są również wahania liczby kontynuowanych procedur „Niebieskie Karty”, a ich największą wartość widoczną jest w 2022 roku (17). Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawia poniższy wykres.

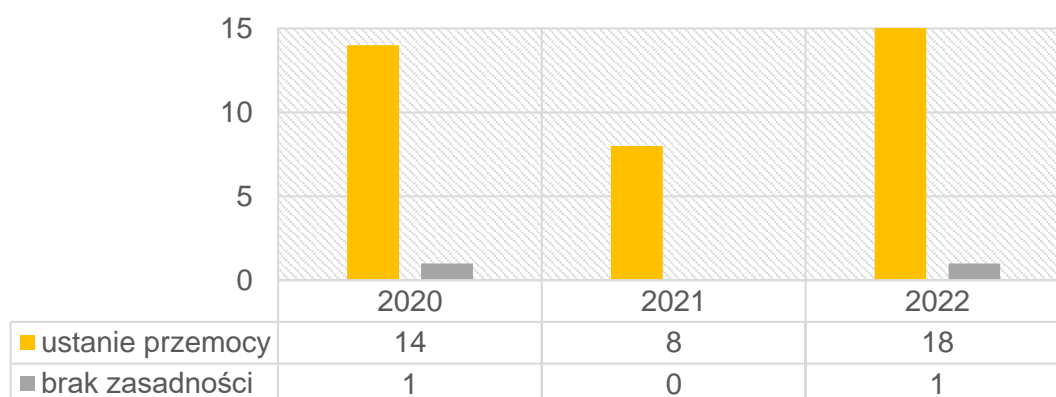
Wykres 56. Liczba wszczętych i kontynuowanych procedur „Niebieskie Karty” oraz liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty” na przestrzeni lat 2020-2022

Źródło: Sprawozdanie z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie za okres I-XII 2020 r., I-XII 2021 r. oraz I-XII 2022 r.

W latach 2020-2022 liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” ulegała wahaniom, a w ostatnim roku poddanych analizie osiągnęła najwyższą wartość. W omawianym roku zakończono ich 19, w tym zdecydowaną większość (18) ze względu na ustanie przemocy i zrealizowanie planu pomocowego.

Wykres 57. Liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” w gminie Warlubie w latach 2020-2022

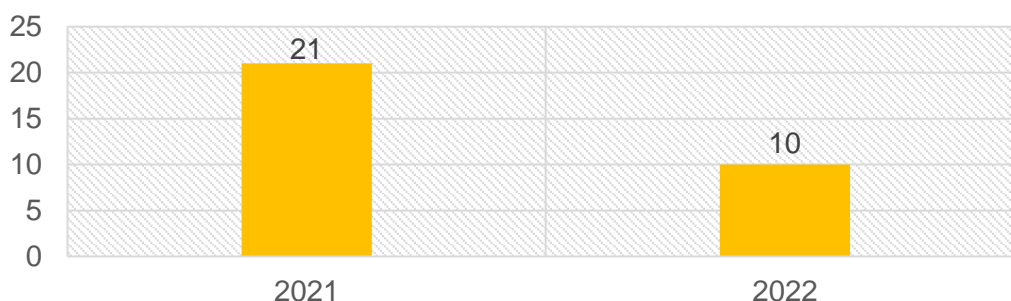

Źródło: Sprawozdanie z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie za okres I-XII 2020 r., I-XII 2021 r. oraz I-XII 2022 r.

Rozwiązywanie problemu przemocy domowej wymaga współpracy interdyscyplinarnej, wobec tego znaczny udział w realizowaniu tego zadania mają funkcjonariusze Policji biorący m.in. udział w procedurze „Niebieskie Karty”, a także podejmujący interwencje w przypadku zaistnienia podejrzenia o stosowaniu przemocy domowej. Jak wynika z danych przekazanych przez Komisariat Policji w Nowem, na przestrzeni lat 2021-2022 dostrzegalny jest spadek liczby interwencji podejmowanych przez funkcjonariuszy Policji w związku z przemocą domową. Wartość spadkowa w 2022 roku ukształtowała się na poziomie 52%.

Wykres 58. Liczba interwencji Policji w związku z przemocą domową na przestrzeni lat 2021-2022

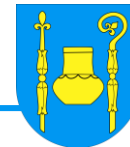
Źródło: dane przekazane przez Komisariat Policji w Nowem

Wyniki badania przeprowadzonego w 2023 roku

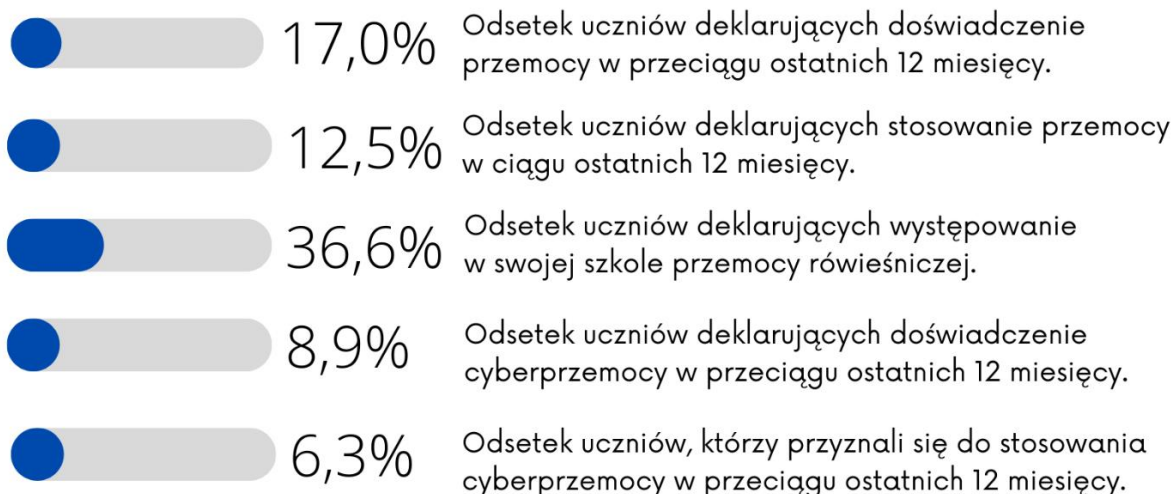
DOROŚLI MIESZKAŃCY

- 10,0%
Odsetek dorosłych mieszkańców deklarujących doświadczenie przemocy w ciągu ostatnich 12 miesięcy.
- 20,8%
Odsetek dorosłych mieszkańców, którzy znają kogoś, kto doświadcza przemocy domowej.
- 4,0%
Odsetek badanych, którzy uznają, że kary fizyczne wobec dzieci mogą być stosowane, jeśli rodzic uzna, że są skuteczne.
- 5,9%
Odsetek dorosłych mieszkańców, którzy doświadczyli w ciągu 12 miesięcy przed badaniem cyberprzemocy.
- 1,0%
Odsetek dorosłych mieszkańców, którzy stosowali w ciągu 12 miesięcy przed badaniem cyberprzemoc.

* Odsetek mieszkańców został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=101

UCZNIOWIE

* Odsetek uczniów został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=112

Aktywność i integracja społeczna seniorów

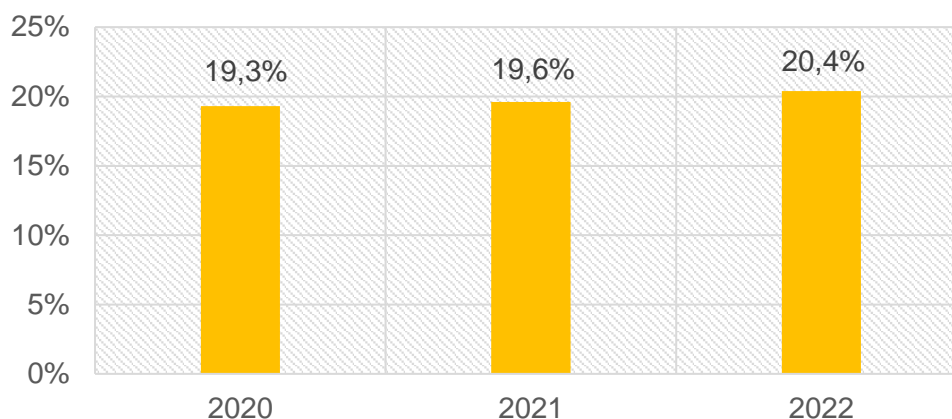
Podstawowe informacje, skala problemu i działań interwencyjnych

Aktywność i integracja społeczna seniorów stanowią niezwykle ważny i wymagający obszar dla Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych. Dzięki postępowi medycznemu żyjemy coraz dłużej, coraz dłużej chcemy być aktywni i korzystać z życia w pełni. Pomimo tego w starszych osobach często nie dostrzega się potencjału i korzyści płynących dla społeczności lokalnej, należy pamiętać, że to właśnie seniorzy dzięki swej wiedzy i życiowemu doświadczeniu mogą stanowić niezwykle cenne źródło nauki dla młodych pokoleń. Równie często projektując infrastrukturę rekreacyjną pomija się potrzeby osób starszych, co negatywnie wpływa na ich samopoczucie, a co za tym idzie – na ich odbiór przez resztę społeczeństwa. Należy kreować zupełnie nowy wizerunek osoby starszej – jako osoby aktywnej, sprawnej i będącej pełnoprawnym obywatelem Gminy.

Na przestrzeni ostatnich lat możemy zauważyć wzrost udziału osób, które ukończyły 60 lat w populacji ogólnej. Zjawisko to nazywane starzejącym się społeczeństwem ma miejsce zarówno w Polsce, jak i w większości uprzemysłowionych krajów. Niesie to za sobą konieczność intensyfikacji działań skierowanych w stronę wsparcia i integracji seniorów. Na przestrzeni analizowanych lat, w gminie Warlubie odsetek osób będących w wieku poprodukcyjnym systematycznie wzrasta. W 2022 roku wyniósł on 20,4%, co stanowi wzrost o 1,1 pp. względem roku bazowego.

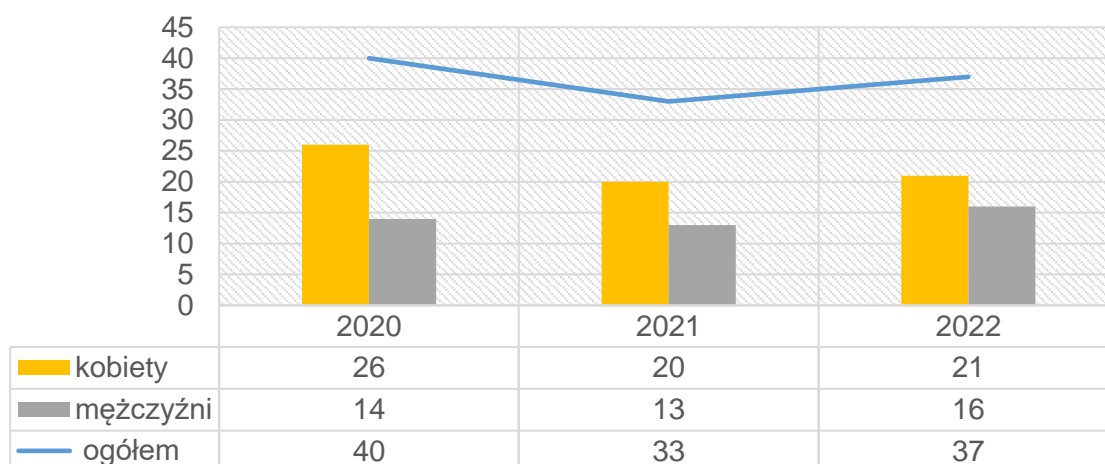
Wykres 59. Zestawienie udziału mieszkańców w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności w gminie Warlubie na przestrzeni lat 2020-2022

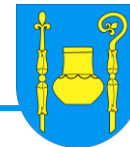
Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl>

Ogólna liczba osób w wieku poprodukcyjnym korzystających z pomocy i wsparcia z pomocy społecznej wyniosła w 2022 roku 37. Większą część stanowiły kobiety – 21 osób, natomiast liczba mężczyzn wyniosła 16 osób. Na przestrzeni lat 2020-2022 dostrzec można wahanie liczby beneficjentów pomocy społecznej będących w wieku poprodukcyjnym. W omawianym okresie liczba kobiet zawsze przewyższała liczbę mężczyzn.

Wykres 60. Liczba osób w wieku poprodukcyjnym korzystających z pomocy społecznej w podziale na płeć w latach 2020-2022

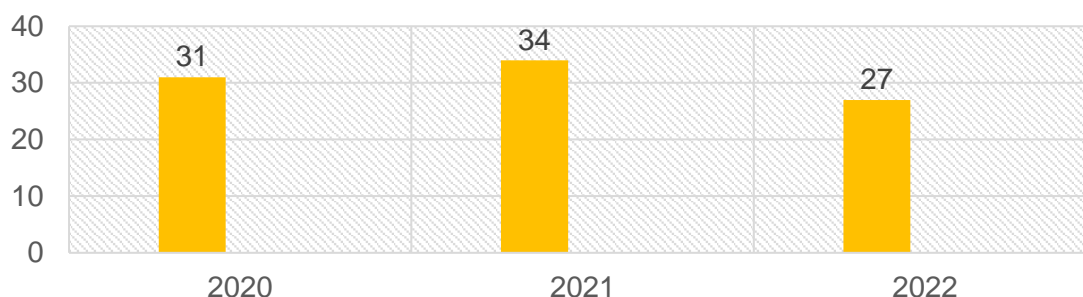

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2022 rok

Osoba, która ukończyła 75 rok życia, jest uprawniona do dodatku pielęgnacyjnego bez potrzeby weryfikowania jej stanu zdrowia w drodze badania lekarza orzecznika ZUS, jak ma to miejsce wobec pozostałej grupy uprawnionych. W 2022 roku z zasiłku pielęgnacyjnego skorzystało 27 mieszkańców gminy Warlubie, powyżej 75 roku życia, co oznacza spadek względem 2020 roku na poziomie 13%.

Wykres 61. Liczba beneficjentów zasiłku pielęgnacyjnego dla osoby, która ukończyła 75 lat na przestrzeni lat 2020-2022

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2022 rok

W 2022 roku gmina Warlubie realizowała program „Opieka 75+”, który miał na celu rozwój i poprawę dostępności do usług opiekuńczych dla osób w wieku 75 lat i więcej oraz zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych. W ramach ww. programu 15 mieszkańców Gminy otrzymało pomoc w formie usług opiekuńczych, których całkowity koszt wyniósł 109 810,22 zł.

Kluczowym zasobem w zakresie wsparcia seniorów są domy pomocy społecznej, świadczące usługi opiekuńcze, bytowe, wspomagające i edukacyjne na poziomie obowiązującego standardu, osobom wymagającym całodobowej opieki z powodu wieku, choroby, niepełnosprawności i nie są zdolne do samodzielnej egzystencji. Kierowanie do DPS i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca w Domu jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym. Opłatę za pobyt w DPS ponosi sam mieszkaniec, jednak nie więcej niż 70% swojego dochodu. Jeżeli nie pokrywa on opłaty w całości, różnicę ponoszą małżonek, zstępni przed wstępnymi, a w przypadku, gdy ich dochody nie przekraczają 300% kryterium dochodowego, koszty ponosi gmina.

Liczbę osób przebywających w domach pomocy społecznej oraz przeznaczone na to gminne środki prezentuje poniższa tabela. W latach 2020-2022 liczba mieszkańców Gminy, za których pobyt w DPS poniosła odpłatność Gmina utrzymywała się na względnie stałym poziomie (wzrost w 2021 roku o 2 osoby).

Przeznaczana na ten cel kwota świadczeń w 2022 roku wzrosła o 35% względem roku bazowego.

Tabela 29. Odpłatność Gminy za pobyt w domu pomocy społecznej na przestrzeni lat 2020-2022

wyszczególnienie	2020	2021	2022
liczba osób przebywających w DPS	12	14	14
kwota świadczeń (w zł)	391 251,00	500 793,00	526 590,00

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2021 i 2022 rok

W celu aktywizacji i integracji społecznej seniorów w gminie Warlubie, w ramach struktur Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Warlubiu w 2022 roku funkcjonowały trzy kluby seniora: Klub Senior+ w Płochocinie (od 2017 roku) oraz Klub Senior w Wielkim Komorsku (od 2022 roku), liczące odpowiednio 22 i 20 członków oraz Klub Seniora w Lipinkach (od 2022 roku).

W latach 2020-2022 w Gminie za organizację czasu wolnego wśród seniorów odpowiadał również animator osób starszych, wspierając tym samym rozwój i aktywizację społeczną.

Wyniki badania przeprowadzonego w 2023 roku

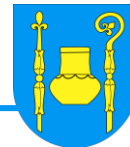
DOROŚLI MIESZKAŃCY

52,5% Odsetek dorosłych mieszkańców, w opinii których problemy zdrowotne stanowią najważniejszy problem osób starszych w Gminie.

41,6% Odsetek dorosłych mieszkańców, w opinii których niewystarczające środki do życia stanowią najważniejszy problem osób starszych w Gminie.

40,6% Odsetek dorosłych mieszkańców, w opinii których samotność, izolacja stanowi najważniejszy problem osób starszych w Gminie.

* Odsetek mieszkańców został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=101

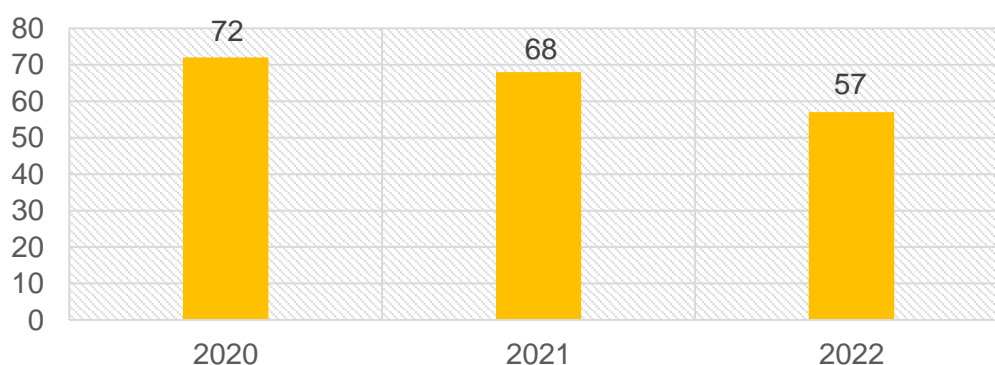
Promocja zatrudnienia, reintegracja zawodowa i społeczna osób podlegających wykluczeniu społecznemu

Podstawowe informacje, skala problemu i działań interwencyjnych

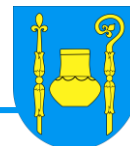
Wśród głównych zjawisk kryzysowych zachodzących w sferze społecznej znajduje się bezrobocie. Bezrobocie, w szczególności długotrwałe (przekraczające 12 miesięcy) jest bardzo niekorzystne społecznie, gdyż wpływa negatywnie zarówno na warunki bytowe jednostki lub rodziny (długotrwały brak stałego wynagrodzenia, uzależnienie od wsparcia z systemu pomocy społecznej), jak również kondycję psychofizyczną (zaburzenia zdrowia psychicznego, dolegliwości psychosomatyczne) oraz społeczną (pogłębiająca się izolacja społeczna, spadek aktywności osoby pozostającej bez pracy). Czynniki te bardzo często skutkują wzrostem ubóstwa, pogłębiają stan wykluczenia zawodowego i społecznego (np. zanik posiadanych kwalifikacji zawodowych i trudności w przystosowaniu się do zmieniających się zasad funkcjonowania rynku pracy), a także mogą prowadzić do pojawienia się patologicznych zjawisk takich jak: nadużywanie alkoholu i przestępczość.

W 2022 roku ze wsparcia Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Warlubiu z powodu bezrobocia skorzystało 57 rodzin, co względem roku bazowego stanowiło spadek o 21%.

Wykres 62. Liczba rodzin, którym została udzielona pomoc i wsparcie z powodu bezrobocia w latach 2020-2022

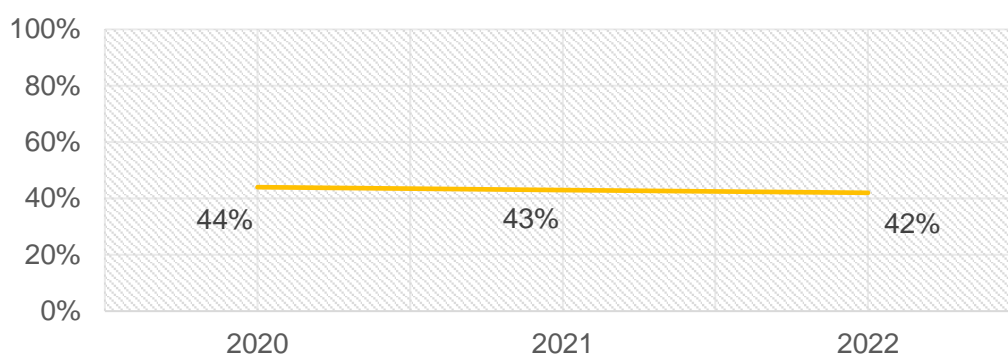

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2020, 2021 i 2022 rok

Dostrzegalna jest niewielka spadkowa tendencja w przypadku wskaźnika bezrobocia wśród beneficjentów pomocy społecznej. Wskaźnik ten obliczany jest jako stosunek liczby osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia, do liczby osób w rodzinach korzystających z pomocy ogółem. W 2020 roku osiągnął on wartość 44%, w 2021 roku – 43%, z kolei w 2022 roku przyjął najniższą wartość w omawianym okresie, tj. 42%.

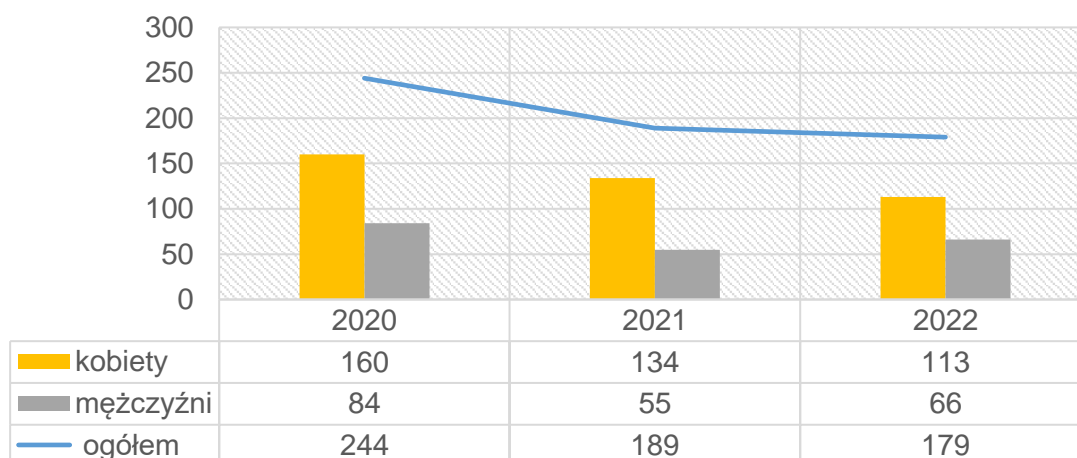
Wykres 63. Wskaźnik bezrobocia wśród beneficjentów pomocy społecznej na przestrzeni lat 2020-2022

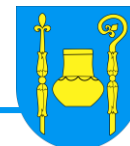
Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2022 rok

Na koniec 2022 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Świeciu zarejestrowanych było łącznie 179 mieszkańców Gminy. Oznacza to spadek względem 2020 roku na poziomie 27%. Pod względem płci widoczna jest znaczna dysproporcja – w każdym analizowanym roku pozostających bez pracy mężczyzn było blisko połowę mniej niż kobiet.

Wykres 64. Mieszkańcy gminy Warlubie zarejestrowani w Powiatowym Urzędzie Pracy z podziałem na płeć na przestrzeni lat 2020-2022

Źródło: dane przekazane przez PUP w Świeciu

Rozpatrując kwestię liczby bezrobotnych osób z podziałem na grupę wiekową można zauważyć, że w 2022 roku w stosunku do 2020 roku nastąpił wzrost udziału osób w przedziale wiekowym 45-54 oraz 60-64 w ogólnej liczbie zarejestrowanych w PUP mieszkańców Gminy. W przypadku udziału osób mających od 18 do 24 lat, dostrzegalne są wahania w omawianym okresie, jednakże w 2020 i 2022 roku odsetek ten wyniósł tyle samo, tj. 13%. Na przestrzeni lat w gminie Warlubie największy udział w ogólnej liczbie zarejestrowanych w PUP mieszkańców widoczny jest w przypadku osób mających 25-34 lata oraz 35-44 lata, który w 2022 roku kształtował się na poziomie odpowiednio 24% i 23%.

Tabela 30. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych mieszkańców gminy Warlubie w podziale na wiek oraz ich udział w ogólnej liczbie zarejestrowanych w PUP mieszkańców Gminy w latach 2020-2022

kategoria wiekowa	31 grudnia 2020		31 grudnia 2021		31 grudnia 2022	
	liczba osób	%	liczba osób	%	liczba osób	%
18-24	32	13	19	10	23	13
25-34	62	25	51	27	43	24
35-44	58	24	44	23	41	23
45-54	42	17	34	18	34	19
55-59	32	13	30	16	22	12
60-64	18	7	11	6	16	9

Źródło: dane przekazane przez PUP w Świeciu

Ze zjawiskiem długotrwałego bezrobocia mamy do czynienia w przypadku osoby zarejestrowanej w urzędzie pracy jako bezrobotnej przez okres powyżej 12 miesięcy. Jest to zjawisko niekorzystne z punktu widzenia rynku pracy, ponieważ najczęściej świadczy o tym, że bezrobotny nie ma zamiaru czy możliwości podjęcia zatrudnienia bądź uzyskuje dochody z nielegalnych źródeł. Poniższa tabela przedstawia liczbę długotrwałe bezrobotnych mieszkańców gminy Warlubie oraz ich udział w ogólnej liczbie zarejestrowanych w PUP mieszkańców Gminy, w porównaniu do danych z całego powiatu świeckiego. W przypadku Gminy na przestrzeni lat dostrzegalne są wahania w tym zakresie, zachowując jednak przy tym tendencję wzrostową, zaś najwyższa wartość widoczna jest w 2021 roku (62%). W przypadku powiatu świeckiego również widoczne są wahania w tym zakresie, a najwyższy udział długotrwałe bezrobotnych w ogólnej liczbie zarejestrowanych w PUP osób

dostrzegalny był również w 2021 roku i wynosił 55%, co stanowi wzrost o 3 pp. względem roku poprzedniego. Najniższa wartość wskaźnika widoczna jest natomiast w 2022 roku, kształtująca się na poziomie 49%. W całej Polsce udział osób długotrwale bezrobotnych wyniósł w 2022 roku 52%, a więc sytuacja w gminie Warlubie była mniej korzystna względem uwarunkowań w skali kraju i powiatu.

Tabela 31. Liczba długotrwale bezrobotnych mieszkańców gminy Warlubie oraz ich udział w ogólnej liczbie zarejestrowanych w PUP mieszkańców Gminy w porównaniu do powiatu świeckiego na przestrzeni lat 2020-2022

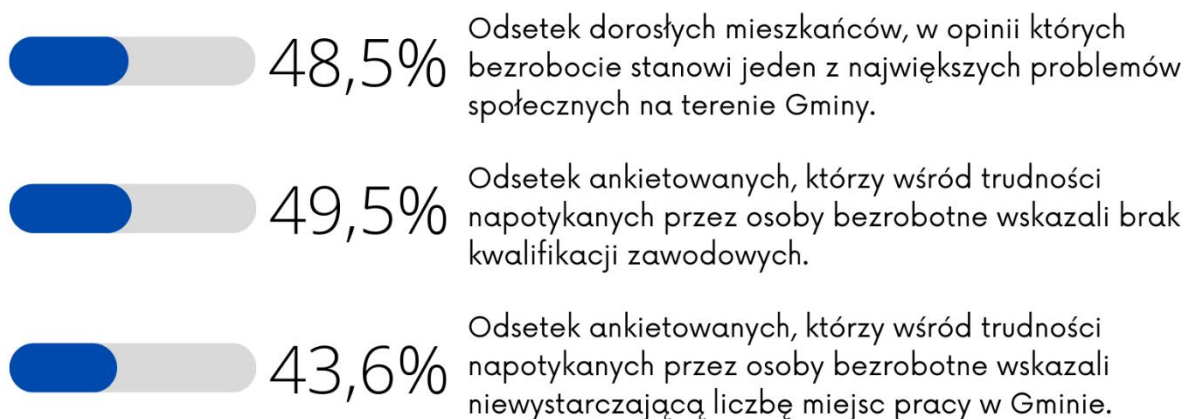
wyszczególnienie		2020	2021	2022
Gmina	liczba osób	135	117	100
	udział (%)	55	62	56
Powiat	liczba osób	1 265	1 125	1 011
	udział (%)	52	55	49

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

Gmina Warlubie prowadzi ścisłą współpracę z Powiatowym Urzędem Pracy w Świeciu w zakresie aktywizacji osób pozostających bez zatrudnienia. PUP oferuje m.in. aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu, do których należą m.in. staże, szkolenia, prace interwencyjne, roboty publiczne, prace społecznie użyteczne, bon zatrudnieniowy, bon na zasiedlenie, dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej i inne.

Wyniki badania przeprowadzonego w 2023 roku

DOROŚLI MIESZKAŃCY

* Odsetek mieszkańców został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=101

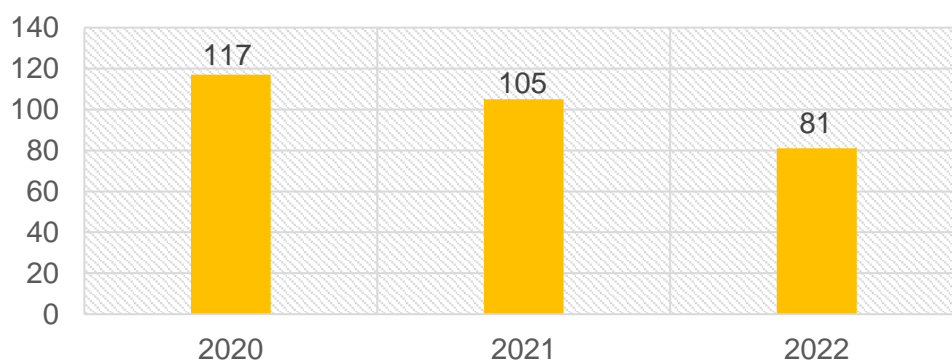
Wsparcie osób z problemem ubóstwa

Podstawowe informacje, skala problemu i działań interwencyjnych

Diagnozy w zakresie poziomu ubóstwa dokonano na podstawie danych statystycznych dotyczących liczby beneficjentów pomocy społecznej oraz przyznanych świadczeń z pomocy społecznej. Ich zakres umożliwił zarówno opis stanu najbardziej aktualnego, jak również porównanie dynamiki zachodzących procesów poprzez porównanie zmian na przestrzeni lat. W tym celu analizie poddano liczbę osób, które uprawnione były do korzystania ze świadczeń ogółem oraz tych, które uprawnione były do pomocy z tytułu ubóstwa.

W latach 2020-2022 w gminie Warlubie ubóstwo było głównym powodem udzielania pomocy rodzinom. Dane źródłowe pokazują, że ogólna liczba rodzin zamieszkujących Gminę, którym zostały udzielone pomoc i wsparcie z powodu ubóstwa na przestrzeni omawianych lat ulegała systematycznemu spadkowi, który w 2022 roku względem roku bazowego wyniósł 31%.

Wykres 65. Liczba rodzin korzystających z pomocy i wsparcia z powodu ubóstwa na przestrzeni lat 2020-2022

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2020, 2021 i 2022 rok

Na przestrzeni analizowanych lat liczba świadczeniobiorców zasiłku stałego, okresowego i celowego w gminie Warlubie uległa spadkowi. W 2022 roku zasiłki stałe pobierało 39 osób, zasiłek okresowy – 46 osób, a zasiłek celowy – 87 osób. Biorąc pod uwagę zasiłek celowy, kwota świadczeń znacznie się zmniejszyła, natomiast w przypadku zasiłku okresowego i stałego ulegała wahaniom. Szczegółowe dane przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 32. Liczba osób, którym przyznano zasiłek stały, okresowy i celowy oraz kwota świadczeń na przestrzeni lat 2020-2022

rodzaj zasiłku	2020		2021		2022	
	liczba osób	kwota świadczeń	liczba osób	kwota świadczeń	liczba osób	kwota świadczeń
zasiłek stały	47	242 186	44	249 649	39	240 113
zasiłek okresowy	71	101 380	58	83 565	46	94 122
zasiłek celowy	145	105 666	111	87 283	87	58 320

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2020, 2021 i 2022 rok

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w gminie Warlubie od stycznia 2019 roku realizuje program „Posiłek w szkole i w domu”, który zastąpił przeprowadzany w latach poprzednich program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. Celem Programu jest ograniczenie zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej, osób samotnych, w podeszłym wieku i osób z niepełnosprawnością.

W 2022 roku świadczenie pieniężne w ramach tego Programu przyznane zostało 81 osobom, natomiast niepieniężne w formie posiłku – 132, z czego większość stanowiły dzieci (120). W ciągu analizowanych trzech lat liczba osób otrzymujących omawiane świadczenia systematycznie malała.

Tabela 33. Liczba osób korzystających ze świadczenia niepieniężnego i pieniężnego przyznanego w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” w latach 2020-2022

wyszczególnienie	2020	2021	2022
świadczenie pieniężne	131	90	81
świadczenie niepieniężne:	143	136	132
w tym dzieci	129	126	120

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2021 i 2022 rok

Osoby uzyskujące niskie dochody lub pozbawione dochodów mają możliwość ubiegania się o dofinansowanie do wydatków mieszkaniowych ponoszonych w związku z zajmowaniem lokalu mieszkalnego. Największa liczba gospodarstw domowych korzystających z dodatków mieszkaniowych przypadała na rok 2020 (10), w którym również odnotowano najwyższą kwotę świadczeń (8 486,00 zł). W 2022 roku ze wsparcia skorzystało natomiast 6 gospodarstw domowych, a kwota

świadczeń wyniosła 4 033 zł, co stanowi wzrost względem roku poprzedniego o 2 gospodarstwa domowe, natomiast kwota świadczeń uległa zwiększeniu o 855 zł.

Tabela 34. Liczba gospodarstw domowych korzystających z dodatków mieszkaniowych oraz kwota świadczeń w latach 2020-2022

wyszczególnienie	2020	2021	2022
liczba gospodarstw domowych	10	4	6
kwota świadczeń	8 486,00	3 178,00	4 033,00

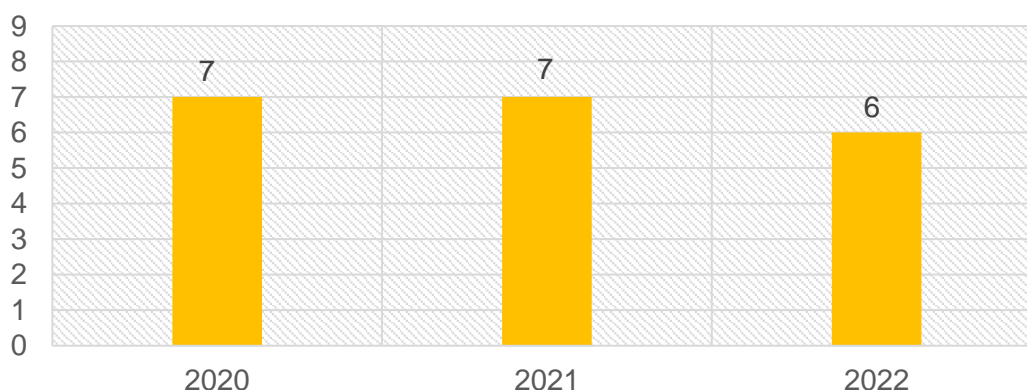
Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2019, 2020 i 2021 rok

W przypadku dodatków osłonowych, będących elementem rządowej Tarczy Antyinflacyjnej, przyznano je wyłącznie w 2022 roku 833 gospodarstwom na łączną kwotę 562 829,68 zł.

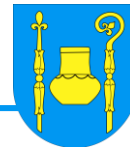
Wsparcie mieszkańców Gminy odbywa się również w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa na lata 2014-2020 (FEAD) współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym, a pomoc mogą otrzymywać osoby lub rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej. Od 2005 roku dystrybucja artykułów żywnościowych odbywa się przy pomocy Grudziądzkiego Banku Żywności. Wsparciem tym w 2022 roku objęto 472 osoby.

Bezpośrednio z ubóstwem wiąże się problem bezdomności – jest często zarówno przyczyną ubóstwa, jak i jego skutkiem. W 2022 roku z pomocy GOPS z powodu bezdomności skorzystało 6 osób, a więc o jedną mniej niż w poprzednich latach poddanych analizie.

Wykres 66. Liczba osób korzystających z pomocy i wsparcia z powodu bezdomności na przestrzeni lat 2020-2022

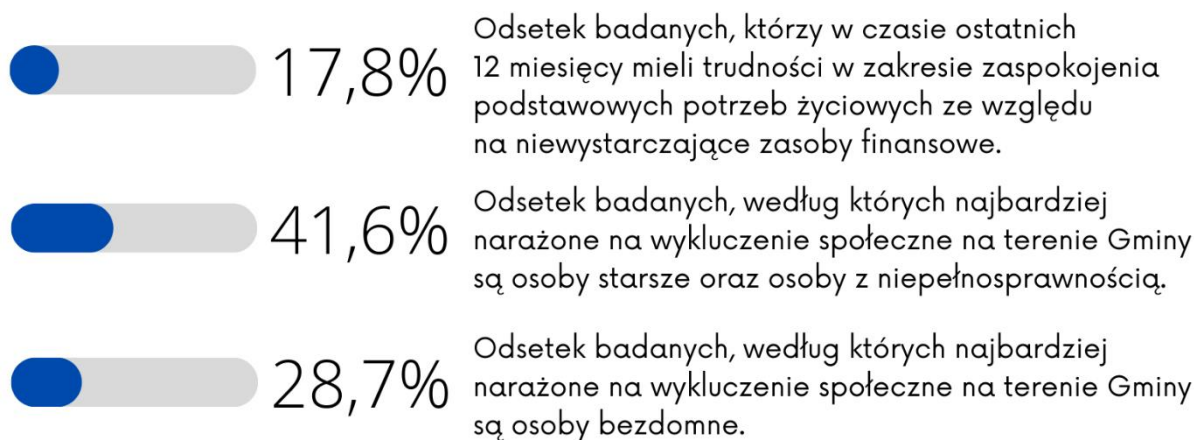

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2020, 2021 i 2022 rok

Wyniki badania przeprowadzonego w 2023 roku

DOROŚLI MIESZKAŃCY

* Odsetek mieszkańców został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=101

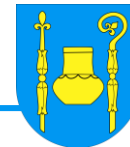
Zdrowie psychiczne

Podstawowe informacje, skala problemu i działań interwencyjnych

Zdrowie psychiczne jest dynamicznym stanem wewnętrznej równowagi, która umożliwia osobom wykorzystywanie ich umiejętności w harmonii z uniwersalnymi wartościami społecznymi. Podstawowe umiejętności poznawcze i społeczne, zdolność rozpoznawania, wyrażania i modulowania własnych emocji, a także współczucia dla innych, elastyczność i zdolność radzenia sobie z niekorzystnymi zdarzeniami w życiu i pełnienia funkcji w rolach społecznych, a także harmonijny związek między ciałem, a umysłem to istotne składniki zdrowia psychicznego, które przyczyniają się w różnym stopniu do stanu równowagi wewnętrznej. Według tej definicji równowaga wewnętrzna jest uważana za „stan dynamiczny” głównie w celu odzwierciedlenia faktu, że różne okresy życia człowieka (dojrzewanie, rodzicielstwo, przejście na emeryturę) naruszają ową równowagę i mogą wymagać zmian¹³.

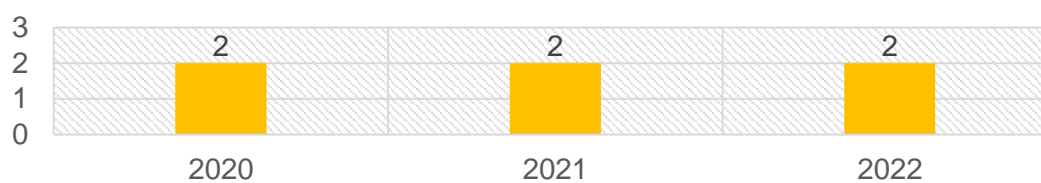
Dotarcie do wiarygodnych danych dotyczących zdrowia psychicznego zazwyczaj stwarza wiele problemów. Dzieje się tak, ponieważ termin „zdrowie psychiczne” jest bardzo płynny i zawierają się w nim inne problemy społeczne.

¹³ www.psychiatriapolska.pl

Dla mieszkańców Gminy świadczone są **specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi**. Usługi te przeznaczone są dla osób dorosłych i dzieci, wykazujących zaburzenia wymienione w art. 3 ustawy o ochronie zdrowia psychicznego: chorych psychicznie (wykazujących zaburzenia psychiatryczne), upośledzonych umysłowo, osób wykazujących inne poważne zakłócenia czynności psychicznych, które zgodnie ze stanem wiedzy medycznej zaliczane są do zaburzeń psychicznych, a osoba ta wymaga takiej formy pomocy i opieki niezbędnej do życia w środowisku rodzinnym lub społecznym. W latach 2020-2022 wystąpiła konieczność udzielania mieszkańcom Gminy wsparcia w formie świadczeń specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, z których w analizowanym okresie korzystały po 2 osoby.

Wykres 67. Liczba świadczeniobiorców specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w latach 2020-2022

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za rok 2022

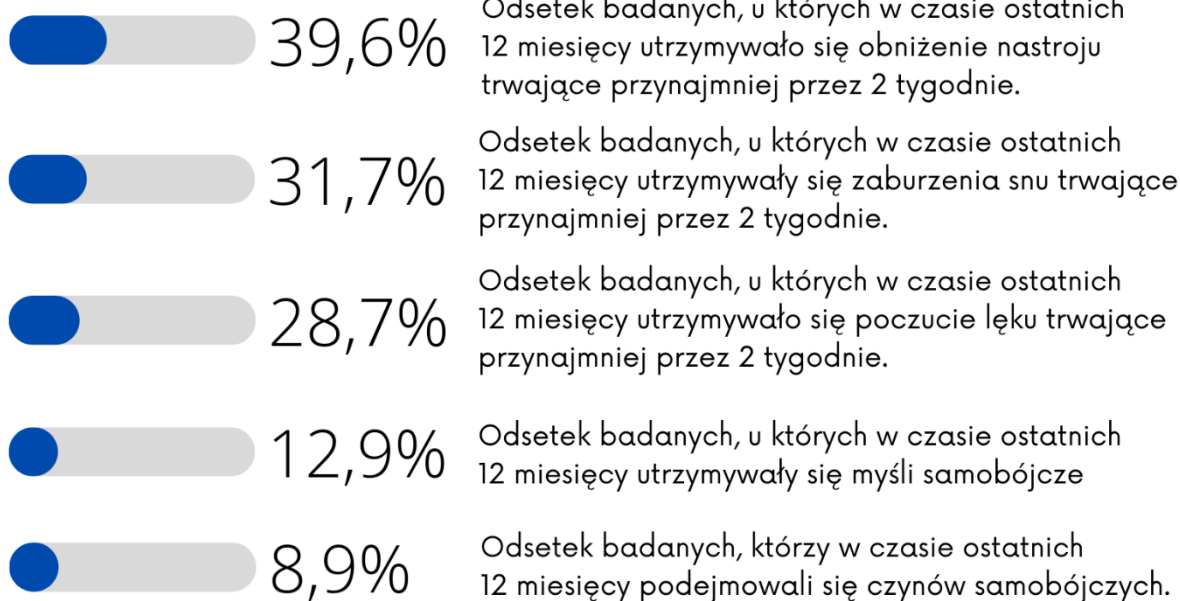
Problemy w zakresie zdrowia psychicznego mogą nasilać się w najbliższych latach ze względu na pandemię COVID-19. Pandemia wiąże się z poczuciem zagrożenia, lękiem, niepewnością oraz niepokojem. W skrajnych przypadkach mogą pojawić się stany paniki oraz poczucie beznadziei. Konsekwencją tego mogą być narastające zaburzenia psychiczne, począwszy od teraz, po ustąpieniu zagrożenia, a nawet ujawniające się przez kolejne lata. Biorąc pod uwagę, że już przed wybuchem pandemii statystyki dotyczące problemów ze zdrowiem psychicznym były alarmujące, a obecna sytuacja może je znacznie pogorszyć, istnieje pilna potrzeba podejmowania szerokich działań w tym zakresie.

Gmina Warlubie w trosce o zdrowie psychiczne swoich mieszkańców, świadczy również specjalistyczną pomoc psychologa, specjalisty terapii uzależnień, specjalisty pracy z rodziną oraz mediatora pojednawczego rodziny w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Warlubiu oraz Świetlicy Środowiskowej w Wielkim Komorsku.

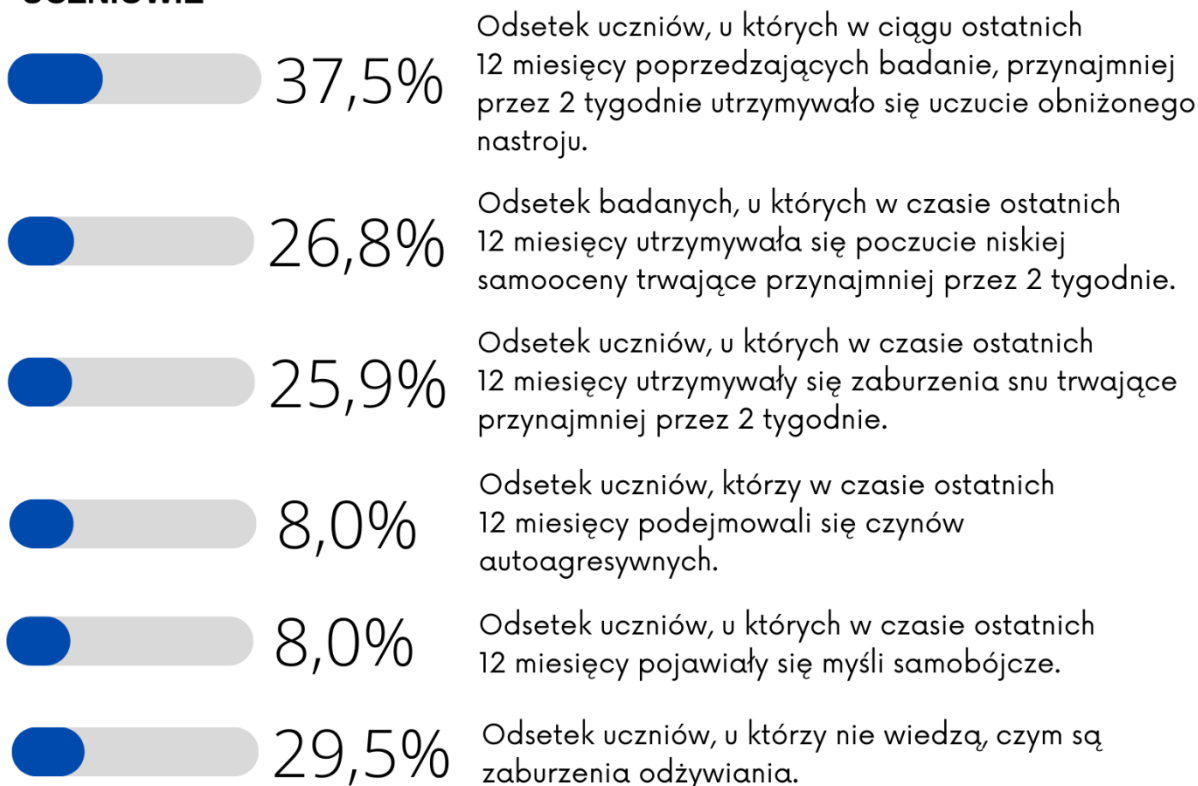
Wyniki badania przeprowadzonego w 2023 roku

DOROŚLI MIESZKAŃCY

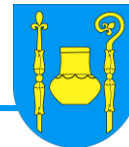

* Odsetek mieszkańców został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=101

UCZNIOWIE

* Odsetek uczniów został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=112

Część programowa

Część programowa Strategii składa się z następujących elementów: misji i wizji rozwiązywania problemów społecznych, celów strategicznych i operacyjnych, zaplanowanych do realizacji działań, zakładanych rezultatów Strategii, sposobów aktualizacji, monitorowania i ewaluacji, ram finansowych oraz przepisów dotyczących wdrażania. Punktem wyjściowym dla przedstawionych w tej części prognoz, jest diagnoza sytuacji społecznej, będąca skutecznym narzędziem oceny uwarunkowań strategicznych. Przeprowadzona analiza przyniosła informacje niezbędne do podjęcia decyzji planistycznych i sformułowania kierunków rozwiązywania problemów społecznych.

Rysunek 6. Elementy procesu planowania strategicznego

Źródło: opracowanie własne

Misja i wizja rozwiązywania problemów społecznych

Wizja Strategii służy do opisu obrazu Gminy w relatywnie odległej przyszłości. Przedstawia stan, który chcemy uzyskać w najbardziej korzystnych warunkach rozwoju. Wyznacza ona określony punkt orientacyjny. **Wizja** rozwiązywania problemów społecznych na terenie gminy Warlubie została opracowana w oparciu o analizę sytuacji społecznej oraz identyfikację obszarów problemowych w części diagnostycznej. Sformułowanie wizji pozwala na zdefiniowanie **misji**, czyli ogólnego celu, który pokazuje kierunek, w którym Gmina zmierza.

Zapewnienie odpowiednich warunków życiowych dla wszystkich mieszkańców oraz przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu przy jednoczesnym wzmacnianiu aktywności i potencjału lokalnej społeczności.

Gmina Warlubie dba o bezpieczeństwo swoich mieszkańców i zapewnia szeroki dostęp do oferowanych usług społecznych podnoszących jakość życia lokalnej społeczności, za pomocą sprawnie funkcjonującego systemu polityki społecznej.

Kierunki rozwiązywania problemów społecznych

W oparciu o wnioski wynikające z analizy danych dotyczących poszczególnych dziedzin sformułowano cele strategiczne, których realizacja da możliwość zredukowania niekorzystnych zjawisk społecznych. Dla każdego z celów strategicznych, wyznaczono cele operacyjne, przy których zaprezentowane zostały planowane zadania (kierunki działań). Przyczynią się one do realizacji celów strategicznych. Określone zostały także podmioty odpowiedzialne i współpracujące, wskaźniki realizacji zadań, zakładane rezultaty oraz źródła finansowania.

Obszar: wspieranie rodziny

- Wsparcie rodzin w prawidłowym wypełnianiu swoich funkcji oraz wzmacnianie systemu sprzyjającego rozwojowi dzieci i młodzieży.

Obszar: wspieranie osób starszych i z niepełnosprawnościami

- Rozwój zintegrowanego systemu wsparcia osób starszych i z niepełnosprawnościami z uwzględnieniem działań włączających do społeczności lokalnej.

Obszar: profilaktyka i rozwiązywanie problemów uzależnień

- Rozwój lokalnych zasobów w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień oraz systemu profilaktyki.

Obszar: przeciwdziałanie przemocy domowej

- Wzmacnianie działalności interwencyjnej i profilaktycznej w zakresie przeciwdziałania zjawisku przemocy domowej.

Obszar: wspieranie zatrudnienia oraz przeciwdziałanie ubóstwu i wykluczeniu społecznemu

- Aktywizacja zawodowa oraz zapobieganie wykluczeniu społecznemu mieszkańców Gminy.

Obszar: zdrowie psychiczne

- Rozwój gminnej infrastruktury pomocowej w zakresie wsparcia psychologicznego i psychiatrycznego mieszkańców oraz promocja zdrowia psychicznego.

CEL STRATEGICZNY NR 1

Wsparcie rodzin w prawidłowym wypełnianiu swoich funkcji oraz wzmacnianie systemu sprzyjającego rozwojowi dzieci i młodzieży.

Cel operacyjny 1: Prowadzenie działań mających na celu reintegrację rodzin dysfunkcyjnych, przy ich czynnym udziale w procesie pomocowym.

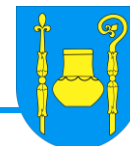
Działania przewidziane do realizacji	Rezultaty	Wskaźniki realizacji działań	Podmioty odpowiedzialne i współpracujące	Źródła finansowania
Zapewnienie rodzinom przeżywającym trudności opiekuńczo-wychowawcze pomocy asystenta rodziny.	Poprawa sytuacji rodzin mających trudności opiekuńczo-wychowawcze.	Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny.	GOPS	Budżet Gminy
Promowanie rodzin wspierających na terenie Gminy.	Wsparcie rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze dzięki pomocy rodziny wspierającej.	Liczba podjętych działań w kierunku utworzenia rodzin wspierających.	GOPS, UG, NGO, ŚŚ	Budżet Gminy
Inicjowanie prowadzenia usług społecznych w zakresie wsparcia rodzin (np. warsztaty rodzicielskie, wsparcie psychologiczne, terapia rodzinna).	Podniesienie kompetencji wychowawczych rodziców z terenu Gminy. Podniesienie jakości życia rodzin.	Liczba rodziców korzystających z usług społecznych. Liczba świadczonych form usług społecznych.	GOPS, NGO, ŚŚ	Budżet Gminy
Zabezpieczenie pobytu dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej.	Poprawa sytuacji dzieci znajdujących się w rodzinach zastępczych.	Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.	GOPS, PCPR	Budżet Gminy
Rozpowszechnianie informacji dla rodzin na temat możliwości skorzystania z poradnictwa rodzinnego, psychologicznego i prawnego oraz uzyskania pomocy w przypadku doświadczenia problemów.	Wzrost świadomości mieszkańców o możliwości uzyskania wsparcia na terenie Gminy.	Liczba rozpowszechnionych informacji.	GOPS, UG, NGO, placówki oświatowe	Budżet Gminy
Zapewnienie potrzeb bytowych rodzin poprzez udzielanie pomocy materialnej i niematerialnej.	Poprawa sytuacji rodzin mających trudności opiekuńczo-wychowawcze.	Liczba rodzin korzystających z pomocy materialnej i niematerialnej.	GOPS	Budżet Gminy

Organizowanie szkoleń/warsztatów rozwijających kompetencje zawodowe pracowników instytucji zajmujących się wspieraniem rodziny.	Podniesienie poziomu i jakości usług świadczonych w stosunku do rodzin.	Liczba zorganizowanych warsztatów/szkoleń.	GOPS, GKRPA, ZI, UG, ŚŚ, placówki oświatowe	Budżet Gminy
Utworzenie placówki zapewniającej opiekę nad dziećmi do lat 3.	Umożliwienie rodzicom podjęcia zatrudnienia oraz pomoc w realizacji codziennych spraw.	Liczba miejsc w placówce opieki nad dziećmi do lat 3.	UG, NGO, podmioty sektora prywatnego	Budżet Gminy Budżet Państwa

Cel operacyjny 2: Zapewnienie prawidłowego i wszechstronnego rozwoju dzieci i młodzieży oraz wyrównanie szans edukacyjno-rozwojowych.

Działania przewidziane do realizacji	Rezultaty	Wskaźniki realizacji działań	Podmioty odpowiedzialne i współpracujące	Źródła finansowania
Kontynuowanie działalności Świetlicy Środowiskowej.	Poprawa funkcjonowania społecznego dzieci i młodzieży, organizacja ich czasu wolnego. Zapewnienie alternatywnych form spędzania czasu wolnego.	Liczba dzieci uczęszczających na zajęcia w świetlicy środowiskowej	GOPS, UG, GKRPA, NGO, ŚŚ, placówki oświatowe	Budżet Gminy
Współpraca ze szkołami i przedszkolami w celu dostosowywania podejmowanych działań do problemów występujących wśród dzieci, młodzieży oraz ich rodzin.	Poprawa jakości i stopnia dostosowania usług skierowanych do dzieci i młodzieży.	Liczba szkół/przedszkoli, z którymi podjęto współpracę.	GOPS, UG, placówki oświatowe	Bez kosztów
Systematyczne doposażanie placówek oświatowych w profesjonalny sprzęt.	Podniesienie poziomu edukacji i jakości kształcenia w szkołach.	Liczba podjętych działań w celu doposażenia placówek oświatowych.	UG, placówki oświatowe	Budżet Gminy Budżet Państwa
Organizowanie, wspieranie i promocja imprez oraz wydarzeń adresowanych do rodzin z dziećmi.	Wzrost integracji rodzin z dziećmi.	Liczba zorganizowanych imprez. Szacunkowa liczba uczestników.	GOPS, UG, NGO, GBP, GOKSiT, ŚŚ, placówki oświatowe	Budżet Gminy

Rozwój infrastruktury sportowo-rekreacyjnej i kulturalnej na terenie Gminy.	Organizowanie czasu wolnego dzieciom i młodzieży oraz rozwijanie form spędzania czasu wolnego przez uczniów.	Liczba dostępnych obiektów sportowo-rekreacyjnych i kulturalnych.	GOPS, UG, NGO, GBP, GOKSiT, ŚŚ, placówki oświatowe	Budżet Gminy Budżet Państwa
Wspieranie prawidłowego rozwoju psychospołecznego dzieci i młodzieży.	Podnoszenie poziomu funkcjonowania psychospołecznego dzieci i młodzieży.	Liczba dzieci i młodzieży objętych wsparciem psychologicznym i socjalnym.	GOPS, ŚŚ, placówki oświatowe	Budżet Gminy
Zwiększenie oferty spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży z terenu Gminy.	Przeciwdziałanie podejmowaniu przez dzieci i młodzież zachowań ryzykownych.	Liczba miejsc spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży.	UG, GKRPA, NGO, GBP, GOKSiT, ŚŚ placówki oświatowe	Budżet Gminy

CEL STRATEGICZNY NR 2

Rozwój zintegrowanego systemu wsparcia osób starszych i z niepełnosprawnościami z uwzględnieniem działań włączających do społeczności lokalnej.

Cel operacyjny 1: Zapewnienie dostępu do świadczeń i usług społecznych dla seniorów i osób z niepełnosprawnościami oraz utrzymanie ich w miejscu zamieszkania.

Działania przewidziane do realizacji	Rezultaty	Wskaźniki realizacji działań	Podmioty odpowiedzialne i współpracujące	Źródła finansowania
Promowanie i organizowanie wolontariatu na rzecz seniorów i osób z niepełnosprawnością.	Udzielanie wsparcia, w tym wsparcia emocjonalnego oraz dążenie do przełamania barier społecznych.	Liczba wolontariuszy. Liczba osób objętych wolontariatem.	GOPS, NGO, GBP, GOKSiT, UG, KS, placówki oświatowe,	Budżet Gminy
Rozwój małej architektury gminnej, skierowanej w szczególności do osób o ograniczonej mobilności (m.in. zwiększenie liczby ławek w przestrzeni publicznej).	Zwiększenie komfortu osób o ograniczonej mobilności, w zakresie przemieszczania się po obszarze Gminy.	Liczba obiektów małej architektury gminnej dostosowanych do potrzeb osób o ograniczonej mobilności.	UG, NGO	Budżet Gminy Budżet Państwa PFRON Fundusze Europejskie
Inicjowanie działań służące dostosowywaniu infrastruktury gminnej (punktów handlowych, usługowych, kulturowych, sportowych itp.) do potrzeb osób o ograniczonej mobilności.	Zwiększenie możliwości przemieszczania się osób o ograniczonej mobilności, po obiektach infrastruktury gminnej.	Liczba obiektów infrastruktury gminnej dostosowanych do potrzeb osób o ograniczonej mobilności.	UG, NGO	Budżet Gminy Budżet Państwa PFRON Fundusze Europejskie

Wprowadzenie usług transportowych dla seniorów i osób z niepełnosprawnościami na terenie Gminy.	Zwiększenie komfortu seniorów i osób z niepełnosprawnościami, w zakresie przemieszczania się po obszarze Gminy.	Liczba osób korzystających z usług transportowych. Liczba pojazdów przystosowanych do realizacji usług transportowych.	GOPS, UG, NGO	Budżet Gminy Budżet Państwa PFRON
Współpraca z sektorem pozarządowym w obszarze wsparcia seniorów i osób z niepełnosprawnością oraz wspieranie ich działalności.	Intensyfikacja działań mających na celu współpracę z sektorem pozarządowym.	Liczba działań podjętych we współpracy z organizacjami pozarządowymi.	GOPS, NGO, UG, KS	Budżet Gminy
Inicjowanie i wdrażanie programów osłonowych na rzecz seniorów i osób z niepełnosprawnościami.	Zwiększenie aktywności i integracji społecznej seniorów oraz osób z niepełnosprawnością.	Liczba osób objętych programami.	UG, GOPS, NGO	Budżet Gminy PFRON Budżet Państwa Fundusz Solidarnościowy
Zapewnienie specjalistycznego wsparcia osobom z niepełnosprawnościami poprzez zainicjowanie utworzenia funkcji asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej.	Wsparcie samodzielnego funkcjonowania osób z niepełnosprawnościami oraz zapewnienie im specjalistycznej opieki.	Liczba asystentów osobistych osoby niepełnosprawnej. Liczba osób objętych wsparciem asystentów.	GOPS, UG, NGO	Budżet Gminy Fundusz Solidarnościowy Budżet Państwa
Podniesienie jakości i dostępności usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych.	Poprawa jakości usług opiekuńczych i stopnia ich powszechności.	Liczba osób objętych usługami opiekuńczymi. Liczba zrealizowanych godzin usług opiekuńczych.	UG, GOPS, NGO	Budżet Gminy Budżet Państwa PFRON
Udzielanie pomocy materialnej osobom z niepełnosprawnością i osobom starszym.	Poprawa warunków bytowych osób z niepełnosprawnością i osób starszych.	Liczba osób objętych pomocą materialną.	GOPS	Budżet Gminy Budżet Państwa
Zapewnienie miejsc w Domach Pomocy Społecznej.	Poprawa warunków bytowych osób wymagających całodobowej opieki.	Liczba mieszkańców przebywających w Domach Pomocy Społecznej.	GOPS	Budżet Gminy

Cel operacyjny 2: Optymalny dostęp do oferty aktywizującej seniorów i osoby z niepełnosprawnościami oraz rozwój działań na rzecz partycypacji społecznej tych grup.

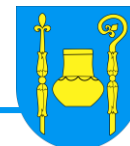
Działania przewidziane do realizacji	Rezultaty	Wskaźniki realizacji działań	Podmioty odpowiedzialne i współpracujące	Źródła finansowania
Organizacja zajęć promujących zdrowy i aktywny tryb życia, mających na celu integrację społeczną, a także rozwijanie kompetencji i umiejętności seniorów oraz osób z niepełnosprawnościami.	Poprawa dostępności do zajęć sportowo-rekreacyjnych i kulturalnych dla seniorów oraz osób z niepełnosprawnością. Wzrost ich aktywności społecznej.	Liczba seniorów oraz osób z niepełnosprawnościami uczestniczących w zajęciach.	GOPS, UG, NGO, GBP, GOKSiT, KS	Budżet Gminy Fundusze Europejskie
Promowanie pozytywnego wizerunku seniora i osoby z niepełnosprawnością w społeczności lokalnej.	Zmiana postaw i zachowań środowiska lokalnego wobec seniorów oraz osób z niepełnosprawnością.	Liczba podjętych działań promujących.	GOPS, UG, NGO, KS, placówki oświatowe	Budżet Gminy
Kontynuowanie działalności Klubów Seniora na terenie Gminy.	Organizacja czasu wolnego osób starszych oraz ich integracja społeczna.	Liczba uczestników Klubów Seniora.	UG, GOPS	Budżet Gminy Budżet Państwa
Kontynuowanie działalności animatora osób starszych.	Organizacja czasu wolnego osób starszych oraz ich integracja społeczna.	Liczba zatrudnionych animatorów osób starszych w Gminie.	UG, GOPS	Budżet Gminy
Informowanie i kierowanie osób z niepełnosprawnościami do terapii na warsztaty terapii zajęciowej w porozumieniu z sąsiednimi gminami.	Aktywizacja i integracja osób z niepełnosprawnością, poprzez udział w zajęciach organizowanych przez Warsztat Terapii Zajęciowej.	Liczba uczestników Warsztatu Terapii Zajęciowej.	UG, WTZ, GOPS, NGO	Budżet Gminy PFRON Budżet Państwa

CEL STRATEGICZNY NR 3

Rozwój lokalnych zasobów w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień oraz systemu profilaktyki.
Cel operacyjny 1: Ograniczanie skali problemu uzależnień na terenie Gminy oraz eliminowanie jego negatywnych skutków społecznych.

Działania przewidziane do realizacji	Rezultaty	Wskaźniki realizacji działań	Podmioty odpowiedzialne i współpracujące	Źródła finansowania
Udzielanie pomocy materialnej i niematerialnej rodzinom z problemem uzależnienia.	Poprawa warunków bytowych rodzin z problemem uzależnienia.	Liczba rodzin, którym udzielona została pomoc materialna i niematerialna.	GOPS	Budżet Gminy
Kontynuowanie działalności samopomocowej grupy AA „Barka” w Bąkowie.	Zapewnienie wsparcia emocjonalnego oraz psychicznego osobom z problemem uzależnień.	Liczba osób uczestniczących w spotkaniach grupy AA.	NGO, UG, GKRPA	Budżet Gminy
Motywowanie osób uzależnionych i współuzależnionych do podjęcia terapii w placówkach leczenia odwykowego typu stacjonarnego i ambulatoryjnego.	Wzrost liczby osób podejmujących terapię w placówkach leczenia odwykowego.	Liczba osób, wobec których podjęte zostały rozmowy motywujące.	GKRPA, GOPS	Środki pochodzące z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych
Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osób uzależnionych od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu; kierowanie wniosków do biegłych celem wydania opinii w przedmiocie uzależnienia oraz kierowanie wniosków do sądu.	Zwiększenie liczby osób kończących leczenie odwykowe.	Liczba wniosków skierowanych do sądu. Liczba wydanych opinii.	GKRPA	Środki pochodzące z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych
Kontynuowanie działalności Punktów Informacyjno-Konsultacyjnych na terenie Gminy.	Zapewnienie dostępności do wsparcia dla osób uzależnionych oraz ich rodzin.	Liczba pracowników PIK. Liczba osób objętych wsparciem PIK.	GKRPA	Środki pochodzące z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych

Cel operacyjny nr 2 – Wzrost efektywności i ilości prowadzonych działań w zakresie profilaktyki uzależnień oraz promocja zdrowego stylu życia.

Działania przewidziane do realizacji	Rezultaty	Wskaźniki realizacji działań	Podmioty odpowiedzialne i współpracujące	Źródła finansowania
Realizacja programów profilaktycznych w szkołach, rekomendowanych przez KCPU, ORE oraz IPiN związanych z tematyką uzależnień.	Podniesienie poziomu wiedzy dzieci i młodzieży w zakresie problemu uzależnień. Rozwój psychospołeczny uczniów.	Liczba uczestników rekomendowanych programów profilaktyki. Liczba przeprowadzonych programów.	GKRPA, GOPS, placówki oświatowe	Środki pochodzące z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych
Realizacja w szkołach warsztatów i innych form edukacyjnych, uwzględniających zagadnienia dotyczące uzależnień oraz pozalekcyjnych zajęć z elementami profilaktyki.	Podniesienie poziomu wiedzy dzieci i młodzieży w zakresie problemu uzależnień. Rozwój psychospołeczny uczniów.	Liczba uczestników warsztatów i innych form edukacyjnych.	GOPS, GKRPA, placówki oświatowe	Środki pochodzące z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych
Realizacja szkoleń dla właścicieli i sprzedawców w punktach sprzedaży napojów alkoholowych dotyczących konsekwencji prawnych, moralnych i społecznych wynikających z nieodpowiedzialnej sprzedaży alkoholu.	Spadek dostępności alkoholu dla dzieci i młodzieży. Podwyższenie wieku inicjacji alkoholowej wśród dzieci i młodzieży.	Liczba właścicieli punktów sprzedaży napojów alkoholowych oraz sprzedawców objętych szkoleniami.	GKRPA, GOPS	Środki pochodzące z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych
Organizowanie wycieczek z programem profilaktycznym dla dzieci z rodzin dotkniętych problemami uzależnień.	Ograniczenie zachowań ryzykownych wśród dzieci i młodzieży.	Liczba dzieci biorących udział w wycieczkach z programem profilaktycznym.	GKRPA, UG, GOPS	Budżet Gminy Środki pochodzące z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych
Realizowanie działań profilaktycznych wśród mieszkańców mających na celu uświadomienie konsekwencji spożywania alkoholu, w tym prowadzenia pojazdów pod wpływem alkoholu oraz spożywania alkoholu w trakcie ciąży.	Ograniczanie negatywnych skutków spożywania alkoholu.	Liczba zorganizowanych działań profilaktycznych. Liczba uczestników.	GOPS, GKRPA, UG	Środki pochodzące z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych

<p>Udział w ogólnopolskich oraz lokalnych kampaniach i akcjach informacyjno-edukacyjnych, skierowanych do różnych grup odbiorców służących profilaktyce rozwiązywania problemów uzależnień.</p>	<p>Zmiana postaw mieszkańców względem używania substancji psychoaktywnych.</p>	<p>Liczba zrealizowanych ogólnopolskich i lokalnych kampanii informacyjno-edukacyjnych.</p>	<p>GKRPA, GOPS, KP, UG, NGO, ŚŚ, GOKSiT, GBP, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia</p>	<p>Budżet Gminy Środki pochodzące z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych</p>
<p>Organizowanie szkoleń dla członków GKRPA i innych grup zawodowych (m.in. pedagogów, nauczycieli, wychowawców, pracowników socjalnych, policjantów) z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.</p>	<p>Wzrost wiedzy specjalistów z zakresu profilaktyki uzależnień, zwiększenie skuteczności działań profilaktycznych.</p>	<p>Liczba uczestników zorganizowanych szkoleń z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.</p>	<p>GKRPA, GOPS, KP, placówki oświatowe</p>	<p>Środki pochodzące z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych</p>
<p>Organizowanie imprez, festynów, konkursów, wydarzeń propagujących zdrowy styl życia przy współpracy instytucjonalnej.</p>	<p>Wzrost świadomości mieszkańców w zakresie wartości zdrowotnych oraz korzyści zdrowego stylu życia.</p>	<p>Liczba zorganizowanych imprez, festynów, konkursów, wydarzeń propagujących zdrowy styl życia. Liczba uczestników.</p>	<p>GKRPA, GOPS, UG, KP, NGO, GBP, GOKSiT, ŚŚ, placówki oświatowe</p>	<p>Budżet Gminy Środki pochodzące z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych</p>
<p>Wzmocnienie działań funkcjonariuszy Policji w zakresie ograniczania dystrybucji substancji psychoaktywnych na terenie Gminy.</p>	<p>Spadek dostępności do nielegalnych substancji psychoaktywnych na terenie Gminy.</p>	<p>Liczba działań podjętych przez funkcjonariuszy Policji.</p>	<p>UG, KP</p>	<p>Budżet Gminy</p>
<p>Kreowanie polityki antyalkoholowej w Gminie, np. poprzez ograniczenia nocnej sprzedaży alkoholu, zmniejszenie liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych.</p>	<p>Ograniczenie fizycznej dostępności alkoholu.</p>	<p>Liczba punktów sprzedaży alkoholi.</p>	<p>UG, GKRPA</p>	<p>Budżet Gminy</p>

CEL STRATEGICZNY NR 4

Wzmacnianie działalności interwencyjnej i profilaktycznej w zakresie przeciwdziałania zjawisku przemocy domowej.

Cel operacyjny 1: Zapewnienie pomocy rodzinom, w których występuje problem przemocy domowej.

Działania przewidziane do realizacji	Rezultaty	Wskaźniki realizacji działań	Podmioty odpowiedzialne i współpracujące	Źródła finansowania
Udzielanie pomocy rodzinom doznającym przemocy w ramach procedury „Niebieskie Karty”.	Spadek liczby rodzin, w których występuje przemoc.	Liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”. Liczba wszczętych procedur. Liczba zakończonych procedur.	GOPS, GKRPA, KP, ZI, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia	Budżet Gminy
Udostępnianie informacji z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej na stronach internetowych oraz kolportaż materiałów informacyjnych dotyczących form specjalistycznej pomocy.	Zwiększenie dostępu do informacji na temat pomocy z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.	Liczba podjętych działań informacyjnych.	GOPS, UG, GKRPA, ZI, placówki ochrony zdrowia	Budżet Gminy
Organizowanie szkoleń dla pracowników instytucjonalnych w zakresie aktualnych przepisów prawa regulujących problematykę przemocy domowej oraz procedury „Niebieskie Karty”.	Poszerzenie i utrwalenie wiedzy pracowników instytucji pomocowych z zakresu realizacji procedury „Niebieskie Karty”.	Liczba uczestników szkoleń.	GOPS, GKRPA, ZI, KP, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia	Budżet Gminy
Udzielanie poradnictwa osobom i rodzinom doznającym problemu przemocy domowej.	Objęcie osób i rodzin profesjonalnym wsparciem w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.	Liczba udzielonych porad. Liczba osób, korzystających z poradnictwa.	GOPS, GKRPA, ZI, PIK	Budżet Gminy
Monitorowanie i diagnozowanie zjawiska przemocy domowej, np. poprzez prowadzenie statystyk oraz realizację badań społecznych.	Dostosowanie oferty pomocowej do potrzeb mieszkańców i skali problemu.	Liczba działań podjętych w celu diagnozy zjawiska przemocy domowej.	UG, GOPS, GKRPA, ZI, KP, placówki ochrony zdrowia, placówki oświatowe	Budżet Gminy
Kierowanie osób stosujących przemoc domową do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych.	Ograniczanie zjawiska przemocy domowej, poprzez resocjalizację osób stosujących przemoc domową.	Liczba osób uczestniczących w programach korekcyjno-edukacyjnych.	GOPS, GKRPA, ZI	Budżet Gminy

Zapewnienie schronienia osobom doświadczającym przemocy domowej.	Zapewnienie bezpieczeństwa osobom doświadczającym przemocy domowej.	Liczba osób korzystających ze schronienia z powodu doświadczania przemocy domowej.	GOPS, ZI, UG, PCPR	Budżet Gminy
--	---	--	--------------------	--------------

Cel operacyjny 2: Rozwój lokalnego systemu profilaktyki w zakresie przemocy domowej w celu podniesienia świadomości społecznej w zakresie zjawiska przemocy domowej i jej następstw.

Działania przewidziane do realizacji	Rezultaty	Wskaźniki realizacji działań	Podmioty odpowiedzialne i współpracujące	Źródła finansowania
Udział w ogólnopolskich oraz lokalnych kampaniach społecznych przeciw przemocy domowej.	Wzrost poziomu wiedzy mieszkańców na temat przemocy domowej, a także wzrost wrażliwości społeczności na jej przejawy.	Liczba działań podjętych w ramach kampanii. Liczba osób uczestniczących w kampanii.	GOPS, GKRPA, ZI, KP, UG, placówki oświatowe	Budżet Gminy
Realizacja warsztatów dla uczniów dotyczących, przemocy domowej, komunikacji interpersonalnej i umiejętności rozwiązywania konfliktów bez użycia przemocy.	Podniesienie umiejętności psychospołecznych uczniów, wzrost wiedzy dzieci i młodzieży w zakresie przemocy.	Liczba uczniów biorących udział w warsztatach. Liczba zorganizowanych warsztatów.	UG, GKRPA, KP, GOPS, placówki oświatowe	Budżet Gminy
Prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych dla rodziców w celu podnoszenia ich kompetencji wychowawczych oraz promowania metod wychowawczych bez użycia przemocy.	Poszerzenie kompetencji wychowawczych, wzrost wiedzy rodziców na temat wychowania bez przemocy.	Liczba rodziców uczestniczących w działaniach informacyjno-edukacyjnych. Liczba zorganizowanych działań.	GOPS, UG, KP, GKRPA, ŚŚ, placówki oświatowe	Budżet Gminy
Przeprowadzanie akcji informacyjnych wśród mieszkańców w zakresie cyberprzemocy.	Ograniczenie zjawiska cyberprzemocy oraz poszerzenie wiedzy lokalnej społeczności na temat przemocy w Internecie.	Liczba zorganizowanych akcji informacyjno-profilaktycznych z zakresu cyberzagrożeń.	UG, GOPS, KP, placówki oświatowe	Budżet Gminy

CEL STRATEGICZNY NR 5

**Aktywizacja zawodowa oraz zapobieganie wykluczeniu społecznemu
mieszkańców Gminy.**
Cel operacyjny 1: Skuteczne wspieranie osób pozostających bez zatrudnienia w zwiększeniu swoich szans na rynku pracy.

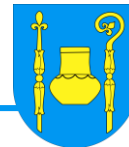
Działania przewidziane do realizacji	Rezultaty	Wskaźniki realizacji działań	Podmioty odpowiedzialne i współpracujące	Źródła finansowania
Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie: poradnictwa zawodowego, organizacji szkoleń podnoszących kwalifikacje zawodowe osób bezrobotnych oraz zwiększających szanse na podjęcie zatrudnienia.	Zmniejszenie liczby osób bezrobotnych w Gminie.	Liczba zorganizowanych szkoleń. Liczba osób biorących w nich udział.	GOPS, PUP	Budżet Gminy Budżet Państwa Fundusze Europejskie
Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie: organizowania prac interwencyjnych, robót publicznych oraz prac społecznie użytecznych dla osób bezrobotnych.	Wzrost liczby bezrobotnych mieszkańców Gminy biorących udział w pracach interwencyjnych, robotach publicznych i pracach społecznie użytecznych.	Liczba osób biorących udział w pracach interwencyjnych, robotach publicznych oraz pracach społecznie użytecznych.	GOPS, PUP	Budżet Gminy Budżet Państwa
Realizowanie działań informacyjnych w zakresie dostępnych form wsparcia i aktywizacji osób bezrobotnych.	Wzrost wiedzy wśród osób bezrobotnych na temat dostępnych form wsparcia.	Liczba podjętych działań informacyjnych.	GOPS, PUP, UG	Budżet Gminy
Korzystanie w pracy socjalnej z kontraktów socjalnych w celu aktywizacji zawodowej i zwiększeniu szans na podjęcie zatrudnienia, szczególnie osób długotrwale bezrobotnych.	Zwiększenie liczby kontraktów socjalnych w aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych.	Liczba beneficjentów pomocy społecznej, z którymi zostały zawarte kontrakty socjalne.	GOPS	Budżet Gminy
Prowadzenie doradztwa zawodowego dla dzieci i młodzieży.	Odpowiedni wybór ścieżki kształcenia i kariery przez dzieci i młodzież.	Liczba osób korzystających z doradztwa zawodowego.	GOPS, placówki oświatowe, NGO	Budżet Gminy Budżet Państwa Fundusze Europejskie

Prowadzenie działań motywujących lokalnych przedsiębiorców do zatrudniania osób z niepełnosprawnością oraz dostosowywania warunków zatrudnienia do potrzeb tej grupy.	Zwiększenie możliwości zatrudnienia osób z niepełnosprawnością z terenu Gminy.	Liczba podjętych działań motywujących.	GOPS, UG, NGO	Budżet Gminy
---	--	--	---------------	--------------

Cel operacyjny 2: Eliminowanie problemu ubóstwa oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu wśród mieszkańców Gminy.

Działania przewidziane do realizacji	Rezultaty	Wskaźniki realizacji działań	Podmioty odpowiedzialne i współpracujące	Źródła finansowania
Zapewnienie dostępu do świadczeń pomocy społecznej w celu zaspokojenia podstawowych potrzeb bytowych i rozwiązywania trudnej sytuacji życiowej.	Zaspokojenie potrzeb bytowych mieszkańców Gminy.	Liczba osób/rodzin objętych pomocą materialną.	GOPS	Budżet Gminy Budżet Państwa
Udzielanie pomocy w zakresie dożywiania w formie zasiłków na zakup żywności oraz w formie pomocy niepieniężnej – posiłku, w tym kontynuowanie współpracy z GBŻ.	Zwiększenie dostępności do pomocy w zakresie dożywiania.	Liczba osób, którym udzielono pomocy w formie zasiłku. Liczba osób, którym udzielono pomocy w formie posiłku.	GOPS, NGO, GBŻ, placówki oświatowe	Budżet Gminy Budżet Państwa
Udzielanie uczniom pomocy w formie stypendiów i zasiłków szkolnych.	Poprawa funkcjonowania dzieci z rodzin o ograniczonych środkach materialnych.	Liczba uczniów, którym została udzielona pomoc w formie stypendiów i zasiłków szkolnych.	GOPS, UG, placówki oświatowe	Budżet Gminy Budżet Państwa
Realizacja działań mających na celu wyrównywanie szans edukacyjnych dla dzieci i młodzieży z rodzin dotkniętych lub zagrożonych problemem ubóstwa.	Zniwelowanie nierówności edukacyjnych dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych ubóstwem.	Liczba dzieci i młodzieży objętych działaniami mającymi na celu wyrównywanie szans edukacyjnych.	GOPS, UG, NGO, placówki oświatowe	Budżet Gminy Budżet Państwa
Realizacja zadania własnego Gminy w zakresie udzielania schronienia osobom bezdomnym poprzez współpracę z sąsiednimi gminami.	Zabezpieczenie podstawowych potrzeb socjalnych osobom z problemem bezdomności.	Liczba osób bezdomnych korzystających ze wsparcia schronisk.	UG, GOPS, NGO	Budżet Gminy Budżet Państwa

CEL STRATEGICZNY NR 6

Rozwój gminnej infrastruktury pomocowej w zakresie wsparcia psychologicznego i psychiatrycznego mieszkańców oraz promocja zdrowia psychicznego.

Cel operacyjny nr 1 – Zapewnienie dostępu do pomocy oraz budowa świadomości lokalnej społeczności w zakresie zdrowia psychicznego.

Działania przewidziane do realizacji	Rezultaty	Wskaźniki realizacji działań	Podmioty odpowiedzialne i współpracujące	Źródła finansowania
Realizacja działań informacyjno-edukacyjnych o dostępnych formach pomocy dla osób mających problemy w zakresie zdrowia psychicznego.	Zwiększenie liczby mieszkańców zgłaszających się po pomoc w przypadku problemów natury psychicznej.	Liczba przeprowadzonych działań. Liczba osób korzystających ze wsparcia.	GOPS, UG, NGO, placówki oświatowe	Budżet Gminy
Wczesna profilaktyka szkolna dotycząca kwestii zdrowia psychicznego – prowadzenie programów profilaktycznych dotyczących zdrowia psychicznego.	Zmniejszenie liczby dzieci i młodzieży mających problemy w zakresie zdrowia psychicznego.	Liczba przeprowadzonych programów/ warsztatów. Liczba uczestników.	GOPS, UG, placówki oświatowe	Budżet Gminy
Udzielanie pomocy psychologicznej i psychiatrycznej dzieciom i młodzieży oraz osobom dorosłym.	Poprawa dobrostanu psychicznego mieszkańców Gminy.	Liczba osób, którym udzielono pomocy psychologicznej i psychiatrycznej.	GOPS, ŚŚ, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia	Budżet Gminy

Ramy finansowe Strategii

Potrzeba określenia ram finansowych Strategii rozwiązywania problemów społecznych wynika z treści art. 16b. ust 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej. Jednym z warunków realizacji wskazanych celów w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych jest jej finansowanie.

Podstawowym źródłem finansowania powyższej Strategii będą środki pochodzące z budżetu gminy Warlubie. Zaplanowane zadania w niniejszej Strategii będą finansowane także przez:

- budżet Wojewody,
- budżet Samorządu Województwa,
- Fundusz Pracy,

- Fundusz Solidarnościowy,
- środki z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- środki Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego,
- środki finansowe pozyskiwane przez organizacje pozarządowe,
- środki własne podmiotów uczestniczących w realizacji Strategii.

Ramy finansowe Strategii uzależnione są od możliwości finansowych gminy Warlubie. Realizacja poszczególnych celów i zadań wymienionych w Strategii uzależniona będzie od środków posiadanych przez Gminę oraz pozyskanych ze źródeł zewnętrznych. Prognozy wykorzystane do sporządzenia ram finansowych Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Warlubie przyjęto w oparciu o procentową strukturę wydatków socjalnych w latach 2020-2022, która została opracowana na podstawie oceny zasobów pomocy społecznej. W prognozie na lata 2024-2028 zastosowano średnią wzrostu 2,5% w skali roku wydatków na pomoc społeczną przewidywanego na podstawie danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Warlubiu. Dział 855 został pomniejszony o wartość świadczenia wychowawczego, w związku ze stopniowym przekazywaniem realizacji zadania do ZUS.

Tabela 35. Ramy finansowe Strategii

rok	ochrona zdrowia (dział 851)	pomoc społeczna (dział 852)	pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej (dział 853)	edukacyjna opieka wychowawcza (dział 854)	rodzina (dział 855)	ogółem
2021	92 478	1 791 382	123 304	36 056	10 567 693	12 610 913
2022	70 351	2 596 345	4 807 130	28 209	6 805 411	14 307 446
2023¹⁴	122 000	2 698 100	4 800 000	28 000	6 949 000	14 597 100
PROGNOZA						
2024	125 050	2 765 553	4 920 000	28 700	4 150 225	11 989 528
2025	128 176	2 834 691	5 043 000	29 418	4 253 981	12 289 266
2026	131 381	2 905 559	5 169 075	30 153	4 360 330	12 596 498
2027	134 665	2 978 198	5 298 302	30 907	4 469 338	12 911 410
2028	138 032	3 052 652	5 430 759	31 679	4 581 072	13 234 194

Źródło: opracowanie własne na podstawie Oceny Zasobów Pomocy Społecznej za 2022 rok

¹⁴ Wartość za rok 2023 pochodzi z prognozy zamieszczonej w Ocenie Zasobów Pomocy Społecznej za 2022 rok dla Gminy Warlubie.

System wdrażania Strategii

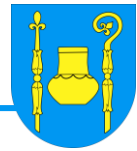
Realizacja Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Warlubie to wprowadzenie w życie zintegrowanego modelu polityki społecznej. Z uwagi na fakt, że opracowana Strategia jest dokumentem długookresowym i zawiera podstawowe cele perspektywiczne, musi być poddana okresowej weryfikacji, a także niezbędnym zmianom.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Warlubie zawiera zadania, które stanowią wyzwania dla całej społeczności lokalnej i wszystkich instytucji publicznych oraz niepublicznych, które działają na polu polityki społecznej w Gminie. Taka zasada partnerstwa i współpracy jest jednym z fundamentalnych elementów polityki strukturalnej Unii Europejskiej. Jednak wdrażanie Strategii, zawierającej zadania będące w kompetencjach wielu lokalnych i ponadlokalnych instytucji, organizacji i środowisk, wymaga ścisłej koordynacji, a także współpracy pomiędzy zainteresowanymi stronami. Stąd też efektywność realizacji zadań wyodrębnionych w Strategii, w dużej mierze zależała będzie od instytucji zarządzającej jej wdrażaniem – Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Warlubie. Realizacja Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Warlubie na lata 2024-2028 obejmować będzie cztery etapy, przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 36. Harmonogram wdrażania Strategii

Etap	Wyszczególnienie	Termin realizacji
Etap I	Podjęcie uchwały przez Radę Gminy w Warlubiu o przyjęciu do realizacji „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Warlubie na lata 2024-2028”.	IV kwartał 2023 r.
Etap II	Koordynacja realizacji działań objętych Strategią.	I kwartał 2024 r. – IV kwartał 2028 r.
Etap III	Monitoring.	Na koniec każdego roku w okresie od 2024 r. do 2028 r.
Etap IV	Ewaluacja Strategii.	I kwartał 2029 r.

Źródło: opracowanie własne

System aktualizacji Strategii

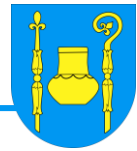
Strategia jest dokumentem „żywym” i wprowadzanie zmian w jej zapisach jest nie tylko możliwe, ale w niektórych sytuacjach wręcz konieczne. Jednak należy pamiętać, że zmiany te nie powinny dotyczyć zasadniczych kierunków Strategii. Przeglądy strategiczne powinny być realizowane cyklicznie. Najlepszą metodą na wprowadzenie zmian w dokumencie Strategii jest jej weryfikacja w społecznym procesie zbliżonym do tego, który towarzyszył tworzeniu Strategii. Kierownik GOPS przy wyborze zadań do realizacji będzie brał pod uwagę zarówno nowe oczekiwania społeczności lokalnej i określonych grup społecznych, jak również zmieniające się czynniki środowiska zewnętrznego oraz możliwości pozyskiwania środków zewnętrznych. Dlatego podczas aktualizacji dokumentu Strategii Kierownik GOPS powinien uwzględniać nie tylko istniejące zapisy Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Warlubie, ale również nowe, nieujęte w niej zadania, których w obecnym czasie uczestnicy nie byli w stanie przewidzieć. Bezpośrednim koordynatorem jest Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Warlubiu. Zadaniem koordynatora jest ciągły nadzór nad pracami GOPS w zakresie wdrażania i aktualizacji Strategii.

Komunikacja społeczna i promocja Strategii

W celu sprawnego funkcjonowania Strategii należy umożliwić społeczności lokalnej udział w procesie jej tworzenia i realizacji. Partnerzy mają możliwość zgłoszenia zmian w treści Strategii w zakresie wymagającym ich współpracy. Władze samorządowe w trakcie wdrażania Strategii muszą znaleźć skuteczną metodę przekazywania informacji do otoczenia. Powinny także zwrócić uwagę na sprawny system przyjmowania informacji z otoczenia, od partnerów społecznych.

Władze samorządowe muszą współpracować i być w stałym kontakcie z jednej strony z podmiotami wewnętrznymi, obejmującymi pracowników uczestniczących bezpośrednio w administrowaniu Gminą, czerpiąc przy tym z ich wiedzy, motywacji, umiejętności praktycznych czy kompetencji interpersonalnych, ale też korzystać z technologii i zasobów organizacji.

Z drugiej strony muszą również komunikować się z otoczeniem zewnętrznym obejmującym: ogół mieszkańców Gminy, grupy, organizacje, stowarzyszenia, instytucje czy przedsiębiorstwa.

Otoczenie zewnętrzne dalsze to natomiast otoczenie Gminy jako wspólnoty terytorialnej: sąsiednie gminy, struktury powiatowe, wojewódzkie i ogólnopństwowe.

Obszarami działań w zakresie komunikacji społecznej są:

- możliwość wnioskowania zmian zapisów Strategii przed jej uchwaleniem;
- informacja o postępach wdrażania Strategii;
- współpraca z mediami – podawanie informacji o wdrażanych projektach w mediach;
- informacje zamieszczane na stronach internetowych.

Promocja Strategii ma na celu stanowienie i utrzymywanie współpracy między samorządem a społeczeństwem. Informowanie oraz promocja odbywać się będzie poprzez podawanie w prasie lokalnej oraz w Internecie danych na temat zaangażowania finansowego Unii Europejskiej w realizację projektów oraz stanie zaawansowania realizacji zadań i ich efektów w ramach Strategii.

Monitoring i ewaluacja

Proces monitoringu Strategii będzie służył identyfikacji osiągniętych rezultatów oraz porównaniu ich zgodności z założeniami. Będzie on polegał na gromadzeniu i opracowywaniu informacji i danych zebranych od wszystkich podmiotów zaangażowanych w realizację działań strategicznych. Punktem odniesienia będą między innymi przedstawione poniżej wskaźniki monitoringowe. Dla oceny zmian zachodzących w wybranych, niemożliwych do opisu za pomocą wskaźników obszarach, służyć będą wskaźniki kontekstowe (pokazujące dane zjawisko w szerszym kontekście, zwykle w odniesieniu do dłuższych okresów). Dane do monitoringu pozyskiwane będą z: danych statystycznych GUS, jednostek organizacyjnych UG, Policji, PUP, ze sprawozdań GOPS, GKRPA, sprawozdań z realizacji gminnych programów i projektów oraz od organizacji pozarządowych. Monitorowanie umożliwi bieżącą ocenę realizacji zaplanowanych kierunków działań lub też pozwoli na modyfikację i dokonywanie korekt w przypadku istotnych zmian społecznych, które mogą zaistnieć w wyniku, np. zmiany regulacji prawnych lub nasilenia niektórych problemów społecznych. Informacja nt. realizacji Strategii przygotowywana będzie przez GOPS i zawarta w corocznie składanych sprawozdaniach z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Warlubiu.

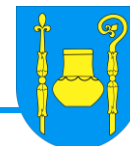

Końcowa ewaluacja (ex-post) posłuży samorządowi Gminy Warlubie do oceny realnej sytuacji i stanu rozwiązywania problemów społecznych w Gminie, a także będzie pomocnym narzędziem pomagającym w podejmowaniu właściwych decyzji dotyczących kształtu polityki i pomocy społecznej Gminy w kolejnych latach. W ramach końcowej ewaluacji Strategii zostanie przygotowany raport ukazujący kumulatywne osiągnięcie założonych celów strategicznych. Końcowa ewaluacja Strategii pozwoli ocenić w jakim stopniu założone wartości w zestawieniu kumulatywnym, kilkuletnim zostały zrealizowane oraz ukaże realne nakłady finansowe, a w efekcie końcowym pozwoli odpowiedzieć na pytanie, czy założone kierunki działań były odpowiednio zaplanowane.

Wskaźniki monitoringowe, czyli policzalne zmienne podlegające obserwacji i ocenie, określone zostały w oparciu o przewidywane rezultaty zadań, a także przewidywane dane, zaplanowane do osiągnięcia w całym okresie realizacji działań. Zostały one szczegółowo przedstawione w oparciu o aktualny stan faktyczny. Zarówno monitoring jak i ewaluacja prowadzone będą między innymi w oparciu o niżej przedstawione wskaźniki monitoringowe. Katalog wskaźników może być uzupełniany bądź modyfikowany w zależności od dostępnych źródeł informacji i zasobów. Wartości bazowe oznaczają dane dla roku poprzedzającego wdrożenie Strategii, natomiast wartości docelowe wskazują pożądaną wartość, oznaczającą osiągnięcie poszczególnych celów.

Tabela 37. Wskaźniki monitoringowe służące do oceny stopnia realizacji celów strategicznych

Lp.	Cel strategiczny	Wskaźnik	Wartość bazowa (w 2022 roku)	Wartość docelowa (w 2028 roku)
1.	Wsparcie rodzin w prawidłowym wypełnianiu swoich funkcji oraz wzmacnianie systemu sprzyjającego rozwojowi dzieci i młodzieży.	Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny.	13	do 30
		Liczba asystentów rodziny.	2	min. 2
		Liczba rodzin wspierających.	0	do 2
		Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.	34	poniżej 30

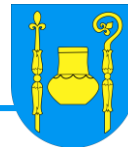
		Liczba Świetlic Środowiskowych.	1	min. 1
		Liczba warsztatów/zajęć dla rodziców, wzmacniających kompetencje wychowawcze.	0	min. 5 (raz do roku)
		Wskaźnik deprivacji lokalnej (%).	4,21	poniżej 4,0
		Liczba żłobków/klubów dziecięcych na terenie Gminy.	0	1
		Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej.	17	poniżej 15
2.	Rozwój zintegrowanego systemu wsparcia osób starszych i z niepełnosprawnościami z uwzględnieniem działań włączających do społeczności lokalnej.	Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych.	24	powyżej 25
		Udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności (%).	20,4	do 22,0
		Liczba osób w DPS, za których Gmina ponosi odpłatność.	14	do 20
		Liczba działających Klubów Seniora.	3	min. 3
		Liczba zatrudnionych animatorów osób starszych.	1	min. 1
		Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności.	62	poniżej 60
		Liczba podmiotów ekonomii społecznej na terenie Gminy.	0	1
3.	Rozwój lokalnych zasobów w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień oraz systemu profilaktyki.	Liczba PIK dla osób uzależnionych i ich rodzin.	2	min. 2
		Liczba uczniów objętych rekomendowanymi programami profilaktycznymi.	0	min. 200
		Liczba mieszkańców przypadających na jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych w Gminie.	230	min. 250

		Liczba grup samopomocowych dla osób uzależnionych (AA).	1	min. 1
		Liczba dzieci biorących udział w wypoczynku z programem profilaktycznym.	0	min. 10
		Liczba rodziców uczestniczących w szkoleniach i warsztatach z zakresu profilaktyki zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży.	100	min. 100
		Liczba nauczycieli/ wychowawców uczestniczących w szkoleniach i warsztatach z zakresu profilaktyki zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży.	53	min. 50
		Liczba uczestników działań nie będących ustrukturyzowanymi programami profilaktycznymi.	973	min. 1 000
		Liczba osób z problemem alkoholowym, korzystających z poradnictwa w PIK.	20	do 40
		Liczba dorosłych członków rodzin osoby z problemem alkoholowym, korzystających z poradnictwa w PIK.	15	do 30
		Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu.	1	do 5
4.	Wzmacnianie działalności interwencyjnej i profilaktycznej w zakresie przeciwdziałania zjawisku przemocy domowej.	Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu problemu przemocy.	1	do 5
		Liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”.	25	do 35

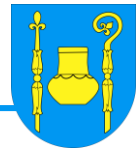

		Liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty”.	18	do 30
		Liczba osób doznających przemocy domowej, którym udzielono porad w ramach PIK.	21	do 30
		Liczba powołanych grup roboczych.	11	do 30
5.	Aktywizacja zawodowa oraz zapobieganie wykluczeniu społecznemu mieszkańców Gminy.	Wskaźnik bezrobocia wśród beneficjentów pomocy społecznej (%).	42	poniżej 40
		Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia.	57	poniżej 55
		Liczba bezrobotnych mieszkańców Gminy.	179	poniżej 150
		Udział długotrwale bezrobotnych mieszkańców w ogólnej liczbie zarejestrowanych w PUP (%).	56	poniżej 50
		Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa.	81	poniżej 80
		Liczba gospodarstw domowych, które otrzymały dodatki mieszkaniowe.	6	do 15
		Liczba osób bezdomnych korzystających ze świadczeń pomocy społecznej.	6	do 10
		Liczba osób bezdomnych, którym Gmina udzieliła schronienia.	6	poniżej 10
		Liczba osób korzystających z zasiłku stałego.	39	do 40
		Liczba osób korzystających z zasiłku okresowego.	46	do 40
		Liczba osób korzystających z zasiłku celowego.	87	do 70

		Liczba osób objętych pomocą żywnościową w ramach Grudziądzkiego Banku Żywności.	472	do 500
6.	Rozwój gminnej infrastruktury pomocowej w zakresie wsparcia psychologicznego i psychiatrycznego mieszkańców Gminy oraz promocja zdrowia psychicznego.	Liczba osób korzystających ze specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.	2	do 5
		Liczba zrealizowanych programów wśród dzieci i młodzieży w zakresie profilaktyki i promocji zdrowia psychicznego.	0	min. 5 (raz w roku)

Źródło: opracowanie własne

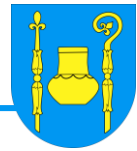
Wnioski i podsumowanie

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Warlubie stanowi kontynuację istniejącego systemu wsparcia i tworzy możliwość jego uzupełnienia o nowe rozwiązania. Jej założenia są dostosowane do zidentyfikowanych w procesie badawczym problemów i potrzeb społecznych i przewidują planowane sposoby ich zaspokajania.

W związku z powyższym, z jednej strony Strategia proponuje zmianę stosowanych metod tak, by chronić przed zagrożeniami społecznymi, z drugiej zaś wskazuje na konieczność przejścia do prewencji trudnych sytuacji życiowych, tak aby nie dopuścić do ich wystąpienia lub maksymalnie skrócić czas ich trwania.

Cele strategiczne i kierunki działań sformułowane zostały w oparciu o analizę systemu pomocy społecznej, edukacji, ochrony zdrowia, profilaktyki uzależnień i sytuację na lokalnym rynku pracy. Strategia zakłada rozszerzenie i pogłębienie form wsparcia w zakresie pomocy społecznej, a także szeroką współpracę z różnymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi działającymi w jej obszarze. W myśl ustawy o pomocy społecznej, podejmowane działania powinny doprowadzić, w miarę możliwości, do życiowego usamodzielnienia się objętych nią osób i rodzin oraz do ich integracji ze środowiskiem.

Analiza problemów społecznych będących przedmiotem Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Warlubie, zwraca również uwagę na tzw. nowe ryzyka socjalne, czyli trudne sytuacje, nie tylko materialne, które pojawiły się w efekcie zmian zwłaszcza demograficznych. Zapisy zawarte w Strategii realizowane będą zgodnie z wytyczonymi działaniami, ale w skali i harmonogramie zależnych od możliwości finansowych. Będzie podlegać okresowym weryfikacjom i niezbędnym modyfikacjom związanym ze zmieniającą się rzeczywistością społeczno-ekonomiczną, zidentyfikowanymi potrzebami mieszkańców gminy Warlubie i przepisami prawa. Wielość i różnorodność potrzeb społecznych, przy istniejących ograniczeniach budżetowych, oznacza potrzebę zwiększenia efektywności pomocy społecznej poprzez racjonalne określanie wydatków, maksymalne wykorzystanie istniejącego potencjału oraz stosowanie rozwiązań o charakterze bardziej systemowym niż akcyjnym. Przyjmuje się w niniejszym dokumencie, że osiągnięcie zamierzonego rezultatu będzie możliwe dzięki:

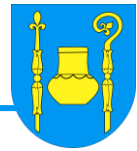
- podejmowaniu działań wspierających rozwój przedsiębiorczości mieszkańców oraz ścisłej korelacji tych działań z potrzebą zapewnienia osobom pracującym warunków do wychowywania dzieci,
- dostosowaniu oferty usług do potrzeb starzejącego się społeczeństwa; działania będą ukierunkowane na wspieranie rozwoju rynku usług dla seniorów, ale również na ich wszechstronną aktywizację,
- podniesieniu kapitału społecznego poprzez wzmacnianie potencjału istniejących i nowopowstających organizacji pozarządowych i podmiotów pożytku publicznego, które swoją działalnością wspierają społeczeństwo,
- wspieraniu działań prospołecznych, wolontarystycznych i samopomocowych oraz rozwijaniu umiejętności współpracy,
- promowaniu i rozwijaniu inicjatyw z zakresu ekonomii społecznej,
- doskonaleniu dialogu społecznego poprzez badanie opinii i potrzeb lokalnych, propagowaniu działań profilaktycznych i edukacyjnych dla dzieci i młodzieży,
- zwiększeniu dostępu do informacji o działaniach w zakresie szeroko rozumianej polityki społecznej oraz wsparciu rodzin i opiekunów osób niepełnosprawnych, chorych i starszych,
- interdyscyplinarnej i wielosektorowej współpracy z instytucjami i organizacjami mającymi wpływ na budowanie kolejnych narzędzi na rzecz zabezpieczenia potrzeb mieszkańców powiatu.

Zgodnie z celami strategicznymi głównym założeniem niniejszego dokumentu, jego realizacja powinna przyczynić się do podniesienia jakości życia mieszkańców gminy Warlubie, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci, młodzieży, osób starszych oraz grup osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym. Należy zaznaczyć, że zadania z zakresu szeroko rozumianej polityki społecznej realizowane są za pomocą wszelkich dostępnych kompetencji i możliwości Gminy, natomiast Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych jest wyborem priorytetowych obszarów i kierunków działań, które uznane zostały za kluczowe, a więc umożliwiające najskuteczniejsze i najbardziej efektywne osiągnięcie założonych rezultatów.

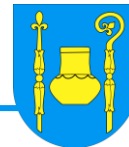

Bibliografia

1. Bendyk E., Buras P., Polska wobec wojny, Polska w świecie po wojnie Zadania na nowy czas, Fundacja im. Stefana Batorego, Warszawa, 2022.
2. Dane statystyczne Komisariatu Policji w Nowem za lata 2021-2022.
3. Europa 2020 – Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu.
4. <http://www.parpa.pl>.
5. <https://bdl.stat.gov.pl>.
6. <https://poradnik.ngo.pl>.
7. Kinney J., Leaton G., Zrozumieć alkohol, Warszawa 1996 r.
8. Krajowy Program Rozwoju Ekonomii Społecznej do 2030 roku. Ekonomia Solidarności Społecznej.
9. Kwaśniewski J., Rola diagnozy w rozwiązywaniu problemów społecznych.
10. Model współpracy administracji publicznej i organizacji pozarządowych, ISP, 2019.
11. Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2020, 2021 i 2022 rok.
12. Pikuła N.G., Grewiński M., Zdebska E., Glanc W., Wyzwania dla polityki społecznej w kontekście pandemii koronawirusa, Kraków 2020.
13. Raport o stanie Gminy Warlubie za rok 2020, 2021, 2022.
14. Raport z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii za lata 2020, 2021, 2022.
15. Raport z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Warlubie za rok 2021.
16. Sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Warlubiu za lata 2020, 2021, 2022.
17. Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii za lata 2020, 2021, 2022.
18. Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Warlubie na lata 2021-2025 za rok 2022.

19. Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA-G1 za 2020 i 2021 rok.
20. Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych KCPU-G1 za 2022 rok.
21. Sprawozdanie z Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie za okres I-XII 2020 r., I-XII 2021 r. oraz I-XII 2022 r.
22. Sprawozdanie z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego za lata 2020, 2021, 2022.
23. Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030.
24. Szatur-Jaworska B., Diagnoza i diagnozowanie w polityce społecznej.
25. Sztumski J., Wstęp do metod i technik badań społecznych, Katowice 2005.
26. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 901 z późn. zm).
27. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. 2023 poz. 172).
28. www.psychiatriapolska.pl.

Spis rysunków, tabel, wykresów

Spis rysunków

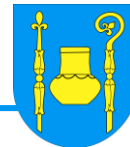
Rysunek 1. Położenie gminy Warlubie	15
Rysunek 2. Liczba podmiotów zarejestrowanych na terenie gminy Warlubie według klas wielkości (stan na koniec 2022 roku).....	19
Rysunek 3. Płeć: N=101	32
Rysunek 4. Płeć: N=112	55
Rysunek 5. Łączna wartość sprzedanego na terenie gminy Warlubie alkoholu w latach 2020-2022	81
Rysunek 6. Elementy procesu planowania strategicznego.....	102

Spis tabel

Tabela 1. Etapy opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych	8
Tabela 2. Przyrost naturalny na 1 000 ludności w gminie Warlubie w porównaniu do województwa kujawsko-pomorskiego na przestrzeni lat 2020-2022.....	17
Tabela 3. Udział ludności według ekonomicznych grup wieku w ogólnej liczbie ludności gminy Warlubie w latach 2020-2022 (w procentach)	17
Tabela 4. Dane statystyczne dotyczące publicznej opieki zdrowotnej w gminie Warlubie w porównaniu do powiatu świeckiego w 2022 roku	23
Tabela 5. Ogólna liczba podmiotów gospodarki narodowej, fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych w gminie Warlubie na przestrzeni lat 2020-2022	24
Tabela 6. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w podziale na wiek i płeć według liczby wypłaconych świadczeń w latach 2020-2022	28
Tabela 7. Liczba osób, którym udzielono pomocy w formie świadczeń pieniężnych i niepieniężnych w latach 2020-2022.....	28
Tabela 8. Liczba osób długotrwale pobierających świadczenie w podziale na płeć w latach 2020-2022	29
Tabela 9. Ile razy w ciągu ostatnich 12 miesięcy zdarzyło się Panu/i stracić kontrolę nad ilością spożywanego alkoholu (tzn. upić się)? N=86.....	37
Tabela 10. Czy w ciągu ostatnich 30 dni zdarzyło się Panu/i kierować pojazdem mechanicznym po spożyciu alkoholu? N=86	37
Tabela 11. Jakiego rodzaju przemocy Pan/i doznał/a w ciągu ostatnich 12 miesięcy? N=10.....	42
Tabela 12. Kto stosował wobec Pana/i przemoc? N=10.....	42
Tabela 13. Czy zdarza się Panu/i korzystać z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu dłużej niż wstępnie Pan/i zakładał/a? N=95.....	45
Tabela 14. Czy kiedykolwiek grał/a Pan/i w gry, w których wygraną/przegraną były pieniądze, aby rozwiązać finansowe trudności lub poprawić swoją sytuację ekonomiczną? N=36.....	46

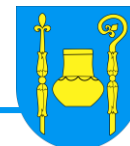

Tabela 15. Ile razy piłeś/aś alkohol w ciągu ostatnich 30 dni? N=11	58
Tabela 16. Kto stosował wobec Ciebie przemoc? N=17.....	61
Tabela 17. Jakiego rodzaju przemocy doznałeś/aś? N=16	62
Tabela 18. Jakiego rodzaju przemoc zastosowałeś/aś? N=13	63
Tabela 19. Wobec kogo zdarzyło Ci się stosować przemoc? N=13	63
Tabela 20. Czy zdarza Ci się kłamać, aby ukryć prawdziwą ilość czasu spędzanego na korzystaniu z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu np. przed rodzicami? N=109.....	66
Tabela 21. Czy w czasie ostatnich 12 miesięcy utrzymywały się u Ciebie takie stany jak (przynajmniej przez 2 tygodnie): N=112.....	67
Tabela 22. Które z poniższych odpowiedzi Twoim zdaniem można zaliczyć do zaburzeń odżywiania? N=112.....	68
Tabela 23. Zasilek pielęgnacyjny dla niepełnosprawnego dziecka na przestrzeni lat 2020-2022	75
Tabela 24. Zasilek pielęgnacyjny dla osoby niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia o znacznym stopniu niepełnosprawności na przestrzeni lat 2020-2022 .	75
Tabela 25. Zasilek pielęgnacyjny dla osoby niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, która powstała przed 21 rokiem życia na przestrzeni lat 2020-2022	76
Tabela 26. Specjalny zasilek opiekuńczy na przestrzeni lat 2020-2022	76
Tabela 27. Działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w gminie Warlubie wobec osób uzależnionych w latach 2020-2022	79
Tabela 28. Dane statystyczne dotyczące działań Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych w latach 2020-2022	85
Tabela 29. Odpłatność Gminy za pobyt w domu pomocy społecznej na przestrzeni lat 2020-2022.....	91
Tabela 30. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych mieszkańców gminy Warlubie w podziale na wiek oraz ich udział w ogólnej liczbie zarejestrowanych w PUP mieszkańców Gminy w latach 2020-2022.....	94
Tabela 31. Liczba długotrwale bezrobotnych mieszkańców gminy Warlubie oraz ich udział w ogólnej liczbie zarejestrowanych w PUP mieszkańców Gminy w porównaniu do powiatu świeckiego na przestrzeni lat 2020-2022	95
Tabela 32. Liczba osób, którym przyznano zasilek stały, okresowy i celowy oraz kwota świadczeń na przestrzeni lat 2020-2022	97
Tabela 33. Liczba osób korzystających ze świadczenia niepieniężnego i pieniężnego przyznanego w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” w latach 2020-2022	97
Tabela 34. Liczba gospodarstw domowych korzystających z dodatków mieszkaniowych oraz kwota świadczeń w latach 2020-2022	98
Tabela 35. Ramy finansowe Strategii	118
Tabela 36. Harmonogram wdrażania Strategii	119
Tabela 37. Wskaźniki monitoringowe służące do oceny stopnia realizacji celów strategicznych.....	122

Spis wykresów

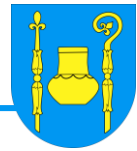
Wykres 1. Liczba mieszkańców gminy Warlubie w latach 2020-2022	16
Wykres 2. Stopa bezrobocia rejestrowanego w powiecie świeckim na przestrzeni lat 2020-2022 w porównaniu do województwa kujawsko-pomorskiego i całej Polski (stan na koniec roku, w procentach)	18
Wykres 3. Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON oraz osoby fizyczne prowadzące działalność w gminie Warlubie w latach 2020-2022	19
Wykres 4. Liczba mieszkań przypadających na 1 000 mieszkańców w gminie Warlubie oraz województwie kujawsko-pomorskim w latach 2020-2022	20
Wykres 5. Czytelnicy bibliotek publicznych na 1 000 ludności w gminie Warlubie oraz województwie kujawsko-pomorskim w latach 2020-2022	22
Wykres 6. Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 1 000 mieszkańców w gminie Warlubie, powiecie świeckim i województwie kujawsko-pomorskim na przestrzeni lat 2020-2022	25
Wykres 7. Liczba rodzin i osób w rodzinach korzystających z materialnej pomocy społecznej w gminie Warlubie w latach 2020-2022	27
Wykres 8. Wskaźnik deprywacji lokalnej na przestrzeni lat 2020-2022	27
Wykres 9. Powody udzielania świadczeń w 2022 roku (liczba rodzin)	30
Wykres 10. Wiek: N=101	33
Wykres 11. Wykształcenie: N=101	33
Wykres 12. Jakie Pana/i zdaniem problemy społeczne najczęściej dotyczą mieszkańców Gminy? N=101	35
Wykres 13. Jak często spożywa Pan/i alkohol? N=101	36
Wykres 14. Czy według Pana/i picie alkoholu w ciąży ma negatywny wpływ na rozwój dziecka? N=101	38
Wykres 15. Jak często pali Pan/i papierosy i e-papierosy? N=101	38
Wykres 16. Jak często zażywa Pan/i środki psychoaktywne (narkotyki, dopalacze, leki w celu odurzenia)? N=101	39
Wykres 17. Czy zna Pan/i kogoś w swoim otoczeniu, kto nadużywa alkoholu, narkotyków lub w sposób zdecydowanie nadmierny podejmuje się pewnych czynności (np. zakupy, korzystanie z Internetu i/lub urządzeń elektronicznych, uprawianie sportu, praca, oglądanie treści pornograficznych itp.)? N=101	40
Wykres 18. Czy zna Pan/i kogoś w swoim otoczeniu, kto doświadcza przemocy w swoim domu? N=101	41
Wykres 19. Jak często, w okresie 12 miesięcy zdarzyło się Panu/i doświadczyć przemocy? N=101	41
Wykres 20. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy doszło do sytuacji, gdzie zastosował/a Pan/i przemoc domową wobec: N=101	43
Wykres 21. Czy Pana/i zdaniem stosowanie kar fizycznych (np. klaps) jest metodą wychowawczą, która: N=101	43

Wykres 22. Czy w przeciągu ostatnich 12 miesięcy doznał/a oraz stosował/a Pan/i cyberprzemoc (np. wyzywanie, podszywanie się, ośmieszanie/poniżanie, grożenie/straszenie, szantażowanie, wyłudzenie pieniędzy, rozsyłanie ośmieszających zdjęć/filmów)? N=101.....	44
Wykres 23. Ile godzin poświęca Pan/i na korzystanie z urządzeń elektronicznych i Internetu (np. komputer, tablet, telefon komórkowy, konsola do gier) w ciągu dnia, w którym ich Pan/i używa (nie wliczając w to godzin pracy)? N=101.....	45
Wykres 24. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy grał/a Pan/i w gry, w których wygraną/przegraną były pieniądze (np. zdraпки, lotto, gra na automatach, zakłady bukmacherskie itp.)? N=101	46
Wykres 25. Proszę o ustosunkowanie się do poniższych stwierdzeń: N=101	48
Wykres 26. Jakie trudności najczęściej napotykają osoby bezrobotne szukające pracy na terenie Gminy? N=101	49
Wykres 27. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy miał/a Pan/i trudności w zakresie zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych ze względu na niewystarczające zasoby finansowe? N=101	50
Wykres 28. Jakie grupy osób są Pana/i zdaniem najbardziej narażone na wykluczenie społeczne na terenie Gminy? N=101	50
Wykres 29. W jakim stopniu infrastruktura techniczna w Pana/i Gminie (instytucje publiczne, szkoły, ulice, przychodnie itp.) dostosowana jest do osób z niepełnosprawnościami tak, aby umożliwić im samodzielne funkcjonowanie? N=101	51
Wykres 30. Jakie Pana/i zdaniem są najważniejsze problemy osób starszych w Gminie? N=101	52
Wykres 31. Jakie Pana/i zdaniem są najważniejsze problemy osób z niepełnosprawnościami w Gminie? N=101	53
Wykres 32. Czy w czasie ostatnich 12 miesięcy utrzymywały się u Pana/i takie stany jak (przynajmniej przez 2 tygodnie): N=101.....	54
Wykres 33. Wiek: N=112	56
Wykres 34. Klasa: N=112	56
Wykres 35. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się pić alkohol? N=112.....	57
Wykres 36. Ile razy zdarzyło Ci się: N=112	58
Wykres 37. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się zażywać środki psychoaktywne (narkotyki, dopalacze, leki w celu odurzenia)? N=112.....	59
Wykres 38. Gdybyś chciał/a zdobyć narkotyki, dopalacze, alkohol, papierosy, e-papierosy w swojej miejscowości byłoby to: N=112	60
Wykres 39. Czy w przeciągu ostatnich 12 miesięcy zdarzyło Ci się doświadczyć przemocy? N=112	61
Wykres 40. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy doszło do sytuacji, w której zastosowałeś/aś przemoc wobec drugiej osoby? N=112	62
Wykres 41. Jak często obserwujesz w swojej szkole problem przemocy między uczniami? N=112.....	64

Wykres 42. Czy w przeciągu ostatnich 12 miesięcy doznawałeś/aś oraz stosowałeś/aś cyberprzemoc (np. wyzywanie, podszywanie się, ośmieszanie/poniżanie, grożenie/straszenie, szantażowanie, wyłudzenie pieniędzy, rozsyłanie ośmieszających zdjęć/filmów)? N=112	64
Wykres 43. Ile czasu w ciągu dnia poświęcasz na korzystanie z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu? N=112.....	65
Wykres 44. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy grałeś/aś w gry, w których można było wygrać/przegrać pieniądze (np. zdraпки, lotto, gra na automatach, zakłady bukmacherskie itp.)? N=112	66
Wykres 45. Liczba asystentów rodziny oraz rodzin objętych ich wsparciem w latach 2020-2022	70
Wykres 46. Średniomiesięczna liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami oraz korzystających z jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka na przestrzeni lat 2020-2022	71
Wykres 47. Liczba osób korzystających ze świadczenia alimentacyjnego na przestrzeni lat 2020-2022	72
Wykres 48. Rodziny, którym została udzielona pomoc i wsparcie z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w latach 2020-2022.....	72
Wykres 49. Dane dotyczące pobytu dzieci z terenu Gminy w pieczy zastępczej za lata 2020-2022	73
Wykres 50. Liczba rodzin, którym została udzielona pomoc i wsparcie z powodu niepełnosprawności w latach 2020-2022	74
Wykres 51. Liczba świadczeniobiorców usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych za wyjątkiem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi na przestrzeni lat 2020-2022	77
Wykres 52. Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu na przestrzeni lat 2020-2022	78
Wykres 53. Liczba osób z problemem alkoholowym, którym udzielono porad w Punktach Informacyjno-Konsultacyjne w latach 2020-2022	80
Wykres 54. Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w gminie Warlubie na przestrzeni lat 2020-2022	81
Wykres 55. Liczba mieszkańców przypadająca na jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych w gminie Warlubie, województwie kujawsko-pomorskim i całej Polsce w 2021 roku	82
Wykres 56. Liczba wszczętych i kontynuowanych procedur „Niebieskie Karty” oraz liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty” na przestrzeni lat 2020-2022...	86
Wykres 57. Liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” w gminie Warlubie w latach 2020-2022	86
Wykres 58. Liczba interwencji Policji w związku z przemocą domową na przestrzeni lat 2021-2022.....	87
Wykres 59. Zestawienie udziału mieszkańców w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności w gminie Warlubie na przestrzeni lat 2020-2022	89

Wykres 60. Liczba osób w wieku poprodukcyjnym korzystających z pomocy społecznej w podziale na płeć w latach 2020-2022	89
Wykres 61. Liczba beneficjentów zasiłku pielęgnacyjnego dla osoby, która ukończyła 75 lat na przestrzeni lat 2020-2022	90
Wykres 62. Liczba rodzin, którym została udzielona pomoc i wsparcie z powodu bezrobocia w latach 2020-2022.....	92
Wykres 63. Wskaźnik bezrobocia wśród beneficjentów pomocy społecznej na przestrzeni lat 2020-2022	93
Wykres 64. Mieszkańcy gminy Warlubie zarejestrowani w Powiatowym Urzędzie Pracy z podziałem na płeć na przestrzeni lat 2020-2022	93
Wykres 65. Liczba rodzin korzystających z pomocy i wsparcia z powodu ubóstwa na przestrzeni lat 2020-2022	96
Wykres 66. Liczba osób korzystających z pomocy i wsparcia z powodu bezdomności na przestrzeni lat 2020-2022	98
Wykres 67. Liczba świadczeniobiorców specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w latach 2020-2022	100

Uzasadnienie

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Warlubie na lata 2024-2028 jest wieloletnim dokumentem programowym, który ma istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa społecznego mieszkańców Gminy Warlubie, w szczególności zaś grup zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Strategia pozwoli na racjonalizację lokalnej polityki społecznej. Dokument określa misję oraz wyznacza cele strategiczne i działania, których wdrożenie powinno w znaczny sposób przyczynić się do rozwiązywania wielu problemów społecznych i zminimalizować ich skutki. Strategia wskazuje na kluczowe trudności społeczne, z jakimi borykają się mieszkańcy Gminy Warlubie oraz ich potrzeby. Jest dokumentem, który wyznacza kierunki działań na rzecz niwelowania zjawisk społecznie niepożądanych. Strategia stanowi zatem podstawę do realizacji stosunkowo trwałych wzorów interwencji społecznych, które mają przyczynić się do poprawy warunków życia mieszkańców, w szczególności tych, którzy są zagrożeni marginalizacją i wykluczeniem społecznym i doprowadzić do integracji społecznej.

Strategia stanowi materiał wyjściowy do opracowania szczegółowych programów i projektów pomocy społecznej. Skuteczność wyznaczonych w niej działań pomocowych będzie zależała zarówno od posiadanych i pozyskanych przez gminę środków finansowych, jak i szerokiej, aktywnej i skoordynowanej współpracy przedstawicieli administracji samorządowej i partnerów społecznych, w tym organizacji pozarządowych.

Strategia rozwiązywania problemów społecznych zorientowana jest na rozszerzenie i pogłębienie form pracy socjalnej, współpracę z różnymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi zajmującymi się pomocą społeczną w gminie oraz instytucjami działającymi w szerszym obszarze polityki społecznej jak: edukacja, ochrona zdrowia, bezpieczeństwo publiczne, pomoc osobom niepełnosprawnym, zapobieganie wykluczeniu społecznemu.

Tym samym przyjęcie Strategii, jej wdrożenie oraz monitoring i nadzór nad realizacją Strategii, a następnie ewaluacja pozwolą na rozwiązanie czy chociaż częściowe ograniczenie uciążliwości problemów społecznych, które są obecne w życiu mieszkańców Gminy Warlubie.

Wobec powyższego podjęcie stosownej uchwały jest uzasadnione.

Przewodnicząca Rady Gminy

Maria Jankowska